

วิสาหกิจ
ชุมชน

กิจการเครื่องดนตรีไทย (จิม) นายสมบูรณ์ ปอนลืบ

โครงการ “การพัฒนานักวิจัยและการวิจัยเชิงปฏิบัติการไตรภาคีเพื่อยกระดับวิสาหกิจชุมชนระยะที่ 1: ภาคเหนือตอนบน”
สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร และคณะเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มิถุนายน 2548

ที่ปรึกษาโครงการ

ดร. กฤษณพงศ์ กีรติกร

คณะวิจัย

หัวหน้าโครงการ

รศ. ดร. อารี วิบูลย์พงศ์^{1/ 2/}

หัวหน้าโครงการร่วม

อาจารย์ ดร. ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์^{2/ 3/}

นักวิจัยส่วนกลาง

อาจารย์นันทมน ธีระกุล^{3/}

พิมลพรรณ บุญยะเสนา^{3/}

นักวิจัยวิสาทกิจชุมชน

นันธิญา สุสา^{4/}

ผู้ช่วยนักวิจัย

พีรพงษ์ ปราบริปู^{2/}

^{1/} ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

^{2/} ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

^{3/} คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

^{4/} กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

คำนำ

รายงานนี้เป็นงานวิจัยเชิงกรณีศึกษาอันเป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัย “การพัฒนานักวิจัยและการวิจัยเชิงปฏิบัติการไตรภาคีเพื่อยกระดับวิสาหกิจชุมชน ระยะที่ 1: ภาคเหนือตอนบน” ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการ คือ ประการที่หนึ่ง เพื่อสร้างนักวิจัยวิสาหกิจชุมชนรุ่นใหม่โดยผ่านกระบวนการวิจัย ประการที่สอง เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ยกระดับผลผลิตภาพ เพิ่มประสิทธิภาพ และความเข้มแข็งอย่างเป็นรูปธรรมทางด้านการผลิต การตลาด การเงิน และการจัดองค์กรของกลุ่มธุรกิจ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการหัตถกรรมและอาหารแปรรูปพื้นบ้าน อันจะส่งผลต่อการยกระดับรายได้ของหน่วยประกอบการ รวมทั้งการจ้างงานในท้องถิ่น และประการที่สาม เพื่อนำข้อมูลจากผลการศึกษาไปประกอบการวางแผนพัฒนาวิสาหกิจชุมชนและขยายผลไปสู่ภาคอื่นๆ

รายงานฉบับนี้เป็นหนึ่งใน 63 เรื่อง ซึ่งมุ่งศึกษาในระดับจุลภาค คือ ระดับวิสาหกิจ โดยมีคณาจารย์ นักวิชาการและผู้ช่วยนักวิจัย จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และมหาวิทยาลัยในเครือข่าย เป็นคณะวิจัยหลัก ทำหน้าที่เป็นนักวิจัยที่เลี้ยงให้กับนักวิจัยวิสาหกิจชุมชน ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติของหน่วยงานสนับสนุนในพื้นที่ (เจ้าหน้าที่จากกรมการพัฒนาชุมชน) และมีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหรือผู้ประกอบการเป็นนักวิจัยร่วม ซึ่งเป็นเจ้าของข้อมูลและเป็นผู้รับประโยชน์จากผลงานวิจัยนี้โดยตรง งานวิจัยนี้ทำการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมดนตรีไทย (ขิม) ทั้งนี้เพื่อให้ได้บทเรียนจากความสำเร็จ หรือปัญหาอุปสรรคของกลุ่มฯ อันจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางปรับปรุงธุรกิจของกลุ่มฯ เป็นสำคัญ

คณะวิจัยขอขอบคุณสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย ผู้อำนวยการฝ่ายชุมชนและสังคม ซึ่งให้การสนับสนุนโครงการเป็นอย่างดี และได้ประสานให้เกิดความร่วมมือกับกรมการพัฒนาชุมชน ขอขอบคุณท่านอธิบดี นายชัยสิทธิ์ โหตระกิตย์ รองอธิบดี นายวิฑูรย์ มนต์เชื้อศิริ และเจ้าหน้าที่ระดับสูงของกรมฯ ที่ได้เล็งเห็นความสำคัญของโครงการและกรุณาให้การสนับสนุนและร่วมแก้ไข ปัญหา อุปสรรคของงานให้สำเร็จลุล่วงมาด้วยดี

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณคณะกรรมการ และสมาชิกในกลุ่มฯ ที่ให้การต้อนรับเป็นอย่างดีและร่วมรวบรวมข้อมูล ตลอดจนตอบข้อสัมภาษณ์ด้วยความเต็มใจ รายงานฉบับนี้ไม่อาจเกิดขึ้นได้โดยปราศจากความร่วมมือของกลุ่มฯ ตลอดจนการอนุญาตให้เสนอรายงานได้ตามความเป็นจริง

คณะวิจัย

มิถุนายน 2548

สารบัญ

	หน้า
คณะวิจัย	ก
คำนำ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภาพ	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของการศึกษา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
1.4 ขอบเขตการศึกษา	3
1.5 ระเบียบวิธีการวิจัย	3
1.5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล	3
1.5.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง และพื้นที่ศึกษา	3
1.5.3 วิธีวิเคราะห์	4
1.6 ทบทวนเอกสาร	9
บทที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มฯ	15
2.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มฯ	15
2.1.1 ชื่อสถานประกอบการ	15
2.1.2 สถานที่ตั้ง	15
2.1.3 ผู้นำคนสำคัญของกลุ่มฯ	16
2.2 ประวัติความเป็นมาและการพัฒนาการของกลุ่มฯ	16
2.3 บทบาทของกลุ่มฯ ต่อชุมชน	16
2.4 การจัดองค์กรและการบริหารงานของกลุ่มฯ	16
2.5 แหล่งให้ความสนับสนุนและช่วยเหลือแก่กลุ่มฯ	16
บทที่ 3 การผลิตและเทคโนโลยีการผลิต	17
3.1 ผลิตภัณฑ์	17
3.2 การบริหารการผลิตและการวางแผนการผลิต	17
3.2.1 การบริหารการผลิต	17

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.2.2 การวางแผนการผลิต	17
3.3 การจัดหาปัจจัยการผลิต	17
3.3.1 วัตถุดิบ	18
3.3.2 วัสดุและอุปกรณ์การผลิต	20
3.3.3 บรรจุภัณฑ์	22
3.3.4 โรงเรือนผลิต	23
3.3.5 การตรวจสอบคุณภาพและการเก็บรักษาปัจจัยการผลิต	23
3.4 แรงงานและการจ้างงาน	28
3.4.1 การใช้แรงงานในการผลิต	30
3.4.2 การจ้างงาน	30
3.5 ต้นทุนและผลตอบแทน	30
3.6 กรรมวิธีการผลิต	32
3.7 การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต	33
3.8 สภาพและผังของสถานที่ผลิต	34
3.9 การจัดการของเสียที่เกิดจากกระบวนการผลิต	35
3.10 การควบคุมและตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์	35
3.11 ปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือด้านการผลิต	35
3.11.1 ปัญหาด้านการผลิต	35
3.11.2 ความต้องการด้านการผลิตของกิจการ	35
บทที่ 4 การตลาด	37
4.1 การบริหารการตลาดและการวางแผนการตลาด	37
4.1.1 การบริหารการตลาด	37
4.1.2 การวางแผนการตลาด	37
4.2 การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์	37
4.3 ช่องทางการจัดจำหน่าย	38
4.3.1 ช่องทางการจัดจำหน่ายของกิจการ	38
4.3.2 ช่องทางการจัดจำหน่ายของผลิตภัณฑ์	38
4.4 ราคาและการตั้งราคา	40

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.5 การส่งเสริมการขาย	43
4.5.1 วิธีการรักษาลูกค้าเก่า	43
4.5.2 วิธีการหาลูกค้าใหม่	43
4.6 ปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือด้านการตลาด	43
4.6.1 ปัญหาด้านการตลาด	43
4.6.2 ความต้องการทางการตลาดของกิจการ	43
บทที่ 5 การเงิน	45
5.1 การบริหารการเงินและการวางแผนการเงิน	45
5.1.1 การบริหารการเงิน	45
5.1.2 การวางแผนการเงิน	45
5.2 แหล่งเงินทุน	45
5.3 ผลการดำเนินงานและสถานภาพทางการเงิน	46
5.3.1 ผลการดำเนินงาน	46
5.3.2 สถานภาพทางการเงิน	47
5.4 ปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือด้านการเงิน	50
5.4.1 ปัญหาด้านการเงิน	50
5.4.2 ความต้องการทางการเงินของกลุ่มฯ	50
บทที่ 6 SWOT Analysis และศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มฯ	51
6.1 จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัด (SWOT Analysis) ของกิจการ	51
6.1.1 จุดแข็ง	51
6.1.2 จุดอ่อน	51
6.1.3 โอกาส	52
6.1.4 ข้อจำกัด	52
6.2 ศักยภาพการดำเนินการของกิจการ	53
6.2.1 ศักยภาพการจัดองค์กรของกิจการ	53
6.2.2 ศักยภาพของผลิตภัณฑ์	53
6.2.3 ศักยภาพการผลิต	55
6.2.4 ศักยภาพทางการตลาด	55

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
6.2.5 ศักยภาพทางการเงิน	56
บทที่ 7 บทสรุป	59
7.1 สรุปผลการศึกษา	59
7.1.1 การจัดการองค์กร	59
7.1.2 การผลิต	59
7.1.3 การตลาด	60
7.1.4 การเงิน	60
7.2 ศักยภาพการพัฒนา	61
7.3 ข้อเสนอแนะการปรับปรุง	61
7.3.1 การจัดการองค์กร	61
7.3.2 การผลิต	61
7.3.3 การตลาด	61
7.3.4 การเงิน	62
เอกสารอ้างอิง	63
ภาคผนวก ก. รูปภาพ	
ภาคผนวก ข. การคำนวณต้นทุนและอัตราส่วนทางการเงิน	
ภาคผนวก ค. ต้นทุนและผลตอบแทน	
ผู้ร่วมโครงการวิจัย	
รายชื่อรายงานวิจัยและเอกสารของโครงการ	

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 ผลิตภัณฑ์ของกิจการ (ปีการผลิต 2546)	17
3.2 การจัดการวัตถุดิบหลัก	24
3.3 การจัดหาวัตถุดิบรอง	25
3.4 การจัดหาวัสดุ	26
3.5 การจัดหาอุปกรณ์และโรงเรือนการผลิต	27
3.6 การจัดหาบรรจุภัณฑ์	29
4.1 การพัฒนาผลิตภัณฑ์	37
4.2 ราคาผลิตภัณฑ์ของกิจการ	40
4.3 ราคาและการตั้งราคา	41
5.1 แหล่งเงินทุนของกิจการ	45
5.2 ผลการดำเนินงาน	46
6.1 ยอดขายและอัตรากำไรของผลิตภัณฑ์	54
6.2 อัตรารส่วนทางการเงินของกิจการนายสมบูรณ์ ปอนสืบ	57

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
2.1 ที่ตั้งสถานประกอบการ	15
3.1 ขั้นตอนการผลิตขมิ้นผึ่เสี้อ และขมิ้นคางหมู	33
3.2 ผังสถานประกอบการ	34
4.1 ช่องทางการจัดจำหน่ายของกิจการ	38
4.2 ช่องทางการจัดจำหน่ายขมิ้นผึ่เสี้อ	39
4.3 ช่องทางการจัดจำหน่ายขมิ้นคางหมูเล็ก	39
4.4 ช่องทางการจัดจำหน่ายขมิ้นคางหมูใหญ่	40

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของการศึกษา

ในภาพรวมแล้วธุรกิจชุมชนของไทยขยายตัวอย่างรวดเร็วในช่วง 1-2 ปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นผลมาจากนโยบายหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ดังจะเห็นได้จากในช่วงครึ่งปีแรก ปี 2547 สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) มียอดขายกว่า 29,000 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 82.9 ของเป้าหมายตลอดปี และมีผู้จดทะเบียนเป็นผู้ผลิตสินค้า OTOPT เป็น 37,704 ราย จาก 16,000 ราย ในปี 2546 โดยเป็นกลุ่มชุมชน 26,537 ราย หรือร้อยละ

ละ 70.4 ส่วนอีกร้อยละ 29.6 เป็นผู้ประกอบการ SMEs (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2547)

การพัฒนาธุรกิจในระดับชุมชนสอดคล้องกับแผนพัฒนาชนบทซึ่งเน้นหนักในเรื่องของวิสาหกิจชุมชน เพื่อยกระดับรายได้และเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน นอกจากนี้การส่งเสริมธุรกิจชุมชนจะมีส่วนช่วยอนุรักษ์และสืบสานศิลปวัฒนธรรมของแต่ละชุมชน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ อย่างไรก็ตาม ผู้ผลิตสินค้าชุมชนส่วนใหญ่ยังประสบปัญหาไม่สามารถขายสินค้าได้ตรงตามเป้าหมายที่ต้องการ ทั้งนี้ผู้ที่ผ่านการคัดสรรและได้ระดับ 5 ดาว เพียงร้อยละ 10 ที่มียอดขายที่น่าพอใจ ซึ่งจุดอ่อนของผู้ผลิตสินค้าในชุมชนส่วนใหญ่เกิดขึ้นในลักษณะเดียวกัน คือ ระบบการจัดการที่ไม่มีมาตรฐาน ผู้ผลิตไม่ให้ความสำคัญกับการออกแบบสินค้า บรรจุภัณฑ์ และการสร้างตราสินค้า ซึ่งเป็นหัวใจหลักในการจำหน่ายสินค้าในอนาคต (ฐานเศรษฐกิจ, อ้างจาก [ระบบออนไลน์] [http:// www.thaitambon.com/SmartOTOP/News5747A.htm](http://www.thaitambon.com/SmartOTOP/News5747A.htm))

แม้ธุรกิจชุมชนในภาพรวมจะมีการเติบโตค่อนข้างดีในช่วงที่ผ่านมา แต่ในระดับจุลภาคความสำเร็จของธุรกิจในแต่ละชุมชนค่อนข้างแตกต่างกันทั้งในด้านการประกอบการเชิงธุรกิจ อันนำมาซึ่งรายได้ของผู้ประกอบการ หรือกลุ่มประกอบการ ตลอดจนคุณภาพของงานฝีมือและการใช้เทคโนโลยี ดังจะเห็นได้จากการคัดเลือกผลิตภัณฑ์เข้าสู่โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ซึ่งปรากฏว่าผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกันมีคุณภาพแตกต่างกันอย่างมาก และแม้แต่ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับคัดเลือกเข้าสู่โครงการแล้วก็ยังมีศักยภาพที่จะปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นไปได้อีกมาก จากการสำรวจเบื้องต้นได้พบว่า แม้สินค้าชุมชนได้เก็บเกี่ยวความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมแล้วก็ตาม แต่ผู้ผลิตยังคงประสบปัญหาในหลายด้าน อาทิเช่น ปัญหาด้านวัตถุดิบ เทคโนโลยีการผลิต การกำหนดราคา และการจัดการองค์กร เป็นต้น (ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์ และคณะ, 2547)

รายงานนี้มุ่งศึกษาในระดับจุลภาค คือ ระดับหน่วยประกอบการ ทั้งนี้เพื่อให้ได้บทเรียนจากความสำเร็จ หรือปัญหาอุปสรรคของหน่วยประกอบการ อันจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางปรับปรุงธุรกิจของแต่ละหน่วยประกอบการเป็นสำคัญ

งานวิจัยนี้ได้ศึกษากรณีของ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมดนตรีไทย (จิม) ซึ่งได้นำวัตถุดิบที่มีในหมู่บ้าน เช่น ไม้ขนุน และวัตถุดิบอื่นๆ ที่สามารถหาซื้อได้ภายในจังหวัด มาประกอบเป็นเครื่องดนตรีไทย (จิม) ออกจำหน่ายทั้งภายในหมู่บ้าน ภายในจังหวัด และต่างจังหวัดการผลิตเครื่องดนตรีไทยทำให้สมาชิกมีรายได้

เพิ่มขึ้น และหมู่บ้านยังได้รับการคัดเลือกเป็นหมู่บ้านวัฒนธรรมหรือศูนย์วัฒนธรรมตำบลทุ่งผาย ส่วนผลิตภัณฑ์ ชิมนั้นได้รับการคัดสรรให้เป็นสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ประจำปี 2546 ในระดับภาค ระดับ 5 ดาว

กลุ่มวิสาหกิจนี้เกิดจากการรวมตัวกันของผู้ประกอบการกิจการผลิตชิมภายในหมู่บ้าน ซึ่งต่างมี ประสบการณ์ในกิจการนี้มานานพอสมควร และต่างดำเนินการบริหารจัดการกิจการของตนเองทุกด้าน ซึ่ง นับเป็นรูปแบบการรวมกลุ่มที่น่าสนใจศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ถึงลักษณะการรวมกลุ่ม การบริหารจัดการ ปัญหาและ อุปสรรคในการดำเนินงาน และแนวทางการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจในรูปแบบนี้ รวมถึงแนวทางการพัฒนา ผู้ประกอบการที่เป็นสมาชิกของกลุ่ม เพื่อให้เข้าใจสถานการณ์การดำเนินงานของกลุ่มฯ และเป็นประโยชน์ โดยตรงต่อกลุ่มฯ และกลุ่มวิสาหกิจอื่นๆ ได้นำข้อมูลไปปรับใช้เพื่อหาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพ ชีต ความสามารถในการแข่งขัน และความเข้มแข็งทางด้านการผลิต การตลาด การเงิน และการจัดองค์กร อันจะ ส่งผลต่อการยกระดับรายได้ของหน่วยประกอบการและการจ้างงานในท้องถิ่น

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อหาแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพ ชีตความสามารถในการแข่งขัน และ ความเข้มแข็งทางด้านการผลิต การตลาด การเงิน และการจัดองค์กรของ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมดนตรี ไทย (чим) อันจะส่งผลต่อการยกระดับรายได้ของกลุ่มฯ และการจ้างงานในท้องถิ่น

เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวนี้ จึงมีวัตถุประสงค์เฉพาะกล่าวคือ

1. เพื่อทราบถึงสภาพปัจจุบันและพัฒนาการของกลุ่มฯ
2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างของกลุ่มฯ ในประเด็นต่าง ๆ อาทิ โครงสร้างการผลิต โครงสร้าง การตลาด โครงสร้างทางการเงิน การระดมทุน ลักษณะการประกอบการหรือการดำเนินธุรกิจ รูปแบบการจัดองค์กร เทคโนโลยีการผลิต/แปรรูป การเงิน รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ของกลุ่มฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านเทคโนโลยี ซึ่งหมายรวมถึงเทคโนโลยีที่มาจากภูมิ ปัญญาท้องถิ่น
3. เพื่อชี้ให้เห็นถึงศักยภาพในการขยายธุรกิจและขยายตลาดของกลุ่มฯ

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เข้าใจอย่างชัดเจนถึงสถานการณ์การดำเนินงาน และศักยภาพของกลุ่มฯ ในด้านต่าง ๆ ทั้งด้าน การจัดการองค์กร การบริหารการผลิต การจัดการการตลาด และการจัดการการเงิน ซึ่งเป็น ประโยชน์โดยตรงต่อกลุ่มฯ เพื่อพิจารณานำข้อมูลในแต่ละด้านและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ไปปรับใช้ เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหา ขจัดจุดอ่อน และเสริมจุดแข็งของกลุ่มฯ อันจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ และชีตความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มฯ รวมทั้งยกระดับรายได้ของสมาชิกและคนในชุมชน
2. กลุ่มฯ มีความเข้าใจตนเองทั้งจุดอ่อน จุดแข็ง ได้เรียนรู้การวิเคราะห์สถานการณ์ภายนอก และ สามารถนำความรู้ที่ได้รับมาใช้ในการปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้ดีขึ้น อันจะนำไปสู่ การบริหารจัดการให้เกิดผลและมีความยั่งยืน

3. ข้อมูลจากการศึกษานี้สามารถนำไปปรับใช้กับวิสาหกิจชุมชนอื่น ๆ เพื่อหาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพ ชีตความสามารถในการแข่งขัน และความเข้มแข็งทางด้านการผลิต การตลาด การเงิน และการจัดองค์กร อันจะส่งผลต่อการยกระดับรายได้ของหน่วยประกอบการและการจ้างงานในท้องถิ่น
4. ข้อมูลของกลุ่มฯ จะถูกนำมาประมวลร่วมกับข้อมูลของหน่วยประกอบการอื่น ๆ อีก 62 ราย ซึ่งเข้าร่วมในโครงการวิจัยฯ (โครงการพัฒนานักวิจัยและการวิจัยเชิงปฏิบัติการไตรภาคีเพื่อยกระดับวิสาหกิจชุมชน ระยะที่ 1: ภาคเหนือตอนบน) เพื่อวิเคราะห์ในเชิงมหภาคให้เห็นถึงภาพรวมของอุตสาหกรรมหัตถกรรมพื้นบ้าน และอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปพื้นบ้าน

1.4 ขอบเขตการศึกษา

งานวิจัยในส่วนนี้เป็นการศึกษาแบบเจาะลึกเป็นรายหน่วยประกอบการและรายผลิตภัณฑ์ในลักษณะกรณีศึกษา กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมดนตรีไทย (ซิม) บ้านแม่ทะ หมู่ที่ 5 ตำบลทุ่งฝาย อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ทั้งนี้เพื่อทราบถึงสถานการณ์การดำเนินงานและศักยภาพในด้านต่างๆ รวมถึงปัญหาและอุปสรรคที่แท้จริงและชัดเจนของกลุ่มฯ

1.5 ระเบียบวิธีการวิจัย

1.5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษานี้มุ่งเน้นการเก็บข้อมูลภาคสนามเป็นสำคัญ ซึ่งได้จากการสำรวจและการสัมภาษณ์เจาะลึกจากกลุ่มฯ โดยมีกลุ่มฯ เป็นผู้ร่วมกระบวนการวิจัยและให้ข้อมูลตลอดระยะเวลาของการดำเนินงาน (participatory research) ประกอบกับวิธีการสังเกตการณ์ โดยเยี่ยมสัมภาษณ์กลุ่มฯ หลายครั้ง (multiple visits)

1.5.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง และพื้นที่ศึกษา

พื้นที่ศึกษา

การศึกษานี้ได้เลือกศึกษาในพื้นที่หมู่บ้านแม่ทะ หมู่ที่ 5 ตำบลทุ่งฝาย อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ซึ่งเป็นหนึ่งในพื้นที่ศึกษาของโครงการวิจัยฯ

หน่วยประกอบการที่เลือกศึกษา

การศึกษานี้ได้เลือกศึกษา กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมดนตรีไทย (ซิม) เนื่องจากเป็นกลุ่มชุมชนที่ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นกลุ่มที่มีชื่อเสียงและได้รับคัดเลือกเป็นหนึ่งในตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และมีความต้องการความช่วยเหลือในการปรับปรุงโครงสร้างของกิจการ อีกทั้งเป็นกลุ่มฯ ที่มีความต้องการเข้าร่วมโครงการ และมีความประสงค์ที่จะพัฒนารัฐกิจของตนเอง มีความใฝ่เรียนรู้ และต้องการร่วมเป็นส่วนหนึ่งของคณะวิจัย ทั้งนี้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ซึ่งเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนานักวิจัยท้องถิ่นของโครงการวิจัยฯ เป็นผู้คัดสรรหน่วยประกอบการที่มีความพร้อมและยินดีเข้าร่วมโครงการ

ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มฯ เกิดจากการรวมกลุ่มกันของผู้ประกอบการกิจการชม ซึ่งแต่ละรายบริหารจัดการกิจการของตนเอง ดังนั้นในการศึกษานี้จึงได้เลือกผู้ประกอบการตัวอย่างตามขนาดการผลิตเพื่อทราบถึงโครงสร้างการบริหารจัดการทุกด้านของสมาชิกกลุ่ม และชี้ให้เห็นถึงสถานการณ์ของกลุ่มฯ ในภาพรวม

ผลิตภัณฑ์ที่เลือกศึกษา

การศึกษานี้ได้เลือกศึกษา เครื่องดนตรีไทยประเภทชม ซึ่งเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ทำให้คนในชุมชนมีงานทำ สร้างรายได้เสริม และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

1.5.3 วิเคราะห์

การศึกษานี้เป็นการศึกษาแบบเจาะลึกเป็นรายหน่วยประกอบการและรายผลิตภัณฑ์ในลักษณะกรณีศึกษา ซึ่งประกอบด้วยการศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างการจัดองค์กร การบริหารงาน โครงสร้างการผลิต โครงสร้างการตลาด และโครงสร้างทางการเงิน รวมถึงศักยภาพทางด้านต่างๆ ของหน่วยประกอบการ

ในการศึกษาโครงสร้างแต่ละด้านของหน่วยประกอบการ มีระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

โครงสร้างการจัดองค์กรและการบริหารงาน

การศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างการจัดองค์กรและการบริหารงาน กลุ่มฯ แต่ละกลุ่มฯ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของกลุ่มฯ ปรัชญาและวัตถุประสงค์การจัดตั้ง และลักษณะของกลุ่มฯ การศึกษาคครอบคลุมรูปแบบการจัดองค์กร ขนาดของกลุ่มฯ โดยพิจารณาจากจำนวนสมาชิก ลักษณะการกระจายการถือหุ้น และความสอดคล้องกันระหว่างหน้าที่ตามตำแหน่งงานกับงานที่ปฏิบัติจริง ปรัชญาพื้นฐานของการดำเนินธุรกิจของกลุ่มฯ และพิจารณาการดำเนินงานว่าสอดคล้องกับปรัชญาที่ตั้งไว้เพียงไร และเพราะเหตุใด ทั้งนี้เพื่อประเมินความเป็น “วิสาหกิจชุมชน” ของกลุ่มฯ โดยใช้ลักษณะ 7 ประการของ “วิสาหกิจชุมชน” (เสรีพงศ์พิศ, 2546) เป็นฐาน

โครงสร้างการผลิต

สำหรับการศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างการผลิตนั้น จะประกอบด้วยความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ การคัดคุณภาพของวัตถุดิบ การควบคุมและตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์ เทคโนโลยีการผลิต ต้นทุนและผลตอบแทนในการผลิต และความต้องการความช่วยเหลือด้านการผลิต รวมถึงศักยภาพของผลิตภัณฑ์ อันประกอบด้วย ศักยภาพในการทำกำไรต่อหน่วย ศักยภาพทางด้านยอดขาย และศักยภาพทางด้านยอดขายรวมและกำไรรวม (ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์ และคณะ, 2547)

- 1) ชนิดและสัดส่วนของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด เพื่อแสดงถึงความหลากหลายของผลิตภัณฑ์
- 2) การคัดคุณภาพของวัตถุดิบ การควบคุมและตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์ และเทคโนโลยีการผลิต จะศึกษาโดยกลุ่มฯ ให้ข้อมูล และเจ้าหน้าที่สังเกตการณ์ว่ามีวิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติอย่างไร
- 3) ต้นทุนและผลตอบแทนในการผลิตการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนในการผลิตจะใช้วิธีการคำนวณดังนี้

3.1 ต้นทุนรวมต่อครั้งการผลิต

ต้นทุนรวมต่อครั้ง = ต้นทุนผันแปรต่อครั้ง + ต้นทุนคงที่ต่อครั้ง

3.2 ต้นทุนต่อหน่วย

ต้นทุนต่อหน่วย = ต้นทุนรวมต่อครั้ง / ปริมาณการผลิตต่อครั้ง

3.3 ผลตอบแทนสุทธิต่อการผลิต

ผลตอบแทนสุทธิต่อการผลิต = รายได้รวมต่อครั้ง - ต้นทุนรวมต่อครั้ง

3.4 ผลตอบแทนสุทธิต่อหน่วย

ผลตอบแทนสุทธิต่อหน่วย = ผลตอบแทนสุทธิต่อการผลิต / ปริมาณการผลิตต่อครั้ง

3.5 ผลตอบแทนเหนือต้นทุนผันแปรต่อครั้ง

ผลตอบแทนเหนือต้นทุนผันแปรต่อครั้ง = รายได้รวมต่อครั้ง - ต้นทุนผันแปรต่อครั้ง

4) ความต้องการความช่วยเหลือด้านการผลิต ได้จากการให้ข้อมูลของหน่วยประกอบการแต่ละ

ราย

5) ศักยภาพในการทำกำไรต่อหน่วย

การศึกษากำไรต่อหน่วย ประกอบด้วย อัตรากำไรต่อราคาขาย และอัตรากำไรต่อต้นทุน

5.1 อัตรากำไรต่อราคาขาย

อัตรากำไรต่อราคาขาย = (กำไรต่อหน่วย / ราคาขายต่อหน่วย) $\times$ 100

5.2 อัตรากำไรต่อต้นทุน

อัตรากำไรต่อต้นทุน = (กำไรต่อหน่วย / ต้นทุนต่อหน่วย) $\times$ 100

6) ศักยภาพทางด้านยอดขาย

การศึกษาศักยภาพทางด้านยอดขายนั้น พิจารณาจากยอดขายต่อปี เพื่อพิจารณาแนวโน้ม

ยอดขายต่อปี = ยอดขายรวมตลอดปีของผู้ประกอบการแต่ละราย

7) ศักยภาพทางด้านยอดขายรวมและกำไรรวม

การศึกษาศักยภาพทางด้านยอดขายรวมและกำไรรวมประกอบด้วย ยอดขายผลิตภัณฑ์หลักต่อปี อัตรายอดขายผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) หลัก ต่อยอดขายผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) ทั้งหมด อัตรากำไรจากอาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) ต่อยอดขายทั้งหมดของกิจการ ยอดขายรวมต่อปี และยอดขายผลิตภัณฑ์อื่นทุกชนิดที่ไม่ใช่อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) ต่อปี ทั้งนี้ผลิตภัณฑ์หลักหมายถึงผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) ที่มีศักยภาพมากที่สุดของหน่วยประกอบการ และมีการผลิตเป็นระยะเวลานานพอสมควร

7.1 ยอดขายผลิตภัณฑ์หลักต่อปี (ในอดีตถึงปัจจุบัน ถ้ามีข้อมูล) = ยอดขายผลิตภัณฑ์หลักตลอดปีของหน่วยประกอบการแต่ละราย

7.2 ยอดขายผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) หลัก ต่อยอดขายผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) ทั้งหมด

= (ยอดขายผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) หลักต่อปี / ยอดขายผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) รวมต่อปี) $\times$ 100

7.3 อัตรากำไรจากอาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) ต่อยอดขายทั้งหมดของกิจการ
 = (กำไรจากอาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) ต่อปี / ยอดขายทั้งหมดของกิจการต่อปี) $\times$ 100

7.4 ยอดขายรวมต่อปี = ยอดขายรวมทั้งปีของหน่วยประกอบการแต่ละราย

7.5 ยอดขายผลิตภัณฑ์อื่นทุกชนิดที่ไม่ใช่อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) ต่อปี = ยอดขายผลิตภัณฑ์อื่นทุกชนิดที่ไม่ใช่อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) รวมทั้งปีของหน่วยประกอบการแต่ละราย

โครงสร้างทางการเงิน

การศึกษาถึงโครงสร้างการเงินนั้น ประกอบด้วยการศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจในด้านการบริหารการเงิน การจัดทำบัญชี การกู้ยืมเงิน การวางแผนการใช้เงินทุน และศักยภาพทางการเงิน

สำหรับการศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจในด้านการบริหารการเงิน การจัดทำบัญชี การกู้ยืมเงิน และการวางแผนการใช้เงินทุนนั้น จะใช้ข้อมูลรายหน่วยประกอบการนำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา และสรุปเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับใช้พิจารณาประกอบกับข้อมูลด้านศักยภาพทางการเงิน (ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์ และคณะ, 2547)

การศึกษาศักยภาพทางการเงินนั้น จะมีการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ดังนี้

1) **อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)** ซึ่งชี้ให้เห็นถึงสภาพคล่องระยะสั้นของธุรกิจ ประกอบด้วยอัตราส่วนดังต่อไปนี้

1. อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (หรืออัตราส่วนเดินสะพัด)
 = สินทรัพย์หมุนเวียน / หนี้สินหมุนเวียน (current ratio)
 = CA / CL (เท่า)
2. อัตราส่วนสภาพคล่องระยะสั้น (หรืออัตราส่วนทุนหมุนเวียน หรืออัตราส่วนจับปล้น)

(Acid Test Ratio หรือ Quick Ratio)

- = (สินทรัพย์หมุนเวียน – สินค้าคงคลัง) / CL = สินทรัพย์สภาพคล่อง / CL (เท่า)
3. อัตราส่วนสภาพคล่องของกระแสเงินสด (Cash Flow Liquidity Ratio)
 = (เงินสด + หลักทรัพย์ + กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน) / CL (เท่า)
4. เงินทุนหมุนเวียนสุทธิ (Net Working Capital) = CA – CL (บาท)

2) **อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Activity / efficiency Ratio)**

อัตราส่วนต่อไปนี้ชี้ให้เห็นประสิทธิภาพและสภาพคล่องระยะยาวของธุรกิจ ซึ่งประกอบด้วย

1. อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้การค้า (Accounts Receivable Turnover Ratio)
 = ยอดขายเชื่อ / ลูกหนี้การค้าถัวเฉลี่ย (ครั้ง หรือ รอบ)
2. ระยะเวลาเฉลี่ยในการเก็บหนี้ (Average Collection Period)
 = 365 วัน / อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้การค้า (วัน)
3. อัตราการหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า
 = ยอดซื้อเชื่อ / เจ้าหนี้การค้าถัวเฉลี่ย (ครั้ง หรือ รอบ)

4. ระยะเวลาเฉลี่ยในการชำระหนี้

$$= 365 / \text{อัตราหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า} \quad (\text{วัน})$$
5. อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง (Inventory Turnover Ratio)

$$= \text{ต้นทุนสินค้าขาย} / \text{สินค้าคงคลังเฉลี่ย} \quad (\text{ครั้ง หรือ รอบ})$$
6. อายุสินค้า หรือระยะเวลาที่เก็บสินค้าไว้ก่อนขาย (Inventory Turnover in days)

$$= 365 \text{ วัน} / \text{อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง} \quad (\text{วัน})$$
7. 1 รอบธุรกิจ (Operating Cycle)

$$= \text{ระยะเวลาเฉลี่ยในการเก็บหนี้} + \text{อายุสินค้า} \quad (\text{วัน})$$
8. อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งหมด (Total Asset Turnover Ratio)

$$= \text{ยอดขาย} / \text{สินทรัพย์ทั้งหมด} \quad (\text{ครั้ง หรือ เท่า})$$

$$= S / \text{Total Asset หรือ } S / (CA+FA)$$
9. อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร (Fixed Assets Turnover Ratio)

$$= \text{ยอดขาย} / \text{สินทรัพย์ถาวรสุทธิ} \quad (\text{ครั้ง หรือ เท่า})$$

$$= S / FA$$

3) อัตราส่วนแสดงความสามารถในการกู้ยืม หรือความเสี่ยงในการกู้ยืม (Debt Ratio or Leverage Ratio)

1. อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ทั้งหมด (Debt Ratio)

$$= (\text{หนี้สินทั้งหมด} / \text{สินทรัพย์ทั้งหมด}) \times 100\%$$
2. หนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (D/E)

$$= \text{หนี้สิน} / \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น} \quad (\text{เท่า})$$
3. อัตราส่วนหนี้ระยะยาวต่อเงินลงทุนรวม (Long – Term Debt/Total Capitalization)

$$= \text{หนี้ระยะยาว} / (\text{หนี้ระยะยาว} + \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}) \quad (\text{เท่า})$$
4. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (Times Interest Earning or Interest Coverage Ratio)

$$= \text{กำไรจากการดำเนินงาน} / \text{ดอกเบี้ยจ่าย} = EBIT / I \quad (\text{เท่า})$$
5. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายค่าใช้จ่ายประจำ (Fix Charge Coverage Ratio)

$$= EBIT / [I + (\text{เงินเดือน} + \text{เงินปันผล} + \text{เงินกองทุนจม})] / (1 - \text{อัตราภาษีเงินได้}) \quad (\text{เท่า})$$
6. Degree of Financial Leverage

$$= EBIT / (EBIT - I) = EBIT / EBT \quad (\text{เท่า})$$

4) อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio)

1. อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขาย (Net Profit Margin)

$$= (\text{กำไรสุทธิหลังหักภาษี} / \text{ยอดขาย}) \times 100\%$$

$$= (\text{EAT} / \text{S}) \times 100\%$$
2. อัตราส่วนกำไรเบ้องต้นต่อยอดขาย (Gross Profit Margin)

$$= (\text{GP} / \text{S}) \times 100\%$$
3. อัตราการจ่ายเงินปันผล (Dividend Payout Ratio)

$$= (\text{เงินปันผลต่อหุ้น} / \text{กำไรสุทธิต่อหุ้น}) \times 100\%$$

5) อัตราส่วนทางการเงินที่แสดงถึง อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) และผลตอบแทนแก่ผู้ลงทุน (Return to Investors)

1. อัตราผลตอบแทนต่อการลงทุน (Return on Investment: ROI)

$$= (\text{กำไรสุทธิหลังหักภาษี} / \text{สินทรัพย์รวม}) \times 100\%$$

$$= (\text{EAT} / \text{Total Assets}) \times 100\%$$

$$= ((\text{EAT}/\text{S}) \times (\text{S}/\text{TA})) \times 100\%$$
2. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (Return on Total Assets: ROA)

$$= (\text{กำไรจากการดำเนินงาน} / \text{สินทรัพย์รวม}) \times 100\%$$

$$= (\text{EBIT} / \text{Total Assets}) \times 100\%$$
3. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity: ROE)

$$= (\text{กำไรสุทธิหลังหักภาษี} / \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}) \times 100\%$$

$$= (\text{EAT} / \text{Equity}) \times 100\%$$
4. กำไรต่อหุ้น (Earning per Share)

$$= \text{ผลตอบแทนแก่หุ้นสามัญ} / \text{จำนวนหุ้นสามัญทั้งหมด} \quad (\text{บาท/หุ้น})$$
5. ราคาตลาดต่อหุ้นต่อกำไรต่อหุ้น หรือ อัตราส่วนราคาหุ้นต่อผลกำไร (Price to Earning Ratio)

$$= \text{ราคาตลาดต่อหุ้น} / \text{กำไรสุทธิต่อหุ้น} \quad (\text{เท่า})$$
6. อัตราผลตอบแทนของเงินปันผล (Dividend Yield)

$$= (\text{เงินปันผลต่อหุ้น} / \text{ราคาตลาดต่อหุ้น}) \times 100\%$$
7. อัตรากำไรต่อแรงงานของสมาชิก

$$= \text{กำไรจากการดำเนินงาน} / \text{จำนวนสมาชิกที่ร่วมผลิต} \quad (\text{บาท/คน})$$

6) การคำนวณหาเงินทุนหมุนเวียนของกิจการ

$$\begin{aligned}\text{เงินทุนหมุนเวียนที่ต้องการ} &= \text{เงินทุนในสต็อกวัตถุดิบและสินค้าสำเร็จรูป} \\ &+ \text{เงินลงทุนในลูกหนี้การค้า} \\ &+ \text{เงินลงทุนในสินค้าที่อยู่ในระหว่างกระบวนการผลิต} \\ &- \text{เครดิตที่ได้จากผู้ขายวัตถุดิบ}\end{aligned}$$

โครงสร้างทางการตลาดของหน่วยประกอบการ

การศึกษาโครงสร้างการตลาดของหน่วยประกอบการเป็นการศึกษาแหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์ และ ยอดขายโดยเฉลี่ยของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดในแต่ละช่องทางตลาด โดยสัมพันธ์หน่วยประกอบการถึงครอง การตลาดของผลิตภัณฑ์ทุกชนิดที่หน่วยประกอบการทำการผลิต ข้อมูลส่วนนี้สามารถนำมาประมวลเพื่อสรุป เป็นแนวทางการขยายตลาดของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดต่อไป

1.6 ทบทวนเอกสาร

แนวคิดเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน

เสรี พงศ์พิศ (2546: 39-46) ได้อธิบายความเป็นมาและให้ความหมายของวิสาหกิจชุมชนว่า วิสาหกิจชุมชน (SMCE หรือ small and micro community enterprise) คือ การประกอบการเพื่อการจัดการ “ทุน” ของชุมชนอย่างสร้างสรรค์เพื่อการพึ่งตนเอง สำหรับ “ทุน” ในที่นี้ตามความหมายที่เสรี พงศ์พิศ ให้ไว้ว่า ไม่ได้หมายถึงเพียงแต่เงินอย่างเดียว แต่รวมถึง ทรัพยากร ผลผลิต ความรู้ภูมิปัญญา ทุนทางวัฒนธรรม ทุน ทางสังคม (กฎเกณฑ์ทางสังคมที่ทำให้ผู้คนอยู่ร่วมกันเป็นชุมชน เป็นพี่น้องไว้ใจกัน) โดยสรุปแล้วลักษณะสำคัญของวิสาหกิจชุมชนมี 7 องค์ประกอบ คือ

1. ชุมชนเป็นเจ้าของและดำเนินการ
2. ผลผลิตมาจากกระบวนการในชุมชน
3. ทรัพยากรหรือวัตถุดิบมาจากชุมชนหรือจากภายนอก
4. วิเริ่มสร้างสรรค์เป็นนวัตกรรมของชุมชน
5. มีฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น ผสมผสานภูมิปัญญาสากล
6. มีกระบวนการเรียนรู้เป็นหัวใจ
7. มีการพึ่งพาตนเองของครอบครัวและชุมชนเป็นเป้าหมาย

ทั้ง 7 องค์ประกอบล้วนมีความสำคัญทั้งสิ้น โดยฐานสำคัญที่สุดอยู่ที่ การพึ่งตนเองได้ ซึ่งเป็นฐานราก ของ “ความพอเพียง” ตาม แนวคิด “เศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมี พระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอด โดยชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และ ปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและ บริหารประเทศให้ดำเนินไปใน “ทางสายกลาง” โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุค โลกาภิวัตน์ ซึ่งการพึ่งตนเองของชุมชนเป็นฐานรากสำคัญของการทำวิสาหกิจชุมชน ต้องมีการจัดการแบบ วิสาหกิจชุมชนที่มีการ “ผนึกกำลัง” (synergy) การปรับปรุงชีวิตให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ต้องมาจากพลัง

ปัญญา พลังความรู้ที่ได้มาจากการการเรียนรู้ และความคิดสร้างสรรค์ โดยนำมาผสมผสานกันทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจสังคมแบบเสริมกัน ดังนั้นหัวใจสำคัญของการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนอยู่ที่การเรียนรู้ เริ่มจากการเรียนรู้วิธีคิดใหม่ คิดให้รอบด้าน คิดให้วิเศษ และคิดแบบบูรณาการหรือการประสานพลัง

จารุพงศ์ พลเดช (2546) ได้ให้ความหมาย วิสาหกิจชุมชน ไว้ว่า การประกอบกิจการของชุมชน โดยคนในชุมชนเป็นเจ้าของกิจการ เพื่อการจัดการ “ทุน” ทางสังคมของชุมชนที่มีอยู่เพื่อสร้างรายได้ และการพึ่งตนเองของครอบครัว และชุมชน และระหว่างชุมชน โดย “ทุน” (สถาบันส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน, 2546) นั้นรวมถึงทุนที่เป็นเงิน ทุนที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติ ดิน น้ำ ป่า ทุนที่เป็นผลผลิต ทุนความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิถีชีวิต วัฒนธรรมประเพณี ทรัพยากรท้องถิ่น ให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเรียนรู้ของชุมชน

ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ และพิทยา ว่องกุล (2545: 38) ให้ความหมายว่า เป็นการประกอบกิจการโดยชุมชน ที่มีสมาชิกเป็นเจ้าของกิจการผลิตทั้งด้านการผลิต การค้า และการเงิน และต้องการใช้ปัจจัยผลิตนี้ให้เกิดดอกออกผลทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม ด้านเศรษฐกิจ คือ การสร้างรายได้และอาชีพ ด้านสังคม คือ การ ยึดโยงร้อยรัดความเป็นครอบครัวและชุมชนให้ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ โดยผ่านกระบวนการของชุมชน

ความสำคัญของวิสาหกิจชุมชน

วิสาหกิจชุมชนมีความสำคัญต่อการอยู่รอดและพัฒนาชุมชน เนื่องจากวิสาหกิจชุมชนเน้นความร่วมมือกันทำกิจกรรมเพื่อให้พึ่งตนเองได้ และเน้นการใช้ทุนที่มีอยู่ในท้องถิ่น วิสาหกิจชุมชนจึงเป็นเครื่องมือเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้านเศรษฐกิจ และสังคม เปรียบเป็นการสร้างรากฐานที่เข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ (ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ, 2542: 39)

จุดแข็งของวิสาหกิจชุมชน (สถาบันส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน, 2546) คือ 1. ทุนทรัพยากร ความหลากหลายทางชีวภาพของท้องถิ่น 2. ทุนทางวัฒนธรรม ซึ่งคือ ภูมิปัญญานำมาประยุกต์ และผสมผสานสร้างสิ่งใหม่ๆ ที่มีคุณค่าและมูลค่า 3. ทุนทางสังคม อันได้แก่เครือข่ายความสัมพันธ์ระหว่างผู้คน ร่วมกันจัดตั้งองค์กรชุมชน และเครือข่ายในเชิงเศรษฐกิจ ร่วมกันจัดการทรัพยากรทางการผลิตต่างๆ วิสาหกิจชุมชน เป็นระบบที่มีหลากหลายกิจกรรมเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน เสริมกันแบบบูรณาการ ซึ่งกิจกรรมดังกล่าว จะนำมาซึ่งการลดรายจ่ายจากภายนอก และสามารถก่อให้เกิดรายได้แก่ครอบครัวและชุมชน ทั้งยังส่งเสริมให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งจากการร่วมกันคิดและร่วมกันทำ

ระดับของวิสาหกิจชุมชน

ขนาดของวิสาหกิจชุมชน สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ วิสาหกิจชุมชนขนาดย่อม มีสมาชิกมากกว่า 15 คน วิสาหกิจชุมชนขนาดจิ๋ว มีสมาชิก ตั้งแต่ 5 คนถึง 15 คน (กฤษฎา นิลศรี, 2545: 68)

วิสาหกิจชุมชนอาจแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

- 1) วิสาหกิจชุมชนทดแทนการพึ่งพาภายนอกชุมชน หมายถึง กิจกรรมการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่เน้นการลดรายจ่ายของเกษตรกร และชุมชน หรือเรียกว่า “วิสาหกิจชุมชนพื้นฐาน” (สถาบันส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน, 2546) เป็นการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อกินเพื่อใช้ในชุมชน เพื่อให้ครอบครัวพึ่งตนเองได้ ให้ชุมชนเกิดความพอเพียงอย่างน้อยให้พออยู่พอกิน หรือพอกินพอใช้

- 2) วิสาหกิจชุมชนพัฒนาผลผลิตและทรัพยากร หมายถึง ชุมชนผลิตทางการเกษตร และมีการประกอบการเพื่อนำผลผลิต และทรัพยากรมาสร้างผลิตภัณฑ์ หรือเรียกว่า “วิสาหกิจชุมชนก้าวหน้า” (สถาบันส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน, 2546) เป็นกิจกรรมการนำผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นเข้าสู่ตลาดบริโภค และรวมไปถึงผลผลิตทั่วไปที่เหลือกินเหลือใช้ในท้องถิ่นที่นำออกสู่ตลาดบริโภค โดยการปรับปรุงคุณภาพผลผลิต หีบห่อ การตลาด และการจัดวางต่าง ๆ เพื่อให้สามารถ “แข่งขัน” ได้
 - 3) วิสาหกิจชุมชนบริการ หมายถึง การประกอบการที่เกิดจากทักษะ ภูมิปัญญา และความคิดสร้างสรรค์เพื่อให้บริการกับเกษตรกรในครอบครัว ชุมชน และบุคคลทั่วไป
- ระดับของวิสาหกิจชุมชน มี 3 ระดับ ดังนี้
1. ระดับครอบครัว คือการทำกินทำใช้ในครอบครัว สร้างผลิตภัณฑ์ในลักษณะหลากหลาย เพื่อการพึ่งตนเอง ลดรายจ่ายที่เสียไปจากการซื้อภายนอก
 2. ระดับชุมชนและเครือข่าย หมายถึง ทำโดยครอบครัวหรือกลุ่ม ซื้อขายแลกเปลี่ยนในระดับชุมชนและเครือข่าย เนื่องจากในบางกรณีไม่สามารถทำได้ โดยลำพังครอบครัวเดียว หรือชุมชนเดียว ต้องสร้างระบบเกื้อหนุนพึ่งพากันในชุมชน และเครือข่าย
 3. ระดับธุรกิจ หมายถึง การมีส่วนเกินของผลผลิต และทรัพยากร จากการอุปโภคบริโภคในระดับครอบครัว ชุมชน และเครือข่าย หรือชุมชนมีภูมิปัญญา มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์ มีคุณค่า เป็นที่ต้องการของผู้บริโภคในสังคมวงกว้าง

การพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

กฤษฎา นิลศรี (2545: 68) ได้กล่าวถึงการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนไว้ดังนี้

1. กิจกรรมการพัฒนาทางเศรษฐกิจ บนพื้นฐานการผลิต และทรัพยากรของชุมชนโดยมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ที่วางอยู่บนพื้นฐานความรู้ภูมิปัญญาของชุมชน
2. เป็นกระบวนการฟื้นฟู และพัฒนาระบบการจัดการของชุมชน โดยรูปแบบวิธีการที่เหมาะสมและสอดคล้องกับยุคสมัย
3. มีเป้าหมายเพื่อการพึ่งตนเอง และความพอเพียงของครอบครัวและชุมชน
4. มีกระบวนการเรียนรู้เป็นแกนกลางการพัฒนา

การพัฒนาวิสาหกิจของชุมชน จึงตั้งอยู่บนฐานสำคัญ ดังนี้

- 1) วิสาหกิจชุมชนระดับครอบครัว
- 2) วิสาหกิจชุมชนระดับชุมชน
- 3) วิสาหกิจชุมชนระดับเครือข่าย
- 4) วิสาหกิจชุมชนเพื่อการจัดการผลผลิตส่วนเกิน

แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน การพัฒนาวิสาหกิจชุมชน มักจะเป็นเรื่องการพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจที่อยู่ภายใต้เงื่อนไขธรรมชาติ เป็นเรื่องความมั่นคงและมีอยู่มีกินทั้งในวันนี้และวันหน้า และต้องมีแนวทางเฉพาะที่สอดคล้องกับแนวคิด เป้าหมาย และเอื้อให้เกิดการพัฒนาระบบเศรษฐกิจชุมชนที่พึ่งตนเองได้

สำหรับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนมีแนวทางดังนี้ (ธนากรเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร, 2546)

1. วิสาหกิจชุมชนมีรากฐานการเริ่มต้น และการดำเนินงานอยู่ที่ชุมชน เพราะครอบครัวและชุมชน เป็นหน่วยผลิตที่สร้างผลผลิตจริงของระบบเศรษฐกิจ

2. วิสาหกิจชุมชนต้องการการบริหารจัดการที่มีอิสระ และสอดคล้องกับศักยภาพในการบริหารจัดการขององค์กรชุมชน จึงต้องมีรูปแบบนิติบุคคลเฉพาะไว้รองรับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน การบริหารจัดการที่มีอิสระเป็นหลักประกันที่สำคัญที่สุดของการสร้างระบบเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองที่เป็นจริง

3. เจ้าของปัจจัยการผลิตและภูมิปัญญาเป็นเจ้าของวิสาหกิจชุมชน เพราะครอบครัวและชุมชนเป็นผู้สร้างผลผลิต และสืบทอดภูมิปัญญา จึงควรได้รับผลตอบแทนที่เหมาะสม และเป็นการคืนสิทธิในการจัดการผลผลิต และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้กับชุมชน เพื่อให้ชุมชนพัฒนาระบบการพึ่งตนเองที่เป็นจริงขึ้น

4. วิสาหกิจชุมชนมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของชุมชน วิสาหกิจที่แท้จริงให้ความสำคัญกับการเรียนรู้เพื่อพัฒนาระบบการพึ่งตนเอง การพัฒนาวิสาหกิจชุมชน คือ การเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เรียนรู้จากการจัดการทรัพยากรและผลผลิต แสวงหาและพัฒนาความรู้บนพื้นฐานความรู้ภูมิปัญญาที่มีอยู่ในชุมชน

5. วิสาหกิจชุมชนมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาระบบเศรษฐกิจของชุมชน พัฒนาระบบทุนและสวัสดิการของชุมชน เป็นการสร้างผลผลิตและผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ มีคุณธรรมกำกับความสัมพันธ์กับทุกฝ่าย มิใช่การฉวยโอกาสการผลิตในปริมาณมาก และการแสวงหากำไรสูงสุด

6. การพัฒนาวิสาหกิจชุมชน สามารถดำเนินการในรูปแบบการสร้างความร่วมมือกับองค์กรภายนอก เพราะองค์กรชุมชนเครือข่ายชุมชน ซึ่งเป็นเจ้าของวิสาหกิจชุมชนยังมีข้อจำกัดในความสามารถด้านการบริหารจัดการ เป็นการสร้างความร่วมมือโดยองค์กรชุมชน หรือเครือข่ายองค์กรชุมชนเป็นผู้ตัดสินใจ และเป็นผู้เลือกองค์กรภายนอกเข้ามาในกระบวนการความร่วมมือที่เกิดขึ้น ไม่ใช่การตัดสินใจโดยหน่วยงาน หรือ องค์กรภายนอกที่ไม่ใช่องค์กรชุมชน

7. การพัฒนาวิสาหกิจชุมชน สามารถดำเนินการในรูปแบบการร่วมทุนกับองค์กรภายนอก โดยมีทุนหลักในการดำเนินงานจากชุมชน ในกรณีที่องค์กรชุมชนหรือเครือข่ายองค์กรชุมชน ซึ่งเป็นเจ้าของวิสาหกิจชุมชนยังมีข้อจำกัดในด้านทุน เป็นการสร้างความร่วมมือ โดยองค์กรหรือชุมชน หรือเครือข่ายองค์กรชุมชนเป็นผู้ตัดสินใจ และเป็นการร่วมทุนระหว่างองค์กรชุมชน หรือเครือข่ายองค์กรชุมชนกับองค์กรภายนอก โดยมีการกำหนดสัดส่วนที่เหมาะสม

8. องค์กรชุมชน และองค์กรเครือข่ายชุมชน สามารถกำหนดมาตรฐาน เพื่อรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนของตน ให้เกิดความปลอดภัยต่อผู้บริโภคและผู้ให้บริการ เพราะวิสาหกิจชุมชนแตกต่างจากธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดเล็ก (SMEs) และแตกต่างจากธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ทั้งการผลิตและการตลาด ทั้งกระบวนการจัดการและเป้าหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนกำหนดจากความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภค ส่วนธุรกิจอุตสาหกรรมต้องมีมาตรฐานกลางควบคุม

พิทยา ว่องกุล (2545) ได้เสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อสร้างกระบวนการทัศน์ใหม่ของชุมชน ซึ่งแตกต่างจากการพัฒนากระแสหลัก ดังต่อไปนี้

1. เน้นกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน เพื่อสร้างฐานความรู้และองค์ความรู้ที่เป็นของตนเอง รวมไปถึงการวางแผนพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วมของสมาชิก โดยผู้นำ ผู้มีความรู้ในชุมชนเป็นแกนกลาง คุณลักษณะนี้เป็นจุดแข็งที่ชุมชนใช้สร้างความเอกภาพ และศักยภาพของตนสามารถพัฒนาและรวบรวมความรู้ต่างๆ เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของชุมชน หรือจัดตั้งมหาวิทยาลัยชาวบ้าน อีกทั้งสามารถพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมแก่ชุมชนได้
2. กระบวนการสร้างทุนชุมชน/ทุนสังคม ที่มองครอบคลุมทั้งการสะสมเงินตรา จากน้อยสู่มาก เพื่อสร้างกลุ่มออมทรัพย์ ธนาคารชุมชน หรือธุรกิจชุมชน ซึ่งอาศัยเงินตราเป็นสื่อ และทุนทางสังคมที่มาจากบุคลากร ภูมิปัญญา ประเพณีวัฒนธรรมชุมชน สถาบันในชุมชน สาธารณสมบัติ ทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน ฯลฯ ปัจจุบันชุมชนในชนบททุกภาคได้สร้างทุนชุมชน/สังคมในรูปแบบหลากหลายมากมาย
3. กระบวนการศึกษาวิจัย ในกระบวนการทัศน์ใหม่ควรเป็นการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนา ได้แก่ แสวงหาความร่วมมือจากนักวิชาการ หรือสถาบันการศึกษา หรือหน่วยงานภายนอกชุมชน กับส่งเสริมให้ชุมชนหรือสถาบันในชุมชน ทำงานวิจัยเอง เพื่อนำผลที่ได้มาวางแผนพัฒนาชุมชนในขั้นตอนต่อไป โดยได้รับเงินทุนสนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาที่กำหนดขึ้นจากการวิจัยด้วย
4. กระบวนการผสมผสานความหลากหลาย จากปัจจัยที่เป็นคุณต่อการพัฒนา เป็นกระบวนการทัศน์ใหม่ที่ชุมชนเปิดรับเอาความรู้ และความช่วยเหลือจากภายนอกโดยเปิดเวทีแลกเปลี่ยนทัศนระหว่างชุมชนกับหน่วยงานรัฐ และองค์กรพัฒนาเอกชน และร่วมมือกับหน่วยงานรัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน หรือแหล่งเงินทุนต่างประเทศ โดยมีชุมชนเป็นผู้ตัดสินใจ และวางแผนการพัฒนาตนเอง
5. กระบวนการสร้างเครือข่ายชุมชน จะนำไปสู่กระบวนการทัศน์ใหม่ในการต่อยอดความรู้ในการพัฒนาตนเอง และเครือข่ายตลอดเวลา นำไปสู่ธุรกิจอุตสาหกรรมชุมชน เช่น โรงสีชุมชน ฯลฯ การกำหนดตลาดเครือข่ายทั้งในรูปแบบที่ซื้อขายสินค้า และแลกเปลี่ยนสินค้ากัน รวมไปถึงสถาบันการเงินของเครือข่าย และการวางแผนพัฒนา หรือยุทธศาสตร์การพัฒนาตนเอง อย่างมีพลัง

บทที่ 2

ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มฯ

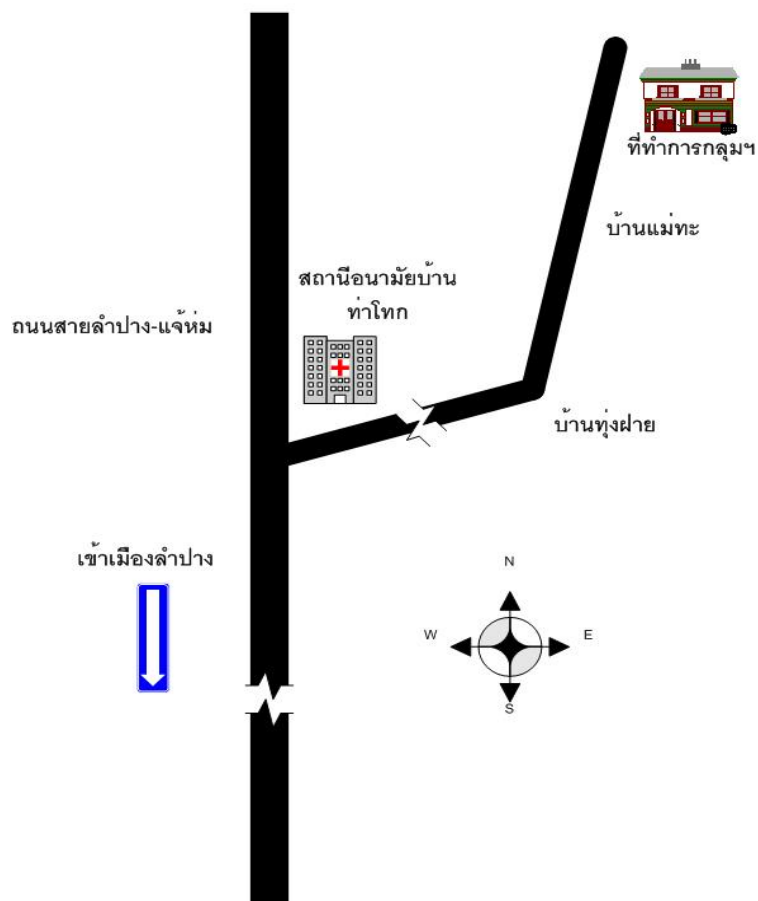
2.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มฯ

2.1.1 ชื่อสถานประกอบการ : กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมดนตรีไทย (ซิม)

กรณีศึกษา : กิจการนายสมบุญ ปอนสืบ

2.1.2 สถานที่ตั้ง

กลุ่มตั้งอยู่บ้านแม่ทะ หมู่ 5 ตำบลทุ่งฝาย อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง 52000 การเดินทางจากตัวเมืองจังหวัดลำปางไปยังที่ตั้งกลุ่มฯ ใช้เส้นทางหลวงสายลำปาง-แจ้ห่ม เลี้ยวขวาบริเวณสถานีอนามัยบ้านท่าโทก ผ่านหมู่บ้านทุ่งฝายจนถึงหมู่บ้านแม่ทะ (แผนภาพที่ 2.1)

แผนภาพที่ 2.1 ที่ตั้งสถานประกอบการ

2.1.3 ผู้นำคนสำคัญของกลุ่มฯ

นายจีระศักดิ์ ไฮเวิร์ด อายุ 39 ปี จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทำหน้าที่เป็นประธานกลุ่มฯ มาตั้งแต่เริ่มจัดตั้งกลุ่มฯ ในปี 2544 แต่เนื่องจากการรวมกลุ่มของผู้ประกอบการรายเดียว 5 ราย ทำให้ในทางปฏิบัติ นายจีระศักดิ์รวมถึงผู้ประกอบการแต่ละรายจะบริหารกิจการของตนเอง ไม่มีกิจกรรมร่วมกันที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแต่อย่างใด

2.2 ประวัติความเป็นมาและการพัฒนาการของกลุ่มฯ

การผลิตเริ่มจากที่นายมานพ ปอนสืบ ได้นำความรู้ในการผลิตขิม จากการทำงานที่ตนได้ไปทำงานในโรงงานผลิตเครื่องดนตรีไทย ในกรุงเทพฯ ในปี 2536 และได้ชักชวนญาติ ซึ่งประกอบด้วย นายอินจันทร์ นายมนัส นายสมบุญ ปอนสืบ และนายจีระศักดิ์ ไฮเวิร์ด เข้าไปทำงานในโรงงานเดียวกับตน จากนั้นได้นำความรู้ในการผลิตขิมกลับมาทำการผลิตในหมู่บ้าน โดยได้ชักชวนญาติๆ กลับมาช่วยทำการผลิต ในกิจการของตน ประมาณปี 2540 หลังจากที่เห็นว่ามีคำสั่งซื้อเข้ามาค่อนข้างมาก นายมานพจึงได้ให้ญาติๆ ของตน ไปตั้งธุรกิจผลิตขิมกันเอง เพื่อเป็นการกระจายการผลิตให้มากขึ้น หลังจากนั้นการดำเนินงานจึงเป็นลักษณะของธุรกิจรายเดียว มีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มฯ ในปี 2544 เพื่อขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานในพื้นที่ในด้านต่างๆ ปัจจุบันมีกิจการที่เข้าร่วมเป็นกลุ่มฯ จำนวน 5 ราย ซึ่งมีการบริหารจัดการเป็นอิสระจากกัน

2.3 บทบาทของกลุ่มฯ ต่อชุมชน

การจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมดนตรีไทย (จิม) นอกจากจะเป็นการตอบสนองต่อนโยบายของรัฐ ที่ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ยังมีส่วนช่วยให้เกิดการจ้างงานแก่คนในชุมชน ให้มีอาชีพและรายได้ที่เลี้ยงตนเองได้

2.4 การจัดองค์กรและการบริหารงานของกลุ่มฯ

ถึงแม้กลุ่มฯ จะมีการจัดตั้งคณะกรรมการตามโครงสร้างวิสาหกิจชุมชน แต่ในทางปฏิบัติ พบว่าคณะกรรมการแต่ละรายไม่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมในรูปกลุ่มแต่อย่างใด ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมกลุ่มฯ จะบริหารกิจการของตนเอง

2.5 แหล่งให้ความสนับสนุนและช่วยเหลือแก่กลุ่มฯ

เนื่องจากการรวมกลุ่มของผู้ประกอบการรายเดียว ที่มีการบริหารงานเป็นอิสระจากกัน ทำให้ความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่กิจการได้รับ มักเป็นในรูปของแหล่งเงินทุนในพื้นที่ที่กิจการนั้นๆ ขอรับการสนับสนุนด้านเงินทุน ส่วนความช่วยเหลือในภาพรวม เป็นเพียงการสนับสนุนให้มีจัดตั้งในรูปกลุ่มฯ ที่ได้รับสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งฝายและสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

บทที่ 3

การผลิตและเทคโนโลยีการผลิต

3.1 ผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์ที่กิจการทำการผลิต เป็นผลิตภัณฑ์ประเภทขนม ซึ่งได้แก่ ขนมฝั่เลื้อ ขนมคางหมูขนาดเล็ก และขนมคางหมูขนาดใหญ่ ซึ่งในปีการผลิต 2546 กิจการมีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทั้ง 3 ชนิดนี้ รวมมีปริมาณจำหน่าย 720 ตัว โดยแยกเป็นชนิดต่างๆ ได้ดังนี้

ตารางที่ 3.1 ผลิตภัณฑ์ของกิจการ (ปีการผลิต 2546)

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณจำหน่าย (ตัว)
ขนมฝั่เลื้อ	520
ขนมคางหมูเล็ก	120
ขนมคางหมูใหญ่	80

ที่มา : จากการสำรวจ

3.2 การบริหารการผลิตและการวางแผนการผลิต

3.2.1 การบริหารการผลิต

การผลิตของกิจการนายสมบุรณ์ แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ ส่วนหนึ่งเป็นการผลิตตามคำสั่งซื้อของลูกค้า และอีกส่วนหนึ่งเป็นการผลิตเพื่อนำไปเสนอขายให้กับลูกค้า นอกจากนี้ผลิตภัณฑ์ที่กิจการได้ผลิตไว้สำหรับจำหน่ายปลีกยังกิจการ

จากการสัมภาษณ์ พบว่า นายสมบุรณ์จะเป็นผู้บริหารจัดการด้านการผลิตเองทั้งหมด ทั้งในเรื่องการรับคำสั่งซื้อ การกระจายงานให้กับลูกจ้าง ควบคุมการผลิต รวมถึงร่วมในส่วนของการผลิตเองด้วย นอกจากนี้ยังเป็นผู้ตรวจสอบชิ้นงานที่เสร็จสิ้นในขั้นตอนของการผลิตด้วยตนเอง

3.2.2 การวางแผนการผลิต

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ปัจจุบันนายสมบุรณ์ยังไม่ได้วางแผนในด้านการผลิตแต่อย่างใด เนื่องจากเห็นว่าลูกค้าที่มีอยู่ในปัจจุบันมีเพียงพอ ทำให้ยังคงเป็นการรอรับคำสั่งซื้อ และผลิตเพื่อเสนอขายเช่นเดิม แต่ในอนาคตหากกิจการมีลูกค้าประจำมากขึ้น กิจการอาจมีการขยายกำลังการผลิตให้มากขึ้นกว่าเดิม

3.3 การจัดหาปัจจัยการผลิต

ปัจจัยการผลิตของกลุ่มฯ แบ่งได้เป็นหลายประเภท ได้แก่ วัตถุดิบหลัก วัตถุดิบรอง วัสดุที่มีอายุการใช้งานน้อยกว่า 1 ปี รวมถึงอุปกรณ์การผลิตชนิดต่างๆ โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.3.1 วัตถุดิบ

วัตถุดิบหลัก

วัตถุดิบหลักที่กิจการนำมาใช้ในการผลิตซิม มีหลายชนิดด้วยกัน ซึ่งโดยส่วนใหญ่มาจาก กรุงเทพฯ และบางส่วนได้จัดหาจากร้านวัสดุก่อสร้างในจังหวัด ร้านค้าในชุมชน รวมถึงพ่อค้าในหมู่บ้าน โดยรายละเอียดของวัตถุดิบหลักแต่ละชนิดมีดังนี้

ไม้ขนุน เป็นวัตถุดิบหลักที่สำคัญชนิดหนึ่ง ซึ่งนายสมบุญจัดซื้อจากพ่อค้าในหมู่บ้าน ในราคาขนาดนิ้วละ 6 บาท มีความถี่ในการจัดซื้อ 2 เดือนต่อ 1 ครั้งๆ ละประมาณ 1,000 แผ่น

ไม้สมพงษ์ เป็นวัตถุดิบที่นายสมบุญจัดซื้อจากพ่อค้าในหมู่บ้านเช่นกัน โดยซื้อในราคาแผ่นละ 30 บาท ครั้งละประมาณ 100 แผ่น และจะจัดซื้อเดือนละ 1 ครั้ง

ไม้กระทอน นายสมบุญได้จัดซื้อจากพ่อค้าในหมู่บ้าน ในราคาขนาดนิ้วละ 6 บาทเช่นเดียวกับกับไม้ขนุน จะจัดซื้อครั้งละประมาณ 1,000 แผ่น มีความถี่ในการจัดซื้อ 2 เดือนต่อ 1 ครั้ง

ไม้อัดยาง ขนาด 4 มิลลิเมตร นายสมบุญได้จัดซื้อมาในราคาแผ่นละ 180 บาท จากร้านวัสดุก่อสร้างในตัวเมืองจังหวัดลำปาง โดยใน 1 เดือนจะมีการจัดซื้อ 1 ครั้งๆ ละประมาณ 10 แผ่น

ไม้อัดยาง ขนาด 6 มิลลิเมตร นายสมบุญได้จัดซื้อมาในราคาแผ่นละ 300 บาท จากร้านวัสดุก่อสร้างในตัวเมืองจังหวัดลำปาง โดยใน 1 เดือนจะมีการจัดซื้อ 2 ครั้งๆ ละประมาณ 10 แผ่น

หลักทองเหลือง ได้สั่งซื้อจากร้านค้าในกรุงเทพฯ โดยทางร้านค้าจัดส่งทางไปรษณีย์เก็บเงินปลายทาง หรือในบางครั้งจะไปจัดซื้อเอง นายสมบุญจะสั่งซื้อครั้งละประมาณ 1,000 คู่ ในราคาคู่ละ 8 บาท มีความถี่ในการสั่งซื้อ 3 ครั้ง/เดือน

สายทองเหลือง นายสมบุญได้จัดซื้อมาเอง ในราคากิโลกรัมละ 130 บาท จากร้านค้าในกรุงเทพฯ หรือบางครั้งร้านค้าได้จัดส่งทางไปรษณีย์ โดยเก็บเงินปลายทาง มีความถี่ในการจัดซื้อ 3 ครั้งต่อเดือน ครั้งละประมาณ 5 กิโลกรัม

โลโก้กล่องเสียง ได้จัดซื้อหรือสั่งซื้อจากร้านค้าในกรุงเทพฯ ในราคาคู่ละ 80 บาท มีความถี่ในการจัดซื้อที่ 2 ครั้งต่อเดือน ครั้งละประมาณ 50 คู่

หย่องกลาง เป็นวัตถุดิบที่ดัดแปลงมาจากกระดูกของวัวควาย ซึ่งนายสมบุญได้ซื้อกระดูกวัวหรือควายจากจังหวัดสมุทรปราการและกรุงเทพฯ ในราคากิโลกรัมละ 15 บาท และนำมาดัดแปลงเอง โดยใน 1 ปีจะจัดซื้อ 1 ครั้งๆ ละประมาณ 100 กิโลกรัม

สายสแตนเลส (เบอร์ 25) เป็นวัตถุดิบที่นำมาใช้เป็นส่วนประกอบของซิมคางหมูขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ซึ่งนายสมบุญได้ฝากซื้อจากร้านค้าในกรุงเทพฯ ในราคากิโลกรัมละ 200 บาท มีความถี่ในการจัดหาที่ 2 เดือนต่อ 1 ครั้งๆ ละประมาณ 5 กิโลกรัม

สายสแตนเลส (เบอร์ 26) เป็นวัตถุดิบที่นำมาใช้เป็นส่วนประกอบของซิมคางหมูเล็กและใหญ่เช่นกัน โดยได้ฝากซื้อจากร้านค้าในกรุงเทพฯ ในราคากิโลกรัมละ 250 บาท มีความถี่ในการจัดหา 2 เดือนต่อ 1 ครั้งๆ ละประมาณ 5 กิโลกรัม

สแตนเลท (เบอร์ 27) เป็นวัตถุดิบที่นำมาใช้เป็นส่วนประกอบของขิมคางหมูเล็กและใหญ่เช่นกัน โดยได้สั่งซื้อจากร้านค้าในกรุงเทพฯ ในราคากิโลกรัมละ 300 บาท มีความถี่ในการจัดหา 2 เดือนต่อครั้งๆ ละประมาณ 5 กิโลกรัม

ไม้ตีขิม เป็นอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับตีขิม โดยได้สั่งซื้อจากพ่อค้าในหมู่บ้าน ในราคาคู่ละ 25 บาท มีการจัดซื้อ 1 ครั้งต่อเดือน ครั้งละประมาณ 100 คู่

บล็อกซ์ เป็นอุปกรณ์เสริมของขิม โดยนายสมบุญได้สั่งซื้อจากร้านในกรุงเทพฯ ในราคาอันละ 35 บาท จัดหาเดือนละ 1 ครั้งๆ ละประมาณ 100 อัน

ลูกยางตีขิม นายสมบุญได้สั่งซื้อจากกรุงเทพฯ ในราคา 70 บาทต่อลูกยางตีขิม 100 อัน มีความถี่ในการจัดซื้อ 4 ครั้งต่อเดือน

รายละเอียดวัตถุดิบหลัก แสดงดังตารางที่ 3.2

วัตถุดิบรอง

วัตถุดิบรองที่ใช้ในการผลิตของนายสมบุญมีหลายชนิด โดยมีรายละเอียดดังนี้

กาวลาเท็กซ์ ได้สั่งซื้อจากร้านวัสดุก่อสร้างในตัวเมืองจังหวัดลำปาง ในราคากล่องละ 280 บาท ซึ่งภายในมีขนาดบรรจุ 10 กิโลกรัม โดยใน 1 เดือนจะมีการจัดซื้อ 3 ครั้งๆ ละ 1 กล่อง

กาวผง ได้สั่งซื้อจากร้านวัสดุก่อสร้างในตัวเมืองจังหวัดลำปางเช่นกัน ในราคากระป๋องละ 680 บาท มีความถี่ในการจัดซื้อ 2 ครั้งต่อเดือน ครั้งละ 1 กระป๋อง

ชะแล็ค จัดซื้อมาในราคากระป๋องละ 190 บาท จากร้านวัสดุก่อสร้างในตัวเมืองจังหวัดลำปาง โดยจะซื้อครั้งละ 2 กระป๋อง มีความถี่ในการจัดซื้อ 3 ครั้งต่อเดือน

แอลกอฮอล์ จัดซื้อจากร้านวัสดุก่อสร้างในตัวเมืองจังหวัดลำปาง ในราคาปี๊บละ 240 บาท ใน 1 เดือนจะมีการจัดซื้อประมาณ 3 ครั้งๆ ละ 1 ปี๊บ

แล็กเกอร์เงา นายสมบุญได้สั่งซื้อจากร้านวัสดุก่อสร้างในตัวเมืองจังหวัดลำปาง ในราคาถังละ 1,350 บาท มีความถี่ในการจัดซื้อ 2 ครั้งต่อเดือน ครั้งละ 2 ถัง

ทินเนอร์ ได้จัดซื้อมาในราคาปี๊บละ 380 บาท จากร้านแสงคำวิทยา โดยใน 1 เดือน มีความถี่ในการจัดซื้อสูงถึง 10 ครั้งๆ ละ 3 ปี๊บ

สีฟันอุตสาหกรรม (สีดำ) จัดซื้อจากร้านวัสดุก่อสร้างในตัวเมืองจังหวัดลำปาง ในราคากระป๋องละ 320 บาท โดยจัดซื้อครั้งละ 1 กระป๋อง ความถี่ 4 ครั้งต่อเดือน

สีฟันอุตสาหกรรม (สีขาว) จัดซื้อจากร้านวัสดุก่อสร้างในตัวเมืองจังหวัดลำปางเช่นกัน ในราคากระป๋องละ 320 บาท มีความถี่ในการจัดซื้อ 4 ครั้งต่อเดือน ครั้งละ 1 กระป๋อง

สีโป๊วยนต์ จัดซื้อมาในราคากระป๋องละ 220 บาท จากร้านวัสดุก่อสร้างในตัวเมือง โดยจะจัดซื้อครั้งละประมาณ 6 กระป๋อง มีความถี่ในการจัดซื้อ 3 ครั้งต่อเดือน

พลาสติกแข็ง ได้สั่งซื้อจากร้านแสงคำวิทยามาในราคาฟุตละ 60 บาท โดยจะจัดซื้อครั้งละประมาณ 5 ฟุต และมีความถี่ในการจัดซื้อ 2 ครั้งต่อเดือน

กระดาศทราย (เบอร์ 80) จัดซื้อจากร้านแสงคำวิทยา ในราคาเมตรละ 75 บาท โดยจะจัดซื้อครั้งละ 2 เมตร มีความถี่ในการจัดซื้อ 3 ครั้งต่อเดือน

กระดาศทราย (เบอร์ 100) ได้จัดซื้อจากร้านแสงคำวิทยาเช่นกัน ในราคาเมตรละ 70 บาท โดยจะจัดซื้อครั้งละ 2 เมตร มีความถี่ในการจัดซื้อ 3 ครั้งต่อเดือน

รายละเอียดวัตถุดิบรอง แสดงดังตารางที่ 3.3

3.3.2 วัสดุและอุปกรณ์การผลิต

วัสดุ

วัสดุที่นำมาใช้งานที่มีอายุน้อยกว่า 1 ปี ได้แก่ แปรงขนแกะ ซึ่งจัดซื้อจากร้านแสงธรรมวิทยา ในราคาด้ามละ 35 บาท จัดซื้อครั้งละ 1 ด้าม โดยแปรงขนแกะแต่ละด้ามมีอายุการใช้งานเพียง 10 วัน เช่นเดียวกับแปรงทาสี ซึ่งจัดซื้อมาในราคาด้ามละ 35 บาท และมีอายุการใช้งานประมาณ 10 วันเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ยังมีใบเลื่อยเส้น ที่จัดซื้อมาในราคาเส้นละ 110 บาท ครั้งละ 3 เส้น แต่ละเส้นจะใช้งานได้นานประมาณ 1 เดือน ซึ่งนาย สมบูรณ์ได้ไปจัดซื้อยังจังหวัดแพร่ ตะไบที่จัดซื้อจากร้านแสงคำวิทยา ในราคาอันละ 150 บาท ซึ่งมีอายุการใช้งานเพียง 1 เดือน และตะปู ซึ่งจัดซื้อมาในราคา กิโลกรัมละ 40 บาท จากร้านแสงคำวิทยาเช่นกัน

รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 3.4

อุปกรณ์การผลิตทั้งหมดของกิจการ นายสมบูรณ์เป็นผู้จัดหาเองทั้งหมด ทั้งจากการซื้อสดจากแหล่งจำหน่าย รวมถึงการดัดแปลงจากวัสดุที่มีอยู่ และจ้างผลิตขึ้น ซึ่งเกือบทั้งหมดได้มาในปี 2543 โดยรายละเอียดของอุปกรณ์แต่ละชนิด มีดังนี้

มอเตอร์ ขนาด 1.0 แรงม้า ที่ใช้ในปัจจุบันมีจำนวน 1 ตัว โดยจัดซื้อมาในปี 2543 ในราคาตัวละ 2,500 บาท ใช้สำหรับผลิตกล่องบรรจุขิมคางหมูเล็กและขิมคางหมูใหญ่

มอเตอร์ ขนาด 1.2 แรงม้า ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีจำนวน 1 ตัว ได้จัดซื้อมาในปี 2543 ในราคาตัวละ 1,800 บาท

มอเตอร์ ขนาด 1.4 แรงม้า ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีจำนวน 1 ตัว โดยจัดซื้อมาในปี 2543 ในราคาตัวละ 1,500 บาท

มอเตอร์ ขนาด 3 แรงม้า ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมี 1 ตัว สำหรับผลิตขิมผีเสื้อ โดยได้จัดซื้อมาในปี 2543 ในราคาตัวละ 6,800 บาท

เลื่อยวงเดือน ใช้สำหรับตัดไม้ให้มีโครงสร้างตามที่ต้องการ ปัจจุบันมีจำนวน 1 เครื่อง ซึ่งจัดซื้อมาในปี 2543 ในราคา 4,000 บาท

ใบเลื่อยวงเดือน เป็นอุปกรณ์ร่วมของเลื่อยวงเดือน ซึ่งที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีจำนวน 2 ใบ ที่จัดซื้อมาตั้งแต่ปี 2543 ในราคาใบละ 1,100 บาท

เลื่อยสายพาน เป็นอุปกรณ์สำหรับผลิตขิมผีเสื้อ ซึ่งได้จัดซื้อมาตั้งแต่ปี 2543 มีจำนวน 1 ตัว ในราคา 7,500 บาท

กบไสไม้ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีจำนวน 1 เครื่อง ซึ่งซื้อมาตั้งแต่ปี 2543 ในราคา 7,500 บาท

เครื่องขัดผ้าทราย มีจำนวน 1 เครื่อง ซึ่งซื้อมาตั้งแต่ปี 2543 ในราคา 6,500 บาท

ปั๊มลม มีจำนวน 1 เครื่อง เป็นอุปกรณ์ที่นำมาใช้ในการผลิตกระป๋องสำหรับบรรจุขิมคางหมูเล็ก และขิมคางหมูใหญ่ ซึ่งจัดซื้อในปี 2543 ในราคา 8,000 บาท

สว่านแท่น เป็นอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับงานเจาะ ปัจจุบันที่ใช้อยู่มีจำนวน 1 เครื่อง ซึ่งจัดซื้อมาตั้งแต่ปี 2543 ในราคา 3,000 บาท

สว่านมือ เป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในงานเจาะเช่นกัน มีจำนวน 1 เครื่อง โดยจัดซื้อมาตั้งแต่ปี 2543 ในราคา 1,100 บาท

เครื่องกลึง เป็นอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับกลึงชิ้นงาน ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีจำนวน 1 เครื่อง โดยจัดซื้อมาตั้งแต่ปี 2543 ในราคา 2,000 บาท

แม่แรงอัดไม้ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีจำนวน 3 เครื่อง ซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่ดัดแปลงจากวัสดุที่จัดหา มาดัดแปลงขึ้นในปี 2545 โดยเสียค่าใช้จ่ายไปทั้งสิ้น 3,000 บาท

เครื่องขัดกระดาษทราย (ขนาดเล็ก) เป็นอุปกรณ์ที่ใช้ขัดผิวชิ้นงาน ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีจำนวน 1 เครื่อง โดยจัดซื้อมาในปี 2545 ในราคา 1,500 บาท

เครื่องขัดกระดาษทราย (ขนาดใหญ่) ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีจำนวน 2 เครื่อง โดยจัดซื้อมาในปี 2545 เช่นกัน ในราคาเครื่องละ 4,800 บาท

เครื่องขัดรถถัง เป็นอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับงานขัดชิ้นงานเช่นกัน ซึ่งที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีจำนวน 2 เครื่อง โดยได้จัดซื้อมาตั้งแต่ปี 2543 ในราคาเครื่องละ 9,500 บาท

เครื่องเทียบเสียง เป็นอุปกรณ์สำหรับใช้เทียบเสียงขิม หลังจากเสร็จสิ้นขั้นตอนการผลิต ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีจำนวน 1 เครื่อง ซึ่งจัดซื้อมาในปี 2545 ในราคา 1,500 บาท

เลาเตอร์ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีจำนวน 1 เครื่อง ซึ่งได้จัดซื้อมาตั้งแต่ปี 2543 ในราคา 8,000 บาท

เครื่องรีดไม้ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีจำนวน 1 เครื่อง ซึ่งได้จัดซื้อมาในปี 2547 ในราคา 28,000 บาท

หมอนใหญ่ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีจำนวน 2 ด้าม ซึ่งจัดซื้อมาตั้งแต่ปี 2543 ในราคาด้ามละ 150 บาท

หมอนเล็ก ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีจำนวน 4 ด้าม ซึ่งจัดซื้อมาตั้งแต่ปี 2543 ในราคาด้ามละ 50 บาท

คีมตัดเหล็ก ที่ใช้อยู่มีจำนวน 4 อัน โดยจัดซื้อมาตั้งแต่ปี 2543 ในราคาอันละ 260 บาท

ตัวหนีบน้ำขิมผีเสื้อ เป็นอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับขิมผีเสื้อ มีจำนวน 2 ตัว โดยจัดซื้อมาในปี 2543 ในราคาตัวละ 800 บาท

เลื่อยเส้น ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีจำนวน 1 อัน ซึ่งซื้อมาตั้งแต่ปี 2543 ในราคา 5,000 บาท

ไม้หนีบน้ำขิมคางหมู ปัจจุบันที่ใช้อยู่มีจำนวน 30 อัน ซึ่งจัดซื้อมาตั้งแต่ปี 2543 ในราคาอันละ 10 บาท

ไม้บรรทัดเหล็ก ขนาด 1.5 ฟุต ที่ใช้อยู่มีจำนวน 2 อัน โดยได้ซื้อมาในปี 2543 ในราคาอันละ 150 บาท

เลื่อยมือ มีจำนวน 1 อัน ซึ่งซื้อมาตั้งแต่ปี 2543 ในราคา 150 บาท

พัดลมเพดาน นายสมบุญได้ติดตั้งพัดลมเพดานจำนวน 3 ตัว บริเวณโรงเรือนผลิต ซึ่งได้จัดซื้อมาในปี 2543 ในราคาตัวละ 600 บาท

ชั้นวางxim นายสมบุญได้จัดทำชั้นวางximจำนวน 2 ตัว โดยจัดทำขึ้นตั้งแต่ปี 2543 จำนวน 2 ตัว โดยตัวที่ 1 เสียค่าใช้จ่าย 300 บาท และตัวที่ 2 เสียค่าใช้จ่าย 150 บาท

เตาอบ เป็นอุปกรณ์ที่นายสมบุญจัดทำขึ้นเองตั้งแต่ปี 2543 โดยเสียค่าใช้จ่ายไปประมาณ 1,500 บาท

รถยนต์ เป็นพาหนะที่สำคัญที่นายสมบุญนำมาใช้ในการจำหน่ายสินค้า รวมถึงจัดหาปัจจัยการผลิต โดยได้จัดซื้อมาในปี 2541 ในราคา 500,000 บาท

รายละเอียดแสดงได้ดังตารางที่ 3.5

3.3.3 บรรจุภัณฑ์

บรรจุภัณฑ์ของกิจการแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ บรรจุภัณฑ์สำเร็จ ซึ่งก็คือกล่องกระดาษที่นำมาใช้ในการบรรจุximฝัสดู โดยนายสมบุญได้จัดซื้อจากโรงงานกระดาษ จังหวัดลำปาง ในราคาใบละ 34 บาท ซึ่งความถี่และปริมาณในการสั่งซื้อในแต่ละครั้งไม่แน่นอน โดยจะขึ้นอยู่กับคำสั่งซื้อของลูกค้า

บรรจุภัณฑ์ที่นำมาใช้กับximคางหมูเล็กและximคางหมูใหญ่ จะได้จากการซื้อวัตถุดิบมาจัดทำขึ้น โดยมีรายละเอียดของวัตถุดิบชนิดต่างๆ ดังนี้

ไม้อัดยาง ขนาด 9 มิลลิเมตร เป็นวัตถุดิบหลักที่นำมาผลิตเป็นกระเปาะสำหรับบรรจุximคางหมูเล็กและximคางหมูใหญ่ ซึ่งนายสมบุญจัดซื้อในราคาแผ่นละ 280 บาท จากร้านแสงคำวิทยา โดยใน 1 เดือนจะมีการจัดซื้อ 3 ครั้งๆ ละ 2 แผ่น

กัมมะหยี่ วัตถุดิบหลักที่นำมาใช้บุกล่องสำหรับบรรจุximคางหมูเล็กและximคางหมูใหญ่ ซึ่งนายสมบุญได้ฝากซื้อจากกรุงเทพฯ ในราคาหลาละ 75 บาท มีความถี่ในการจัดซื้อที่ 1 ครั้งต่อเดือน ครั้งละประมาณ 20 หลา

หนังเทียม เป็นวัตถุดิบหลักที่นำมาใช้บุด้านนอกของกล่องximคางหมูเล็กและximคางหมูใหญ่ โดยได้ฝากซื้อจากกรุงเทพฯ ในราคาเมตรละ 100 บาท มีความถี่ในการจัดซื้อที่ 1 ครั้งต่อเดือน ครั้งละประมาณ 30 เมตร

หูหิ้วกระเปาะ นายสมบุญได้จัดซื้อมาในราคาโหลละ 150 บาท จากร้านค้าในกรุงเทพฯ โดยมีความถี่ในการจัดซื้อ 1 ครั้งต่อเดือน ครั้งละประมาณ 2 โหล

บานพับ เป็นวัตถุดิบที่นำมาทำเป็นบานพับของกระเปาะximคางหมูเล็กและximคางหมูใหญ่ โดยซื้อมาในราคาคู่ละ 30 บาท จากร้านวัสดุก่อสร้างในตัวเมืองจังหวัดลำปาง โดยใน 1 เดือนจะมีการจัดซื้อ 1 ครั้งๆ ละ 12 คู่

กาวยาง นายสมบุญได้จัดซื้อมาในราคากระป๋องละ 220 บาท จากร้านแสงคำวิทยา โดยจะจัดซื้อครั้งละ 2 กระป๋อง มีความถี่ในการจัดซื้อที่ 3 ครั้งต่อเดือน

รายละเอียดบรรจุภัณฑ์ แสดงได้ดังตารางที่ 3.6

3.3.4 โรงเรือนผลิต

โรงเรือนที่ใช้ในการผลิตของนายสมบุญ แบ่งออกเป็น 3 หลัง โดยมีพื้นที่ติดกัน ซึ่งทั้งหมดจัดสร้างขึ้นในปี 2543 โดยโรงเรือนหลังที่ 1 เสียค่าใช้จ่ายประมาณ 34,000 บาท โรงเรือนหลังที่ 2 และ 3 เสียค่าใช้จ่ายประมาณ 20,000 บาท และ 11,000 บาท ตามลำดับ

3.3.5 การตรวจสอบคุณภาพและการเก็บรักษาปัจจัยการผลิต

จากการสัมภาษณ์ พบว่า นายสมบุญจะเป็นผู้ที่คัดเลือกปัจจัยการผลิตเองทั้งหมด โดยเฉพาะปัจจัยการผลิตที่เป็นไม้ชนิดต่างๆ โดยจะพิจารณาจากความแข็งแรงของเนื้อไม้ รวมถึงวัตถุดิบหลักและวัตถุดิบรองอื่นๆ ที่จัดซื้อจากร้านวัสดุก่อสร้างก็จะเป็นผู้ไปคัดเลือก และจัดซื้อเองทั้งหมด

ในการจัดเก็บปัจจัยการผลิต พบว่า วัตถุดิบที่เป็นไม้กระถ่อน ไม้สมพงษ์ และไม้สัก ที่ยังมีความชื้นจะนำไปตากยังลานตากบริเวณด้านหน้าโรงเรือนผลิต ส่วนวัตถุดิบหลัก วัตถุดิบรอง รวมถึงเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิตบางชนิด จะนำไปเก็บในโรงเรือนสำหรับเก็บวัตถุดิบ เช่นเดียวกับขิมที่ผลิตเสร็จก็จะจัดเก็บในโรงเรือนสำหรับเก็บผลิตภัณฑ์เช่นกัน และจากการสัมภาษณ์ พบว่า กิจการไม่มีปัญหาในการจัดเก็บปัจจัยการผลิตแต่อย่างใด

ตารางที่ 3.2 การจัดหาวัสดุดิบหลัก

วัสดุดิบหลัก	หน่วย	ราคาต่อหน่วย (บาท)	ปริมาณต่อครั้ง	ความถี่	วิธีการขนส่ง	แหล่งที่มา
ไม้ขนุน	นิ้ว	6	1,000	2 เดือน/ครั้ง	พ่อดำนำมาส่ง	พ่อดำในหมู่บ้าน
ไม้สมพงษ์	แผ่น	30	100	1 ครั้ง/เดือน	พ่อดำนำมาส่ง	พ่อดำในหมู่บ้าน
ไม้กระทอน	นิ้ว	6	1,000	2 เดือน/ครั้ง	พ่อดำนำมาส่ง	พ่อดำในหมู่บ้าน
ไม้อัดยาง (4 มิลลิเมตร)	แผ่น	180	10	1 ครั้ง/เดือน	ขนส่งเอง	ร้านวัสดุในเมือง
ไม้อัดยาง (6 มิลลิเมตร)	แผ่น	300	10	2 ครั้ง/เดือน	ขนส่งเอง	ร้านวัสดุในเมือง
หลักทองเหลือง	คู่	8	1,000	3 ครั้ง/เดือน	ร้านค้าจัดส่ง เก็บเงินปลายทาง	ร้านค้าที่กรุงเทพฯ
สายทองเหลือง	กิโลกรัม	130	5	3 ครั้ง/เดือน	ขนส่งเอง	ร้านค้าที่กรุงเทพฯ
โลโก้กล่องเสียง	คู่	80	50	2 ครั้ง/เดือน	ขนส่งเอง	ร้านค้าที่กรุงเทพฯ
หย่องกลาง	กิโลกรัม	15	100	1 ครั้ง/ปี	ขนส่งเอง	สมุทรปราการ และกรุงเทพฯ
สายสแตนเลส (เบอร์ 25)	กิโลกรัม	200	5	2 เดือน/ครั้ง	ฝากซื้อ	ร้านค้าที่กรุงเทพฯ
สายสแตนเลส (เบอร์ 26)	กิโลกรัม	250	5	2 เดือน/ครั้ง	ฝากซื้อ	ร้านค้าที่กรุงเทพฯ
สายสแตนเลส (เบอร์ 27)	กิโลกรัม	300	5	2 เดือน/ครั้ง	ฝากซื้อ	ร้านค้าที่กรุงเทพฯ
ไม้ตีซิม	คู่	25	100	1 ครั้ง/เดือน	ขนส่งเอง	พ่อดำในหมู่บ้าน
บล็อกซัน	อัน	35	100	1 ครั้ง/เดือน	ขนส่งเอง	ร้านค้าที่กรุงเทพฯ
ลูกยางตีนซิม	100 อัน	70	100	4 ครั้ง/เดือน	ขนส่งเอง	ร้านค้าที่กรุงเทพฯ

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางที่ 3.3 การจัดหาวัสดุบรอน

วัสดุบรอน	หน่วย	ราคาต่อหน่วย	ปริมาณต่อครั้ง	ความถี่	วิธีการขนส่ง	แหล่งที่มา
กาวลาเท็กซ์	กล่อง (10 กก.)	280	1	3 ครั้ง/เดือน	ขนส่งเอง	ร้านวัสดุในเมือง
กาวผง	กระป๋อง	680	1	2 ครั้ง/เดือน	ขนส่งเอง	ร้านวัสดุในเมือง
ชะแล็ค	กระป๋อง	190	2	3 ครั้ง/เดือน	ขนส่งเอง	ร้านวัสดุในเมือง
แอลกอฮอล์	ปั๊บ	240	1	3 ครั้ง/เดือน	ขนส่งเอง	ร้านวัสดุในเมือง
แล็กเกอร์เงา	ถัง	1,350	2	2 ครั้ง/เดือน	ขนส่งเอง	ร้านวัสดุในเมือง
ทินเนอร์	ปั๊บ	380	3	10 ครั้ง/เดือน	ขนส่งเอง	ร้านแสงคำวิทยา
สีฟันอุดสาหกรรม (สีดำ)	กระป๋อง	320	1	4 ครั้ง/เดือน	ขนส่งเอง	ร้านวัสดุในเมือง
สีฟันอุดสาหกรรม (สีขาว)	กระป๋อง	320	1	4 ครั้ง/เดือน	ขนส่งเอง	ร้านวัสดุในเมือง
สีโป๊รยนต์	กระป๋อง	220	6	3 ครั้ง/เดือน	ขนส่งเอง	ร้านวัสดุในเมือง
พลาสติกแข็ง	ฟุต	60	5	2 ครั้ง/เดือน	ขนส่งเอง	ร้านแสงคำวิทยา
กระดาษทราย (เบอร์ 80)	เมตร	75	2	3 ครั้ง/เดือน	ขนส่งเอง	ร้านแสงคำวิทยา
กระดาษทราย (เบอร์ 100)	เมตร	70	2	3 ครั้ง/เดือน	ขนส่งเอง	ร้านแสงคำวิทยา

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางที่ 3.4 การจัดหาวัสดุ

วัสดุ	หน่วย	ราคาต่อหน่วย	ปริมาณต่อครั้ง	ความถี่	วิธีการขนส่ง	แหล่งที่มา
แปรงขนแกะ	อัน	35	1	3 ครั้ง/เดือน	ขนส่งเอง	ร้านแสงคำวิทยา
แปรงทาสี	อัน	35	1	3 ครั้ง/เดือน	ขนส่งเอง	ร้านแสงคำวิทยา
ใบเลื่อยเส้น	เส้น	110	3	1 ครั้ง/เดือน	ขนส่งเอง	อ.สูงเม่น จ.แพร่
ตะไบ	อัน	150	1	1 ครั้ง/เดือน	ขนส่งเอง	ร้านแสงคำวิทยา
ตะปู	กิโลกรัม	40	3	1 ครั้ง/เดือน	ขนส่งเอง	ร้านแสงคำวิทยา

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางที่ 3.5 การจัดหาอุปกรณ์ และโรงเรือนการผลิต

เครื่องจักร/อุปกรณ์/โรงเรือน	จำนวน	มูลค่า (บาท/หน่วย)	มูลค่ารวม(บาท)	อายุการใช้งาน (ปี)	ปีที่ได้มา	ลักษณะการได้มา
มอเตอร์ (1.0 แรงม้า)	1	2,500	2,500	5	2543	ซื้อสด
(1.2 แรงม้า)	1	1,800	1,800	5	2543	ซื้อสด
(1.4 แรงม้า)	1	1,500	1,500	5	2543	ซื้อสด
(3.0 แรงม้า)	1	6,800	6,800	5	2543	ซื้อสด
เลื่อยวงเดือน	1	4,000	4,000	5	2543	ซื้อสด
ใบเลื่อยวงเดือน	2	1,100	2,200	3	2543	ซื้อสด
เลื่อยสายพาน	1	7,500	7,500	15	2543	ซื้อสด
กบไสไม้	1	7,500	7,500	5	2543	ซื้อสด
เครื่องขัดผ้าทราย	1	6,500	6,500	5	2543	ซื้อสด
ปั้มลม	1	8,000	8,000	5	2543	ซื้อสด
สว่านแท่น	1	3,000	3,000	5	2543	ซื้อสด
สว่านมือ	1	1,100	1,100	3	2543	ซื้อสด
เครื่องกลึง	1	2,000	2,000	5	2543	ซื้อสด
แม่แรงอัดไม้	3	1,000	3,000	5	2545	ซื้ออุปกรณ์มาดัดแปลงเอง
เครื่องขัดกระดาษทราย (เล็ก)	1	1,500	1,500	2	2545	ซื้อสด
เครื่องขัดกระดาษทราย (ใหญ่)	2	4,800	9,600	5	2545	ซื้อสด

ตารางที่ 3.5 (ต่อ)

เครื่องจักร/อุปกรณ์/โรงเรือน	จำนวน	มูลค่า (บาท/หน่วย)	มูลค่ารวม(บาท)	อายุการใช้งาน (ปี)	ปีที่ได้มา	ลักษณะการได้มา
เครื่องขุดรตถึง	2	9,500	19,000	5	2543	ซื้อสด
เครื่องเทียบเสียง	1	1,500	1,500	2	2545	ซื้อสด
เลาเตอร์	1	8,000	8,000	5	2543	ซื้อสด
เครื่องรีดไม้	1	28,000	28,000	20	2547	ซื้อสด
หม้อนใหญ่	2	150	300	10	2543	ซื้อสด
หม้อนเล็ก	4	50	200	10	2543	ซื้อสด
คีมตัดเหล็ก	4	260	1,040	3	2543	ซื้อสด
ตัวหนีบน้าขิม (ผีเสื้อ)	2	800	1,600	6	2543	ซื้อสด
เลื่อยเส้น	1	5,000	5,000	5	2543	ซื้อสด
ไม้หนีบน้าขิม (คางหมู)	30	10	300	3	2543	ซื้อสด
ไม้บรรทัดเหล็ก (1.5 ฟุต)	2	150	300	15	2543	ซื้อสด
เลื่อยมือ	1	150	150	10	2543	ซื้อสด
พัดลมเพดาน	3	600	1,800	10	2543	ซื้อสด
ชั้นวางขิม (ตัวที่ 1)	1	300	300	10	2543	ทำเอง
ชั้นวางขิม (ตัวที่ 2)	1	150	150	10	2543	ทำเอง
เตาอบ	1	1,500	1,500	10	2543	ทำเอง

ตารางที่ 3.5 (ต่อ)

เครื่องจักร/อุปกรณ์/โรงเรือน	จำนวน	มูลค่า (บาท/หน่วย)	มูลค่ารวม(บาท)	อายุการใช้งาน (ปี)	ปีที่ได้มา	ลักษณะการได้มา
รถยนต์	1	500,000	500,000	20	2541	จัดซื้อ
โรงเรือนผลิต 1	1	34,000	34,000	20	2543	จ้างทำ
โรงเรือนผลิต 2	1	20,000	20,000	20	2543	จ้างทำ
โรงเรือนผลิต 3	1	11,000	11,000	20	2543	จ้างทำ

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางที่ 3.6 การจัดหาบรรจุภัณฑ์

วัสดุ	หน่วย	ราคาต่อหน่วย	ปริมาณต่อครั้ง	ความถี่	วิธีการขนส่ง	แหล่งที่มา
ไม้อัดยาง (9 มิลลิเมตร)	แผ่น	280	2	3 ครั้ง/เดือน	ขนส่งเอง	ร้านแสงคำวิทยา
กล่องกระดาษ	ใบ	34	ตามคำสั่งซื้อ	ตามคำสั่งซื้อ	ขนส่งเอง	โรงงานกระดาษ จ.ลำปาง
ก้ามหยา	หลา	75	20	1 ครั้ง/เดือน	ฝากซื้อ	ร้านค้าที่กรุงเทพฯ
หนังเทียม	เมตร	100	30	1 ครั้ง/เดือน	ขนส่งเอง	ร้านค้าที่กรุงเทพฯ
หูหิ้วกระเป๋	โหล	150	2	1 ครั้ง/เดือน	ขนส่งเอง	ร้านค้าที่กรุงเทพฯ
บานพับ	คู่	30	12	1 ครั้ง/เดือน	ขนส่งเอง	ร้านค้าในเมือง
กาวยาง	กระป๋อง	220	2	3 ครั้ง/เดือน	ขนส่งเอง	ร้านแสงคำวิทยา

ที่มา : จากการสำรวจ

3.4 แรงงานและการจ้างงาน

3.4.1 การใช้แรงงานในการผลิต

แรงงานผลิตหลักของกิจการนายสมบุรณ์มีทั้งหมด 16 คน แบ่งเป็นแรงงานที่เป็นลูกจ้างจำนวน 12 คน ซึ่งเป็นแรงงานในหมู่บ้านทั้งหมด โดยในจำนวนนี้แบ่งเป็นแรงงานชายจำนวน 4 คน แรงงานหญิง 8 คน แรงงานชายจะทำหน้าที่ในงานไม่ต่างๆ แรงงานหญิงจะทำหน้าที่ประกอบและทาสีชิ้นงาน ส่วนแรงงานอีก 4 คนที่เหลือได้แก่ นายสมบุรณ์ ภรรยา ลูกชายและลูกสาว โดยที่ลูกทั้งสองจะช่วยผลิตในช่วงที่ว่างเท่านั้น ส่วนนายสมบุรณ์และภรรยาจะร่วมในการผลิตด้วยแต่ไม่ได้คิดค่าแรงให้กับตนเองแต่อย่างใด

เวลาทำงานของกิจการเริ่มตั้งแต่ 8.00น. ถึง 17.00น. หยุดพักรับประทานอาหารกลางวัน 1 ชั่วโมง โดยจะทำงานทุกวัน และจะหยุดให้กับคนงานในช่วงเทศกาลต่างๆ เช่น สงกรานต์ และวันขึ้นปีใหม่ เป็นต้น

3.4.2 การจ้างงาน

กิจการได้จ่ายค่าตอบแทนการผลิตให้แก่ลูกจ้าง โดยแรงงานชายจะได้รับค่าตอบแทน 140 บาทต่อคนต่อวัน ส่วนแรงงานหญิงจะได้รับค่าตอบแทน 110 บาทต่อคนต่อวัน นอกจากนี้ยังมีการจ่ายค่าแรงล่วงหน้าให้กับลูกจ้างในอัตราชั่วโมงละ 20 บาท

ในด้านสวัสดิการของคนงาน พบว่า กิจการไม่ได้จัดสวัสดิการอื่นใดให้กับคนงาน นอกเหนือจากจะให้ของขวัญแก่คนงานในช่วงเทศกาลต่างๆ

3.5 ต้นทุนและผลตอบแทน

ต้นทุนการผลิตของกิจการจากการสัมภาษณ์ พบว่า ได้คำนวณจากต้นทุนวัตถุดิบที่นำมาใช้ และค่าจ้างการผลิต ไม่ได้คิดค่าแรงให้กับตนเองและครอบครัว ส่วนต้นทุนจากการวิเคราะห์ จะคำนวณทั้งต้นทุนที่เป็นค่าใช้จ่ายจริง ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิต รวมถึงค่าใช้จ่ายอื่นๆ ทั้งที่เป็นและไม่ใช่ตัวเงิน ดังนั้นจึงทำให้ต้นทุนที่ได้จากการวิเคราะห์มีค่าสูงกว่าต้นทุนที่กิจการคำนวณ

ผลตอบแทนของแต่ละผลิตภัณฑ์ สามารถแบ่งพิจารณาเป็นรายผลิตภัณฑ์ ได้ดังนี้

ขิมผีเสื้อ

พิจารณาต้นทุนการผลิตต่อหน่วย พบว่า ผลิตภัณฑ์ชนิดนี้มีต้นทุนการผลิตทั้งหมดที่ 1,627.68 บาทต่อตัว โดยต้นทุนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 47.62) อยู่ในส่วนของต้นทุนวัตถุดิบหลัก รองลงไปเป็นต้นทุนค่าแรงงานในการผลิต และต้นทุนวัตถุดิบรอง ซึ่งมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 36.30 และ 10.78 ตามลำดับ ส่วนค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิตมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 2.15 ของต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วย และเมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนที่กิจการคำนวณ พบว่า ต้นทุนที่ได้จากการวิเคราะห์มีค่าสูงกว่า

พิจารณาผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์เปรียบเทียบกับราคาขายส่ง 2,000 บาทต่อตัว พบว่า ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการเท่ากับ 639.00 บาทต่อตัว ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดเท่ากับ 494.71 บาทต่อตัว และมีผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดเท่ากับ 372.32 บาทต่อตัว ส่งผลให้มีอัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือ

ต้นทุนกิจการต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 31.95 ให้อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคาขาย และอัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 24.74 และ 18.62 ตามลำดับ

พิจารณาผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์เปรียบเทียบกับราคาขายปลีก 2,100 บาทต่อตัว พบว่า ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการเท่ากับ 739.00 บาท ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดเท่ากับ 594.71 บาท และมีผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดเท่ากับ 472.32 บาท ส่งผลให้มีอัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 35.19 ให้อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคาขาย และอัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 28.32 และ 22.49 ตามลำดับ

ขิมคางหมูเล็ก

พิจารณาต้นทุนการผลิต พบว่า ผลิตภัณฑ์ชนิดนี้มีต้นทุนการผลิตทั้งหมดที่ 1,860.40 บาทต่อตัว โดยต้นทุนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 43.68) อยู่ในส่วนของต้นทุนวัตถุดิบหลัก ใกล้เคียงกับต้นทุนค่าแรงงานในการผลิต โดยมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 42.45 ของต้นทุนการผลิตทั้งหมด และมีต้นทุนวัตถุดิบรอง ซึ่งมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 9.43 ส่วนค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิตมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 1.69 ของต้นทุนการผลิตทั้งหมด และเมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนที่กิจการคำนวณ พบว่า ต้นทุนที่ได้จากการวิเคราะห์มีค่าสูงกว่า

พิจารณาผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์เปรียบเทียบกับราคาขายส่งที่ 2,500 บาทต่อตัว พบว่า ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการเท่ากับ 1,092.00 บาท ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดเท่ากับ 787.81 บาท และมีผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดเท่ากับ 639.60 บาท ส่งผลให้มีอัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 43.68 ให้อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคาขาย และอัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 31.51 และ 25.58 ตามลำดับ

พิจารณาผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์เปรียบเทียบกับราคาขายปลีก 2,600 บาทต่อตัว พบว่า ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการเท่ากับ 1,192.00 บาท ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดเท่ากับ 887.81 บาท และมีผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดเท่ากับ 739.60 บาท ส่งผลให้มีอัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 45.85 ให้อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคาขาย และอัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 34.15 และ 28.45 ตามลำดับ

ขิมคางหมูใหญ่

พิจารณาต้นทุนการผลิต พบว่า ผลิตภัณฑ์ชนิดนี้มีต้นทุนการผลิตทั้งหมดที่ 2,735.58 บาทต่อตัว โดยต้นทุนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 54.19) อยู่ในส่วนของต้นทุนแรงงานในการผลิต รองลงไปเป็นต้นทุนวัตถุดิบหลัก และต้นทุนวัตถุดิบรอง ซึ่งมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 35.75 และ 7.01 ตามลำดับ ส่วนค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิตมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 1.15 ของต้นทุนการผลิตทั้งหมด และเมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนที่กิจการคำนวณ พบว่า ต้นทุนที่ได้จากการวิเคราะห์มีค่าต่ำกว่า

พิจารณาผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์เปรียบเทียบกับราคาขายส่ง 3,400 บาทต่อตัว พบว่า ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการเท่ากับ 597.00 บาท ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดเท่ากับ 915.10 บาท และมีผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดเท่ากับ 664.42 บาท ส่งผลให้มีอัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการ

ต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 17.56 ให้อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคาขาย และอัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 26.91 และ 19.54 ตามลำดับ

พิจารณาผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์เปรียบเทียบกับราคาขายปลีก 3,500 บาทต่อตัว พบว่า ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการเท่ากับ 697.00 บาท ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดเท่ากับ 1,015.10 บาท และมีผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดเท่ากับ 764.42 บาท ส่งผลให้มีอัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 19.91 ให้อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคาขาย และอัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 29.00 และ 21.84 ตามลำดับ

รายละเอียดแสดงดังตารางภาคผนวก ค.

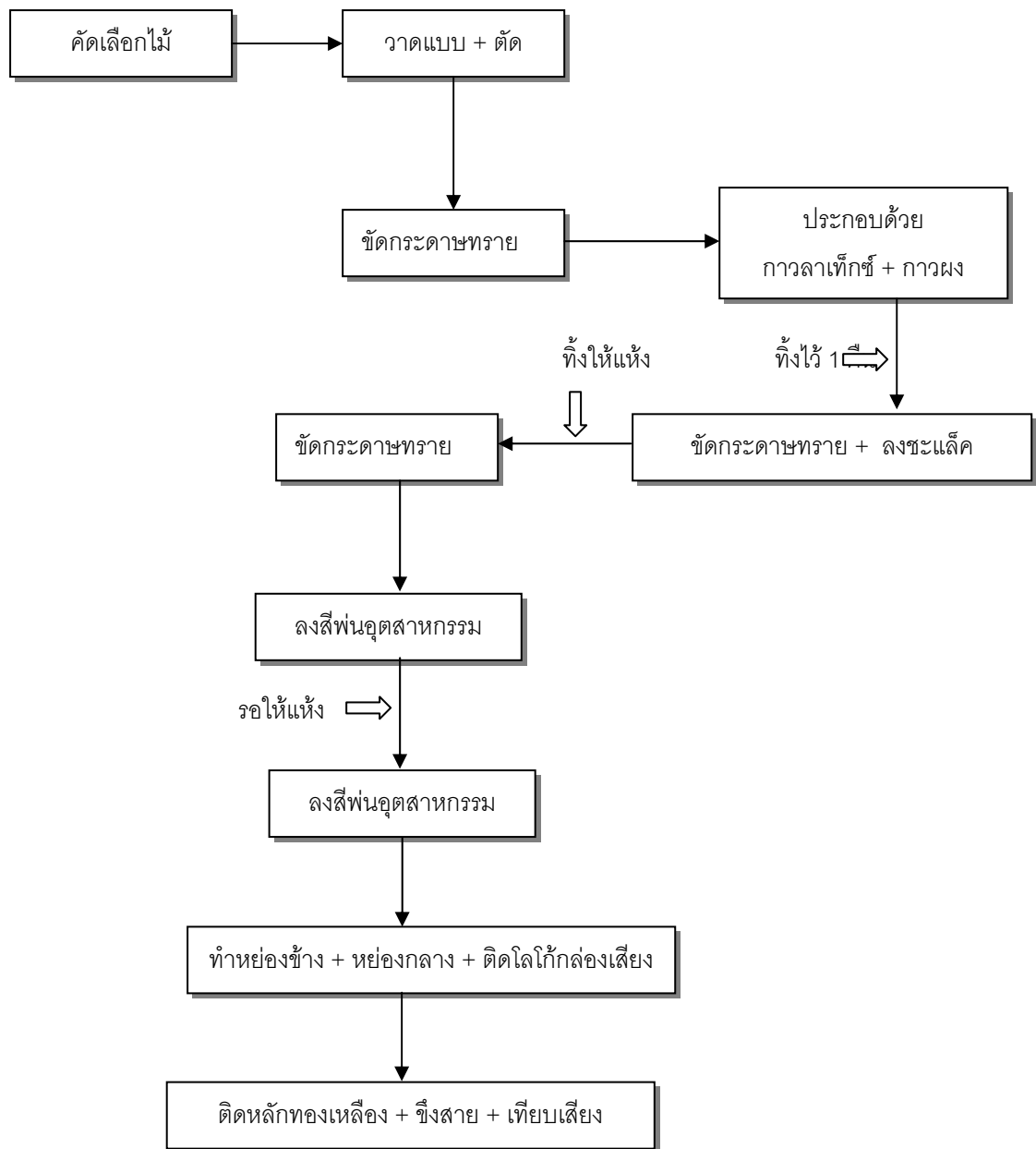
3.6 กรรมวิธีการผลิต

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ขั้นตอนการผลิตขิมผีเสื้อและขิมคางหมูมีลักษณะเหมือนกัน แตกต่างกันเพียง ขั้นตอนของการวาดแบบเท่านั้น โดยมีขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

การผลิตขิมผีเสื้อ และขิมคางหมู มีขั้นตอนการผลิตดังนี้

1. คัดเลือกไม้ซึ่งประกอบด้วยไม้ขนุน ไม้สมพงษ์ ไม้กระท่อน และไม้อัด
2. วาดแบบผลิตภัณฑ์ และนำไม้ทั้ง 4 ชนิดมาตัดตามแบบ
3. ขัดด้วยกระดาษทรายเบอร์ 80 และ 100 ตามลำดับ ประกอบชิ้นไม้ด้วยกาวลาเท็กซ์ โดยในส่วนมุมและขอบชิ้นงานจะใช้กาวผง เพื่อให้ชิ้นงานเรียบเป็นเนื้อเดียวกันแล้วทิ้งไว้ 1 คืน
4. ขัดด้วยกระดาษทรายเบอร์ 80 และเบอร์ 100 อีกครั้งหนึ่ง หลังจากนั้นทำการลงสีแล็คแล้วทิ้งให้แห้ง และขัดซ้ำด้วยกระดาษทรายทั้ง 2 เบอร์อีกครั้ง
5. ทาด้วยสีพ่นอุตสาหกรรมสีดำ และสีขาว แล้วรอให้แห้ง
6. ในระหว่างที่รอให้สีแห้ง จะทำหย่องข้างซึ่งทำด้วยไม้สัก ซึ่งขอบบนติดด้วยทองเหลืองแบน นอกจากนี้จะทำหย่องกลาง 1 คู่ ที่ทำจากกระดูกและไม้ฉลุ และขัดด้วยกระดาษทราย
7. ตัดโลโก้กล่องเสียง
8. ติดหลักทองเหลือง โดยจะติดข้างละ 42 ตัว หลังจากนั้นจะขัดด้วยสายทองเหลือง
9. เทียบเสียงด้วยเครื่องเทียบเสียง

ขั้นตอนการผลิตแสดงได้ดังแผนภาพที่ 3.1

แผนภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการผลิตขี้ผึ้งและขี้ผึ้งคางหมู

ในส่วนของการผลิตกล่องไม้สำหรับบรรจุขี้ผึ้งคางหมู ซึ่งจะทำจากไม้ัดขนาด 9 มิลลิเมตร ซึ่งวาดและตัดตามแบบ ประกอบด้วยกาวยาง ด้านในกล่องจะบุด้วยกัมมะหยี่ ส่วนด้านนอกจะบุด้วยหนังเทียม หลังจากนั้นจะติดหูหิ้ว และบานพับ เพื่อเตรียมจำหน่ายพร้อมกับตัวขี้ผึ้งคางหมู

3.7 การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต

อุปกรณ์การผลิตเกือบทั้งหมดของกิจการ ถูกจัดหามาในปี 2543 และกิจการก็ได้ใช้เทคโนโลยีการผลิตที่มีอยู่เรื่อยมา จนกระทั่งในปี 2545 กิจการได้มีการจัดซื้ออุปกรณ์เพิ่มเติม ได้แก่ แม่แรงอัดไม้ และเครื่องขัด

กระดาษทรายขนาดเล็ก และในปี 2547 กิจการได้จัดซื้อเครื่องรีดไม้เพิ่มอีก 1 เครื่อง ซึ่งอุปกรณ์ต่างๆ ที่ได้จัดหา มาเพิ่มเติมเหล่านี้ ได้ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพให้กับการผลิตของกิจการให้มีความรวดเร็วขึ้น

3.8 สภาพและผังของสถานที่ผลิต

โรงเรือนสำหรับการใช้ในการผลิตของนายสมบุรณ์ แบ่งได้เป็น 3 โรงเรือน ตามประโยชน์ใช้สอย โดย ทั้งหมดจัดสร้างขึ้นในปี 2543 โดยมีรายละเอียดของแต่ละโรงเรือน ดังนี้

โรงเรือนผลิต มีลักษณะเป็นโรงเรือนเปิดโล่ง เสาปูน หลังคามุงสังกะสี พื้นเทพูน ขนาดพื้นที่ 4 x 8 เมตร โดยใช้งบประมาณในการจัดสร้างทั้งสิ้น 11,000 บาท ใช้ประโยชน์สำหรับงานตัด เจาะ และไสชิ้นงาน

โรงเรือนเก็บผลิตภัณฑ์ มีลักษณะเป็นโรงเรือนเสาปูน ก่อผนังทึบ พื้นเทพูน หลังคามุงกระเบื้อง ขนาดความกว้าง 5 เมตร ยาว 8 เมตร โดยใช้งบประมาณในการจัดสร้างทั้งสิ้น 20,000 บาท ซึ่งนอกจากจะใช้ เก็บชิ้นงานที่ผลิตเสร็จ ยังใช้ประโยชน์ในการเก็บวัตถุดิบ วัสดุ รวมถึงอุปกรณ์การผลิตต่างๆ

โรงเรือนประกอบและทำสี มีลักษณะเป็นโรงเรือนเสาปูน โครงไม้ หลังคามุงกระเบื้อง ผนังทึบ 2 ด้าน ขนาดพื้นที่กว้าง 8 เมตร ยาว 12 เมตร ใช้งบประมาณในการจัดสร้างทั้งสิ้น 34,000 บาท ภายในติดตั้งพัด ลมเพดานจำนวน 3 เครื่อง ใช้ประโยชน์เป็นพื้นที่ในการประกอบ ตกแต่ง ทำสีชิ้นงาน รวมถึงบรรจุกล่องเตรียม จำหน่าย

ผังสถานประกอบการ แสดงได้ดังแผนภาพที่ 3.2

แผนภาพที่ 3.2 ผังสถานประกอบการ

3.9 การจัดการของเสียที่เกิดจากกระบวนการผลิต

ของเสียหรือของเหลือจากขั้นตอนการผลิตส่วนใหญ่ได้แก่เศษไม้ชนิดต่างๆ ซึ่งกิจการได้มีการกำจัดโดยนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับอบไม้ในการผลิต นอกจากนี้ยังมีชาวบ้านได้มาขอเศษไม้เพื่อนำไปทำฟืนสำหรับหุงต้มอาหาร ส่วนของเสียที่เกิดในขั้นตอนของการทำสี หรือจากการใช้วัตถุดิบรองอื่นๆ มีน้อยมากเช่นกัน ทำให้กิจการไม่มีปัญหาในเรื่องการจัดการของเสียเหล่านี้

3.10 การควบคุมและตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์

จากการสัมภาษณ์ พบว่า นอกจากนายสมบุรณ์จะร่วมในกระบวนการผลิตแล้ว ยังจะเป็นผู้คอยควบคุมการผลิตในทุกขั้นตอน หลังจากชิ้นงานเสร็จสิ้นในส่วน of ขั้นตอนการผลิตแล้ว ก็จะมีการตรวจสอบคุณภาพชิ้นงานอีกครั้งหนึ่ง โดยการตรวจสอบจะดูจากความแข็งแรงของชิ้นงานโดยรวม สายเข็ม ตลอดจนตรวจสอบเสียงเข็ม นอกจากนี้แรงงานที่มีอยู่ เป็นแรงงานที่มีทักษะและมีฝีมือในการผลิตที่ดี ทำให้ชิ้นงานที่ออกมา มีคุณภาพที่ดี ส่งผลให้ข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นในขั้นตอนของการตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์มีน้อย

3.11 ปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือด้านการผลิต

3.11.1 ปัญหาด้านการผลิต

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ปัญหาการผลิตของกิจการได้แก่ ปัญหาจากไม้ที่เป็นวัตถุดิบหลักไม่แห้ง ซึ่งมักเกิดขึ้นในช่วงฤดูฝนของทุกปี ถึงแม้กิจการได้มีการจัดสร้างเตาอบเพื่อลดปัญหาดังกล่าว แต่ก็ช่วยบรรเทาได้ในระดับหนึ่ง นอกจากนี้ยังพบว่า ในช่วงฤดูทำนาของทุกปี คนงานจะลาหยุดเพื่อไปทำนา ทำให้ผลิตชิ้นได้ลดลง และการแก้ปัญหาโดยรับคนงานใหม่เข้ามาทำการผลิต ต้องใช้เวลาในการฝึกฝนค่อนข้างนานกว่าที่คนงานจะมีความชำนาญในการผลิต

3.11.2 ความต้องการด้านการผลิตของกิจการ

จากการสัมภาษณ์เจ้าของกิจการ พบว่า ในปัจจุบันกิจการยังไม่มีความต้องการด้านการผลิตอื่นๆ นอกเหนือจากต้องการเงินทุนเพิ่มเติมสำหรับนำมาใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในการผลิต ซึ่งกิจการประสบปัญหาขาดแคลนในบางช่วงของการดำเนินงาน

บทที่ 4

การตลาด

4.1 การบริหารการตลาดและการวางแผนการตลาด

4.1.1 การบริหารการตลาด

เนื่องจากการดำเนินงานที่เป็นเจ้าของรายเดียว ทำให้การบริหารงานและการตัดสินใจทั้งหมดขึ้นอยู่กับนายสมบุญแต่เพียงผู้เดียว เช่นเดียวกับการบริหารด้านการตลาด ซึ่งนายสมบุญจะทำหน้าที่เป็นทั้งผู้รับคำสั่งซื้อจากลูกค้า การส่งมอบสินค้า ตลอดจนเป็นผู้นำสินค้าไปจำหน่ายให้กับลูกค้าโดยตรงอีกด้วย

4.1.2 การวางแผนการตลาด

จากการสัมภาษณ์ ปัจจุบันกิจการนายสมบุญยังไม่ได้มีการวางแผนทางด้านการตลาดที่ชัดเจนนักเนื่องจากเห็นว่าลูกค้าที่ซื้อผลิตภัณฑ์จากกิจการมีเพียงพอ ถึงแม้จะยังไม่ใช้ตลาดที่แน่นอนก็ตาม แต่อย่างไรก็ตามในอนาคตกิจการวางแผนที่จะนำผลิตภัณฑ์ไปออกร้านแสดงสินค้า รวมถึงมีความหวังที่จะนำสินค้าไปจำหน่ายยังต่างประเทศ

4.2 การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์

กิจการนายสมบุญได้เริ่มมีการผลิตขิมมาตั้งแต่ปี 2543 โดยได้ผลิตขิมจำนวน 2 ชนิด 3 ขนาด ได้แก่ ขิมผีเสื้อ ขิมคางหมูขนาดเล็ก และขิมคางหมูใหญ่ ซึ่งยังคงมีการผลิตมาจนถึงปัจจุบัน ส่วนในด้านบรรจุภัณฑ์ของกิจการ พบว่า ขิมผีเสื้อได้บรรจุในกล่องกระดาษที่ได้สั่งซื้อจากโรงงานกระดาษ จังหวัดลำปาง ส่วนบรรจุภัณฑ์ที่ใช้กับขิมคางหมูทั้ง 2 ขนาด กิจการจะผลิตเองมาตั้งแต่ต้น

ตารางที่ 4.1 การพัฒนาผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์	ปีการผลิต (พ.ศ.)				
	2543	2544	2545	2546	2547
ขิมผีเสื้อ	●	●	●	●	●
ขิมคางหมูเล็ก	●	●	●	●	●
ขิมคางหมูใหญ่	●	●	●	●	●

หมายเหตุ : ● → หมายถึงปีที่เริ่มผลิต

● - - - - - ● หมายถึงปีที่มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์

ที่มา : จากการสำรวจ

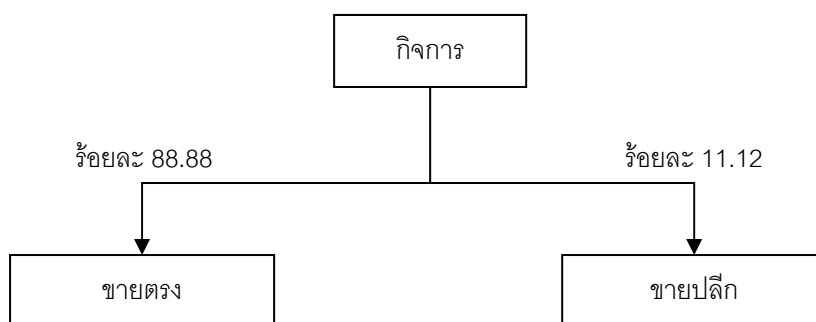
4.3 ช่องทางการจัดจำหน่าย

4.3.1 ช่องทางการจัดจำหน่ายของกิจการ

ในปีการผลิต 2546 กิจการมียอดขายรวมเท่ากับ 1,619,000 บาท ซึ่งมีจิมผีเสื้อเป็นผลิตภัณฑ์ที่มียอดขายสูงที่สุดคือ 1,044,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 64.48 ของมูลค่าทั้งหมด รองลงมาเป็นจิมคางหมูเล็ก โดยมียอดขายที่ 301,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.59 ของยอดขายรวม ส่วนจิมคางหมูใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์ที่ยอดขายน้อยที่สุด โดยมียอดขายที่ 274,000 บาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 16.92 ของยอดขายรวม

พิจารณาช่องทางการจัดจำหน่ายของกิจการ พบว่า มูลค่าการจัดจำหน่ายส่วนใหญ่ (ร้อยละ 88.88) เป็นการขายตรง โดยนายสมบุญได้นำผลิตภัณฑ์ของตนไปเสนอขายให้กับลูกค้า และร้านจำหน่ายเครื่องดนตรีไทยในกรุงเทพฯ ซึ่งจะขายให้กับลูกค้าในราคาขายส่ง และอีกร้อยละ 11.12 เป็นขายปลีกให้กับลูกค้าซึ่งส่วนใหญ่เป็นเด็กนักเรียนในจังหวัดลำปางที่เข้ามาซื้อถึงสถานที่ผลิต (แผนภาพที่ 4.1)

ด้านคู่แข่งทางการค้า พบว่า เนื่องจากในหมู่บ้านมีกิจการที่ทำการผลิตสินค้าชนิดนี้หลายราย มักทำให้เกิดการแข่งขันทางด้านราคา รวมถึงการแย่งลูกค้ากัน

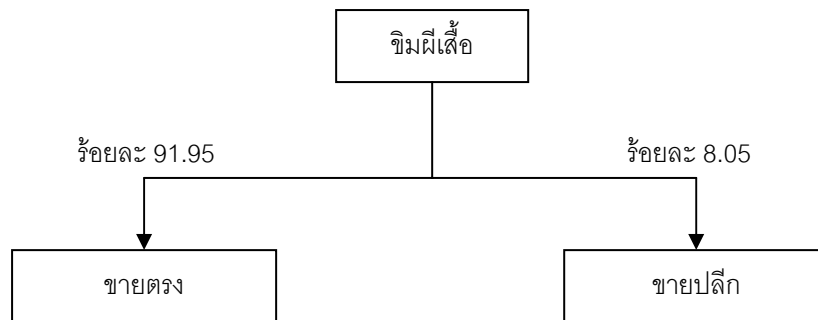
แผนภาพที่ 4.1 ช่องทางการจัดจำหน่ายของกิจการ

4.3.2 ช่องทางการจัดจำหน่ายของผลิตภัณฑ์

พิจารณาช่องทางการจำหน่ายของแต่ละผลิตภัณฑ์ พบว่า ผลิตภัณฑ์ทั้ง 3 ชนิดมีช่องทางการจำหน่ายที่เหมือนกัน คือ ส่วนใหญ่จะเป็นการขายตรง โดยนำสินค้าไปเสนอขายให้กับลูกค้าในกรุงเทพฯ และมีการขายปลีก ณ แหล่งผลิต โดยมีรายละเอียดดังนี้

จิมผีเสื้อ

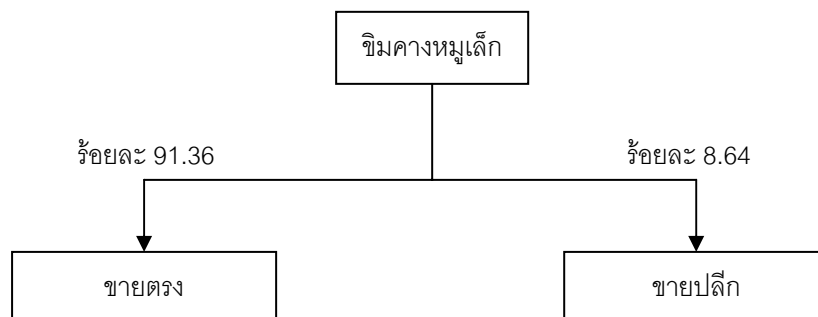
มูลค่าการจัดจำหน่ายจิมผีเสื้อในปีการผลิต 2546 เท่ากับ 1,044,000 บาท ในจำนวนนี้เป็นมูลค่าที่ได้จากการขายตรงให้กับลูกค้าในกรุงเทพฯ เท่ากับ 960,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 91.95 ส่วนการขายปลีกจะขายให้กับลูกค้าที่เข้ามาซื้อยังแหล่งผลิต ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่ผ่านเข้ามา และเด็กนักเรียนในจังหวัดลำปาง โดยมียอดขายที่ 84,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.05 ของมูลค่าการจัดจำหน่ายของผลิตภัณฑ์ชนิดนี้ (แผนภาพที่ 4.2)

แผนภาพที่ 4.2 ช่องทางการจัดจำหน่ายจิมมี่เลื้อ

จิมคางหมูเล็ก

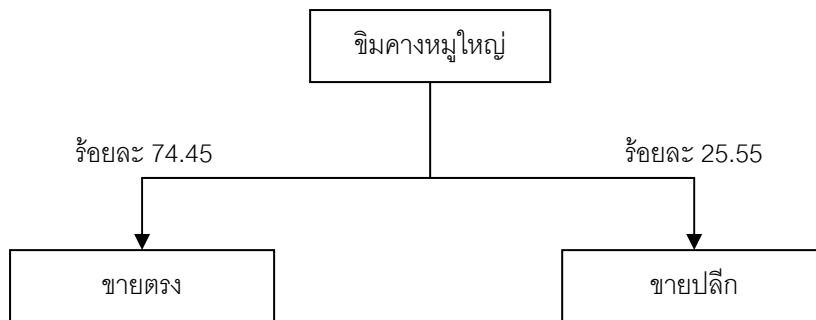
มูลค่าการจำหน่ายจิมคางหมูเล็กในปีการผลิต 2546 เท่ากับ 301,000 บาท ในจำนวนนี้เป็นมูลค่าที่ได้จากการขายตรงให้กับลูกค้าในกรุงเทพฯ เท่ากับ 275,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 91.36 ส่วนการขายปลีกจะขายให้กับลูกค้าที่เข้ามาซื้อยังแหล่งผลิต ซึ่งส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวที่ผ่านเข้ามา โดยมียอดขายที่ 26,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.64 ของมูลค่าการจำหน่ายของผลิตภัณฑ์ชนิดนี้ (แผนภาพที่ 4.3)

แผนภาพที่ 4.3 ช่องทางการจัดจำหน่ายจิมคางหมูเล็ก

จิมคางหมูใหญ่

มูลค่าการจำหน่ายจิมคางหมูใหญ่ในปีการผลิต 2546 เท่ากับ 274,000 บาท ในจำนวนนี้เป็นมูลค่าที่ได้จากการขายตรงให้กับลูกค้าในกรุงเทพฯ เท่ากับ 204,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 74.45 ส่วนการขายปลีกจะขายให้กับลูกค้าที่เข้ามาซื้อยังแหล่งผลิต ซึ่งส่วนใหญ่เป็นลูกค้าในจังหวัดลำปางที่เข้ามาซื้อหรือสั่งทำกับกิจการ โดยมียอดขายที่ 70,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 25.55 ของมูลค่าการจำหน่ายของผลิตภัณฑ์ชนิดนี้ (แผนภาพที่ 4.4)

แผนภาพที่ 4.4 ช่องทางการจัดจำหน่ายจิมคางหมูใหญ่

4.4 ราคาและการตั้งราคา

การตั้งราคาสินค้าของกิจการนายสมบุรณ์ จากการสัมภาษณ์ พบว่า กิจการได้คำนวณจากต้นทุนวัตถุดิบชนิดต่างๆ และค่าจ้างการผลิต แต่ไม่ได้คำนวณค่าแรงของตนเอง หลังจากนั้นจะบวกกำไรที่ต้องการอีก ร้อยละ 20 – 85 (ตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2 ราคาผลิตภัณฑ์ของกิจการ

ผลิตภัณฑ์	ราคาต่อหน่วย (บาท/ตัว)	
	ราคาส่ง	ราคาปลีก
จิมผีเสื้อ	2,000	2,100
จิมคางหมูเล็ก	2,500	2,600
จิมคางหมูใหญ่	3,400	3,500

ที่มา : จากการสำรวจ

พิจารณาการตั้งราคา โดยคำนวณจากต้นทุนการผลิต และบวกกำไรที่กิจการต้องการ หรือ Markup on cost (Mark Up) สามารถอธิบายตามรายผลิตภัณฑ์ ดังนี้

จิมผีเสื้อ

พิจารณาจากต้นทุนของกิจการที่ 1,361 บาทต่อตัว กิจการมีกำไรจากการตั้งราคาขายส่งคิดเป็นร้อยละ 46.95 และมีกำไรจากการตั้งราคาขายปลีกสูงถึงร้อยละ 54.30 แต่เมื่อพิจารณาจากต้นทุนจากการวิเคราะห์ พบว่า กิจการมีกำไรจากการตั้งราคาขายส่งคิดเป็นร้อยละ 15.62 และมีกำไรจากการตั้งราคาขายปลีกคิดเป็นร้อยละ 21.41

จิมคางหมูเล็ก

พิจารณาจากต้นทุนของกิจการที่ 1,408 บาทต่อตัว กิจการมีกำไรจากการตั้งราคาขายส่งคิดเป็นร้อยละ 77.56 และมีกำไรจากการตั้งราคาขายปลีกคิดเป็นร้อยละ 84.66 แต่เมื่อพิจารณาจากต้นทุนจากการ

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

รายการ	จิมคางหมูเล็ก					
	ต้นทุนของ กิจการ	การตั้งราคา		ต้นทุนจากการ วิเคราะห์	การตั้งราคา	
		ขายส่ง	ขายปลีก		ขายส่ง	ขายปลีก
1. ต้นทุนการผลิต	1,408			1,863.88		
2. ต้นทุนการตลาด				373.45		
3. ราคาขายส่ง	2,500	Mark Up	Mark Up	2,500	Mark Up	Mark Up
4. ราคาขายปลีก	2,600	77.56 %	84.66 %	2,600	10.30 %	14.72 %
5. ต้นทุนการผลิตและการตลาด (1)+(2)	1,408			2,237.33		
6. ส่วนต่างของราคาขายส่งกับต้นทุนการผลิตและการตลาด (3)-(5)	1,092			262.67		
7. ส่วนต่างของราคาขายปลีกกับต้นทุนการผลิตและการตลาด (4)-(5)	1,192			362.67		

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

รายการ	จิมคางหมูใหญ่					
	ต้นทุนของ กิจการ	การตั้งราคา		ต้นทุนจากการ วิเคราะห์	การตั้งราคา	
		ขายส่ง	ขายปลีก		ขายส่ง	ขายปลีก
1. ต้นทุนการผลิต	2,803			2,739.06		
2. ต้นทุนการตลาด				408.45		
3. ราคาขายส่ง	3,400	Mark Up	Mark Up	3,400	Mark Up	Mark Up
4. ราคาขายปลีก	3,500	21.30 %	24.87 %	3,500	7.03 %	10.18 %
5. ต้นทุนการผลิตและการตลาด (1)+(2)	2,803			3147.51		
6. ส่วนต่างของราคาขายส่งกับต้นทุนการผลิตและการตลาด (3)-(5)	597			252.49		
7. ส่วนต่างของราคาขายปลีกกับต้นทุนการผลิตและการตลาด (4)-(5)	697			352.49		

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

4.5 การส่งเสริมการขาย

กิจการมีการส่งเสริมการขายเพียงวิธีเดียว คือการให้ส่วนลดแก่ลูกค้าที่ซื้อสินค้ากับกิจการบ่อยครั้ง แต่ก็ไม่มากนัก และถึงแม้จะมีการโฆษณาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ ที่นายสมบุรณ์เป็นสมาชิกผ่านทางเว็บไซต์ไทยตำบล แต่จากการสัมภาษณ์ พบว่า กิจการไม่ได้รับประโยชน์จากเว็บไซต์ดังกล่าวแต่อย่างใด และนอกจากนี้ยังพบว่า กิจการไม่ได้นำสินค้าไปออกร้านจำหน่ายสินค้า โดยให้เหตุผลว่าไม่มีหน่วยงานใดที่เกี่ยวข้องติดต่อหรือให้การสนับสนุนในเรื่องดังกล่าว

4.5.1 วิธีการรักษาลูกค้าเก่า

จากช่องทางการจัดจำหน่ายของกิจการพบว่า ส่วนใหญ่มีการจำหน่ายสินค้าโดยวิธีขายตรง โดยมีแหล่งจำหน่ายที่สำคัญอยู่ที่กรุงเทพฯ และยังพบว่ามีลูกค้า 3 ราย ที่ได้ซื้อสินค้ากับกิจการเป็นประจำ ซึ่งนายสมบุรณ์ก็ได้ให้ส่วนลดแก่ลูกค้าดังกล่าว โดยจะลดราคาผลิตภัณฑ์ลงจากราคาปกติตัวละ 50 บาท ส่วนลูกค้ารายอื่นๆ รวมถึงลูกค้าที่เข้ามาซื้อยังแหล่งผลิต กิจการไม่ได้ให้ส่วนลดแต่อย่างใด

4.5.2 วิธีการหาลูกค้าใหม่

ลูกค้ารายใหม่ๆ ของกิจการมักได้จากการขายตรง โดยนายสมบุรณ์นำสินค้าไปเสนอขายยังตัวแทนขาย ร้านค้า และโรงเรียนที่เปิดสอนดนตรีไทย แต่ก็ไม่ได้มีการให้ส่วนลดหรือการส่งเสริมการขายใดๆ เพิ่มเติม

4.6 ปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือด้านการตลาด

4.6.1 ปัญหาด้านการตลาด

จากข้อสังเกตของผู้วิจัย พบว่า กิจการมีลูกค้าที่สั่งซื้อสินค้าเป็นประจำเพียง 3 ราย ที่เหลือส่วนใหญ่กิจการจะต้องออกไปหาลูกค้าด้วยตนเอง และจากการสัมภาษณ์ พบว่า กิจการยังประสบปัญหาการแข่งขันทางด้านราคากับเจ้าของกิจการที่อยู่ในหมู่บ้านเดียวกัน โดยเฉพาะในช่วงที่มีลูกค้าเข้ามาหาซื้อสินค้าในหมู่บ้าน ผู้ประกอบการหลายแห่งมักใช้วิธีตัดราคาสินค้า ทำให้ในบางครั้งกิจการไม่สามารถจำหน่ายสินค้าได้

4.6.2 ความต้องการทางการตลาดของกิจการ

แม้กิจการต้องการให้ลูกค้าที่มีอยู่มีการสั่งซื้อที่สม่ำเสมอ นั่นคือ กิจการต้องการมีตลาดรองรับสินค้าที่แน่นอน รวมถึงให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนสนับสนุนในเรื่องการนำสินค้าไปออกร้านจำหน่ายสินค้า

บทที่ 5

การเงิน

5.1 การบริหารการเงินและการวางแผนการเงิน

5.1.1 การบริหารการเงิน

นายสมบุรณ์จะทำหน้าที่หลักในการบริหารด้านการเงิน โดยมีภรรยาคอยช่วยเหลือ ซึ่งนายสมบุรณ์จะเป็นผู้ถือเงินสดส่วนหนึ่งสำหรับใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในกิจการ และอีกส่วนหนึ่งจะเก็บไว้กับภรรยา และจากการสัมภาษณ์ พบว่า กิจการไม่ได้มีการบันทึกบัญชีอย่างเป็นแบบแผน มีเพียงการจดบันทึกรายรับและรายจ่าย ซึ่งยังไม่ครบถ้วน

5.1.2 การวางแผนการเงิน

จากการสัมภาษณ์ ปัจจุบันนายสมบุรณ์ยังไม่ได้มีการวางแผนทางการเงินแต่อย่างใด แต่ในอนาคตหากตลาดรองรับสินค้าประเภทนี้มีแนวโน้มที่จะขยายตัวมากขึ้น กิจการก็จะมีแผนที่จะทำการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน เพื่อใช้ในการขยายการผลิตต่อไป

5.2 แหล่งเงินทุน

ในช่วงแรกของการดำเนินงานในปี 2543 กิจการนายสมบุรณ์ได้เงินทุนของตนเองจำนวนจำนวน 50,000 บาท และได้กู้ยืมเงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง จำนวน 150,000 บาท ระยะเวลาชำระคืน 10 ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 9 บาทต่อปี ซึ่งกิจการได้ชำระคืนไปแล้ว 3 งวดๆ ละ 10,000 บาท และในปีเดียวกันนี้ ได้กู้ยืมเงินเพิ่มจากธนาคารทหารไทย สาขาอำเภอเมือง จังหวัดลำปางอีก 100,000 บาท ระยะเวลาชำระคืน 10 ปีเช่นกัน โดยที่ผ่านมากิจการได้ใช้คืนไปแล้ว 3 งวดๆ ละ 20,000 บาท และในเดือนตุลาคมปี 2546 กิจการได้กู้ยืมเงินจากกองทุนหมู่บ้านอีกจำนวน 20,000 บาท ซึ่งเป็นเงินกู้ระยะสั้น ระยะเวลาการชำระคืน 1 ปี แต่จากการสัมภาษณ์ในปัจจุบันกิจการยังไม่ได้ชำระคืน (ตารางที่ 5.1)

ตารางที่ 5.1 แหล่งเงินทุนของกิจการ

แหล่งเงินทุน	ปีที่ได้	จำนวนเงิน (บาท)	วัตถุประสงค์ การนำไปใช้	การนำไปใช้	ระยะเวลา กู้ยืมเงิน (ปี)	เงื่อนไขการกู้ยืม
เงินทุนส่วนตัว	2543	50,000	ซื้ออุปกรณ์และจัดซื้อ วัตถุดิบ	ซื้ออุปกรณ์และ จัดซื้อวัตถุดิบ	-	-
ธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การ เกษตร อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง	2543	150,000	จัดซื้ออุปกรณ์ เป็น ทุนหมุนเวียน	จัดซื้ออุปกรณ์ เป็น ทุนหมุนเวียน	10	อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ 9 บาทต่อ ปี
ธนาคารทหารไทย อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง	2543	100,000	ใช้เป็นทุนหมุนเวียน	ใช้เป็นทุน หมุนเวียน	10	อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 9 บาทต่อปี

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

แหล่งเงินทุน	ปีที่ได้	จำนวนเงิน (บาท)	วัตถุประสงค์ การนำไปใช้	การนำไปใช้	ระยะเวลา กู้ยืมเงิน (ปี)	เงื่อนไขการกู้ยืม
กองทุนหมู่บ้าน	2546	20,000	ใช้เป็นทุนหมุนเวียน	ใช้เป็นทุน หมุนเวียน	1	อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 9 บาทต่อปี

ที่มา : จากการสำรวจ

5.3 ผลการดำเนินงานและสถานภาพทางการเงิน

5.3.1 ผลการดำเนินงาน

ปีการผลิต 2546 กิจการนายสมบุญรัมย์มียอดขายรวมทั้งสิ้น 1,619,000 บาท โดยแบ่งเป็น ยอดขายจากจิมผีเสื้อจำนวน 1,044,000 บาท ยอดขายจากจิมคางหมูเล็กจำนวน 301,000 บาท และยอดขายจากจิมคางหมูใหญ่อีก 274,000 บาท และเมื่อพิจารณาจากต้นทุนที่กิจการคำนวณ พบว่า กิจการมีผลกำไรสุทธิเท่ากับ 518,080 บาท แต่เมื่อพิจารณาจากต้นทุนวิเคราะห์ กิจการจะมีผลกำไรสุทธิเพียง 192,428 บาท (ตารางที่ 5.2) ทั้งนี้เนื่องจากการคำนวณต้นทุนของกิจการ นายสมบุญรัมย์ไม่ได้คิดค่าแรงให้กับตนเอง ภรรยา และลูกทั้งสองคน อีกทั้งไม่ได้คำนึงถึงค่าเสื่อมราคาของเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิต

พิจารณงบกำไรขาดทุนของกิจการจากยอดขายจำนวน 1,619,000 บาท เมื่อหักต้นทุนสินค้าขายจำนวน 1,264,020.40 บาท หักค่าใช้จ่ายในการขาย 137,083.20 บาท รวมถึงหักค่าใช้จ่ายด้านการบริหารทั่วไปอีก 1,000.80 บาท พบว่า กิจการมีกำไรจากการดำเนินงานเท่ากับ 192,428 บาท (ตารางผลการดำเนินงาน) แต่เมื่อหักดอกเบี้ยจ่ายจำนวน 32,700 บาท ทำให้กิจการมีกำไรสุทธิทั้งสิ้น 159,728 บาท (รายละเอียดเพิ่มเติมได้จากงบกำไรขาดทุน)

ตารางที่ 5.2 ผลการดำเนินงาน

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณ (ตัว)	ต้นทุนรวม (บาท)		รายได้รวม (บาท)	กำไรสุทธิรวม (บาท)	
		กิจการ	วิเคราะห์		กิจการ	วิเคราะห์
จิมผีเสื้อ	520	707,720.00	900,187.60	1,044,000	336,280.00	143,812.40
จิมคางหมูเล็ก	120	168,960.00	272,142.00	301,000	132,040.00	28,858.00
จิมคางหมูใหญ่	80	224,240.00	254,242.40	274,000	49,760.00	19,757.60
รวม		1,100,920.00	1,426,572.00	1,619,000.00	518,080.00	192,428.00

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

กิจการนายสมบูรณ์ ปอนสิบ
ประมาณการงบกำไรขาดทุน
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2546

หน่วย : บาท

ขาย	1,619,000.00
<u>หัก ต้นทุนสินค้าขาย</u>	<u>1,264,020.40</u>
กำไรขั้นต้น	354,979.60
<u>หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน</u>	
ค่าเสื่อมราคาการผลิต	24,467.60
ค่าใช้จ่ายในการขาย	137,083.20
ค่าใช้จ่ายในการบริหารทั่วไป	1,000.80
ค่าเช่า	-
ค่าเสื่อมราคาการบริหาร	-
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	162,551.60
กำไรจากการดำเนินงาน	192,428.00
บวก รายได้อื่นๆ	-
<u>หัก ดอกเบี้ยจ่าย</u>	<u>32,700.00</u>
กำไรก่อนหักภาษี	159,728.00
<u>หัก ภาษี</u>	<u>-</u>
กำไรสุทธิ	<u>159,728.00</u>

5.3.2 สถานภาพทางการเงิน

การดำเนินงานของกิจการ มีการใช้เงินทุนหมุนเวียนเดือนละประมาณ 50,000 บาท ซึ่งโดยส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัตถุดิบ และจ่ายค่าจ้างให้กับคนงาน นอกจากนี้นายสมบูรณ์ยังต้องถือเงินสดติดตัวไว้ประมาณเดือนละ 10,000 บาท สำหรับใช้เป็นค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดต่างๆ

พิจารณาสินทรัพย์ของกิจการ พบว่า ณ 31 ธันวาคม 2546 กิจการมีสินทรัพย์หมุนเวียนจำนวน 82,000 บาท แบ่งเป็นเงินสดและเงินฝากธนาคารจำนวน 20,000 บาท ลูกหนี้การค้า 1 ราย ที่ยังค้างชำระกับกิจการเป็นเงิน 40,000 บาท นอกจากนี้ยังมีวัตถุดิบคงคลังและวัสดุสิ้นเปลืองคงคลังอีก 22,000 บาท ในด้านสินทรัพย์ถาวร พบว่า กิจการได้ประเมินราคาที่ดินที่ใช้ในการผลิตคิดเป็นมูลค่า 40,000 บาท เมื่อรวมกับมูลค่า

ของอาคาร เครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิต ยานพาหนะ และเมื่อหักค่าเสื่อมราคาสะสมแล้วจะมีสินทรัพย์ถาวรสุทธิเท่ากับ 468,186.67 บาท รวมมีสินทรัพย์ทั้งหมด 550,186.67 บาท

กิจการมีหนี้สินหมุนเวียนจากการกู้ยืมจากกองทุนหมู่บ้านจำนวน 20,000 บาท ในปี 2546 และมีหนี้สินระยะยาวจากการกู้ยืมธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอเมือง จังหวัดลำปางในปี 2542 ที่ยังคงชำระอีกจำนวน 120,000 บาท และหนี้ค้างชำระจากการกู้ยืมจากธนาคารทหารไทยในตัวเมืองจังหวัดลำปางอีก 40,000 บาท และเมื่อรวมกับส่วนของเจ้าของที่ได้รวมกำไรสะสมต้นงวดและกำไรสุทธิ กิจการจะมีหนี้สินและส่วนของเจ้าของรวมเท่ากับ 550,186.67 บาท (รายละเอียดแสดงในงบดุล)

กิจการนายสมบุญ ปอนสีบ

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2546

หน่วย : บาท

สินทรัพย์

สินทรัพย์หมุนเวียน

เงินสดและเงินฝากธนาคาร	20,000.00
ลูกหนี้การค้า	40,000.00
สินค้าสำเร็จรูปคงคลัง	-
งานระหว่างทำ	-
วัตถุดิบคงคลัง	20,000.00
วัสดุสิ้นเปลืองคงคลัง	2,000.00
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นๆ (ลูกหนี้เงินกู้)	-
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	82,000.00

สินทรัพย์ถาวร

ที่ดิน	40,000.00
อาคาร	65,000.00
เครื่องจักร / อุปกรณ์	109,640.00
ยานพาหนะ	500,000.00
เครื่องใช้สำนักงาน	-
เงินสดและสินทรัพย์ถาวรที่ได้เปล่า	-
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	246,453.33

รวมสินทรัพย์ถาวรสุทธิ	468,186.67
<u>สินทรัพย์อื่นๆ</u>	
รายการในการเตรียมการ	-
รวมสินทรัพย์ทั้งหมด	550,186.67
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	
<u>หนี้สินหมุนเวียน</u>	
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	-
เจ้าหนี้ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	20,000.00
รวมหนี้สินหมุนเวียน	20,000.00
<u>หนี้สินระยะยาว</u>	
เงินกู้ระยะยาว	160,000.00
รวมหนี้สินระยะยาว	160,000.00
<u>ส่วนของผู้ถือหุ้น</u>	
ทุน	120,458.67
การสะสมทุน	-
ได้เปล่า	-
กำไรสะสมต้นงวด	90,000.00
บวก กำไรสุทธิ	159,728.00
กำไรสะสมปลายงวด	249,728.00
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	370,186.67
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	550,186.67

5.4 ปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือด้านการเงิน

5.4.1 ปัญหาด้านการเงิน

กิจการนายสมบุรณ์มักประสบปัญหาเงินทุนหมุนเวียนไม่เพียงพอ ซึ่งที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่ากิจการได้กู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน ทั้งจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และธนาคารทหารไทย มามากพอสมควร จนปัจจุบันกิจการก็ยังต้องการเงินกู้เพื่อให้เป็นเงินทุนหมุนเวียน แต่เนื่องจากกิจการขาดสินทรัพย์ที่จะนำไปค้ำประกันทำให้ยังไม่สามารถกู้ยืมได้

จากการวิเคราะห์ของผู้วิจัย พบว่า การที่กิจการไม่ได้มีการบันทึกหรือจัดทำบัญชีที่ถูกต้อง ทำให้ยากที่กิจการจะทราบผลการดำเนินงานที่ชัดเจน และแม้ว่าเงินที่กิจการได้กู้ยืมมาตั้งแต่ปี 2542 และปี 2543 จะเป็นเงินกู้ระยะยาว แต่จนถึงปัจจุบันกิจการได้ชำระคืนไปเพียงบางส่วนเท่านั้น และถึงแม้จากการวิเคราะห์กิจการจะมีหนี้สินต่อส่วนของเจ้าของมีค่าที่ 0.49 เท่า ซึ่งสามารถที่จะกู้ได้อีก แต่กิจการต้องคำนึงถึงภาระหนี้สินที่จะต้องชำระในอนาคต

5.4.2 ความต้องการทางการเงินของกลุ่มฯ

จากการสัมภาษณ์เจ้าของกิจการ พบว่า นายสมบุรณ์ต้องการให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องสนับสนุนเงินกู้ปลอดดอกเบี้ย สำหรับนำมาใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในกิจการ เนื่องจากปัจจุบันกิจการเห็นว่าเงินที่ปล่อยกู้จากแหล่งการเงินต่างๆ มีดอกเบี้ยที่ค่อนข้างสูง

บทที่ 6

SWOT Analysis และศักยภาพการดำเนินงานของกิจการ

6.1 จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัด (SWOT Analysis) ของกิจการ

6.1.1 จุดแข็ง

1) การจัดการองค์กร

- ลักษณะการผลิตที่เป็นผู้ประกอบการรายเดี่ยว ทำให้การตัดสินใจในเรื่องการบริหารจัดการภายในกิจการ เป็นไปอย่างรวดเร็ว

2) การผลิต

- จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า กิจการมีการแบ่งหน้าที่การผลิตให้กับแรงงานค่อนข้างชัดเจน ทำให้สามารถควบคุมการผลิตได้ง่าย
- แรงงานในการผลิตของกิจการมีค่อนข้างมาก ทำให้โอกาสที่จะขยายการผลิตมีมากขึ้น
- กิจการมีการแบ่งพื้นที่การใช้ประโยชน์ของโรงเรือนผลิตค่อนข้างชัดเจน โรงเรือนมีเนื้อที่กว้างขวางและมีการถ่ายเทอากาศที่ค่อนข้างดี ซึ่งจะเป็นส่วนช่วยเสริมให้คนงานทำการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ
- แรงงานผลิตของกิจการเป็นแรงงานที่มีทักษะในการผลิตที่ดี ทำให้ชิ้นงานที่ออกมามีคุณภาพ และมักไม่เกิดปัญหาในระหว่างขั้นตอนการผลิต

3) การตลาด

- การที่กิจการมีลูกค้าประจำจำนวน 3 ราย อีกทั้งการทำการตลาดเชิงรุก โดยการออกจำหน่ายสินค้าด้วยตนเอง โดยมีตลาดใหญ่อยู่ในกรุงเทพฯ ทำให้สินค้าที่กิจการผลิตสามารถจำหน่ายได้หมด

4) การเงิน

- กิจการยังไม่ประสบปัญหาเรื่องลูกหนี้ค้างชำระเป็นเวลานาน เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นการจำหน่ายโดยที่ลูกค้ามีการชำระเป็นเงินสด ส่วนลูกค้าที่ซื้อเชื่อส่วนใหญ่มีการชำระตามที่กำหนด

6.1.2 จุดอ่อน

1) การจัดการองค์กร

- ลักษณะการผลิตที่เป็นกิจการรายเดี่ยว ซึ่งหากเจ้าของกิจการไม่สามารถหาผู้สืบทอดกิจการได้ อาจส่งผลกระทบต่อความยั่งยืนของกิจการในอนาคต
- การบริหารงานของกิจการที่ขึ้นอยู่กับตัวเจ้าของกิจการแต่เพียงผู้เดียว อาจเกิดปัญหาความผิดพลาดอันเนื่องจากการตัดสินใจที่ผิดได้

2) การผลิต

- กิจกรรมมีปัญหาความขึ้นของไม้ในช่วงฤดูฝนเช่นเดียวกับผู้ประกอบการรายอื่นๆ ในหมู่บ้าน ซึ่งทำให้ต้องเสียเวลาในการอบและตากไม้ให้แห้งก่อนนำมาผลิต
- กิจกรรมยังไม่สามารถแก้ปัญหาลูกค้าจ้างขอหยุดงาน ในช่วงฤดูทำนาและเก็บเกี่ยว ทำให้กำลังการผลิตลดลง และการรับลูกค้าจ้างรายใหม่ๆ ต้องใช้เวลาในการฝึกฝนค่อนข้างนานกว่าที่ลูกค้าจะมีความชำนาญ

3) การตลาด

- ถึงแม้ว่านายสมบุญจะทำการตลาดโดยการออกจำหน่ายสินค้าด้วยตนเอง แต่กิจกรรมยังคงประสบปัญหาไม่สามารถหาลูกค้าที่จะเป็นลูกค้าประจำเพิ่มเติมจากเดิมที่มีเพียง 3 รายได้
- กิจกรรมต้องการมีตลาดรองรับที่แน่นอนมากขึ้น แต่ไม่นิยมที่จะทำการตลาดด้วยวิธีออกร้านจำหน่ายสินค้า ทำให้เสียโอกาสที่จะได้ลูกค้ารายใหม่ๆ เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากการที่ต้องออกไปหาตลาดด้วยตนเอง ซึ่งเป็นวิธีที่จะช่วยลดต้นทุนการตลาดได้อีกทางหนึ่ง
- สินค้าของกิจการไม่ได้รับคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์เหมือนกับรายอื่นในหมู่บ้านเดียวกัน ทำให้อาจเกิดปัญหาการเปรียบเทียบของลูกค้าที่จะเข้ามาซื้อสินค้า

4) การเงิน

- กิจกรรมไม่ได้มีการจัดทำบัญชีเพื่อบันทึกรายรับรายจ่าย รวมถึงไม่ได้จัดทำงบการเงินของกิจการ ทำให้ยากแก่การตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของกิจการ
- กิจกรรมยังคงประสบปัญหาการขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียน โดยเฉพาะช่วงที่มีคำสั่งซื้อเข้ามาในปริมาณมาก
- จากการสำรวจ พบว่า กิจกรรมของนายสมบุญได้ทำการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินในพื้นที่ในจำนวนเงินที่ค่อนข้างสูง ทำให้ต้องมีภาระหนี้สินที่ต้องชำระในอนาคตที่ค่อนข้างสูงตามไปด้วย

6.1.3 โอกาส

กระแสการอนุรักษ์วัฒนธรรมที่มีในปัจจุบัน จะเป็นส่วนที่ทำให้ผู้บริโภคหันมาให้ความสำคัญกับดนตรีไทยมากขึ้น ส่งผลให้กิจการมีแนวโน้มที่จะสามารถจำหน่ายสินค้าได้มากขึ้น

6.1.4 ข้อจำกัด

จากการสัมภาษณ์เจ้าของกิจการ พบว่า ถึงแม้จะมีการรวมตัวกันของเจ้าของกิจการขึ้นเป็นกลุ่มผู้ผลิต แต่เนื่องจากลักษณะการผลิตที่เป็นกิจการรายเดี่ยว ทำให้โอกาสที่จะขอรับการสนับสนุนและช่วยเหลือจากหน่วยงานราชการในพื้นที่ มีน้อยกว่ากลุ่มประกอบการที่เป็นวิสาหกิจชุมชนจริงๆ และนอกจากนี้ยังพบว่า กิจกรรมยังประสบปัญหาการตัดราคาสินค้ากันเองระหว่างผู้ประกอบการผลิตขิมในหมู่บ้าน

6.2 ศักยภาพการดำเนินการของกิจการ

6.2.1 ศักยภาพการจัดองค์กรของกิจการ

เนื่องจากการดำเนินงานในรูปแบบของกิจการรายเดี่ยว ซึ่งนายสมบุรณ์เป็นผู้ตัดสินใจในการบริหารเองทั้งหมด ทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างรวดเร็ว แต่กิจการอาจประสบปัญหาหากมีการตัดสินใจในการบริหารที่ผิดพลาด อย่างไรก็ตามที่ผ่านมา จากการสัมภาษณ์ กิจการดำเนินงานโดยความราบรื่นมาตลอด และไม่มีปัญหาในด้านการดูแลลูกค้าที่มีจำนวนมากวกากิจการรายอื่นๆ ทำให้ภาพรวมแล้วกิจการค่อนข้างมีศักยภาพด้านการจัดการองค์กร

6.2.2 ศักยภาพของผลิตภัณฑ์

1) ศักยภาพในการทำกำไรต่อหน่วย

พิจารณาอัตรากำไรต่อราคาขาย เมื่อพิจารณาเปรียบกับต้นทุนที่กิจการคำนวณ พบว่า ชิมคางหมูเล็กเป็นผลิตภัณฑ์ที่ให้อัตรากำไรต่อราคาขายสูงที่สุดทั้งการขายปลีกและขายส่ง รองลงไปเป็นชิมผีเสื้อและชิมคางหมูใหญ่ ตามลำดับ แต่เมื่อพิจารณาจากต้นทุนวิเคราะห์ พบว่า ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพในการให้อัตรากำไรต่อราคาขายสูงที่สุดทั้งการขายปลีกและขายส่ง คือ ชิมผีเสื้อ รองลงไปเป็นชิมคางหมูเล็กและชิมคางหมูใหญ่ ตามลำดับ และให้ผลเช่นเดียวกันนี้กับการพิจารณาอัตรากำไรต่อต้นทุน

2) ศักยภาพทางด้านยอดขาย

พิจารณาจากยอดขายหน่วยผลิตภัณฑ์ในปี 2546 พบว่า ชิมผีเสื้อเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพในการทำยอดขายสูงที่สุด คือ 1,044,000 บาท รองลงไปเป็นชิมคางหมูเล็กและชิมคางหมูใหญ่ ซึ่งมียอดขายใกล้เคียงกันที่ 301,000 บาท และ 274,000 บาท ตามลำดับ

(รายละเอียดแสดงได้ดังตารางที่ 6.1)

ตารางที่ 6.1 ยอดขายและอัตรากำไรของผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์	หน่วย	ปริมาณขาย		ราคาขายต่อหน่วย		ยอดขาย/ปี (บาท)	อัตรายอดขายของ ผลิตภัณฑ์/ยอดขายรวม (%)	ต้นทุนต่อหน่วย		ต้นทุนรวม	
		ปลีก	ส่ง	ปลีก	ส่ง			กิจการ	วิเคราะห์	กิจการ	วิเคราะห์
chimphi	ตัว	40	480	2100	2000	1,044,000	64	1,361.00	1,731.12	707,720	900,187.60
chimkangmulek	ตัว	10	110	2600	2500	301,000	19	1,408.00	2,267.84	168,960	272,142.00
chimkangmuhay	ตัว	20	60	3500	3400	274,000	17	2,803.00	3,178.02	224,240	254,242.40
รวม						1,619,000	100				1,426,572.00

ตารางที่ 6.1 (ต่อ)

ผลิตภัณฑ์	กำไรต่อหน่วย				กำไรรวม				อัตรากำไรต่อต้นทุน (ร้อยละ)				อัตรากำไรต่อราคาผลผลิต (ร้อยละ)			
	กิจการ		วิเคราะห์		กิจการ		วิเคราะห์		กิจการ		วิเคราะห์		กิจการ		วิเคราะห์	
	ปลีก	ส่ง	ปลีก	ส่ง	ปลีก	ส่ง	ปลีก	ส่ง	ปลีก	ส่ง	ปลีก	ส่ง	ปลีก	ส่ง	ปลีก	ส่ง
chimphi	739	639	368.88	268.88	29,560	306,720	14,755.20	129,057.20	54.30	46.95	21.31	15.53	35.19	31.95	17.57	13.44
chimkangmulek	1,192	1,092	332.16	232.16	11,920	120,120	3,321.60	25,536.40	84.66	77.56	14.65	10.24	45.85	43.68	12.78	9.29
chimkangmuhay	697	597	321.98	221.98	13,940	35,820	6,439.60	13,318.00	24.87	21.30	10.13	6.98	19.91	17.56	9.20	6.53
รวม																

ที่มา : จากการคำนวณ

6.2.3 ศักยภาพการผลิต

1) ศักยภาพของปัจจัยการผลิต

กิจการผลิตขนมของนายสมบุญณ์ ไม่มีปัญหาในเรื่องการจัดหาปัจจัยการผลิต เนื่องจากปัจจัยการผลิตส่วนใหญ่ทั้งที่เป็นวัตถุดิบหลัก วัตถุดิบรอง และวัสดุที่ใช้ในการผลิต สามารถจัดหาได้ง่าย ถึงแม้ปัจจัยการผลิตบางชนิดจำเป็นต้องจัดหาจากต่างประเทศ ซึ่งทำให้มีต้นทุนการขนส่งเพิ่มขึ้นก็ตาม และกิจการยังไม่ตระหนักถึงปัญหาที่เกิดจากไม้ซึ่งเป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตมีแนวโน้มที่จะขาดแคลนและมีราคาสูงขึ้นในอนาคต โดยเห็นว่ายังไม่เป็นปัญหาของกิจการ ส่วนด้านแรงงานผลิต พบว่า ลูกจ้างของกิจการเป็นแรงงานที่มีทักษะฝีมือที่ดี นอกจากนี้ยังไม่มีปัญหาการขาดแคลนแรงงานในช่วงฤดูทำนาและเก็บเกี่ยวแต่อย่างใด เนื่องจากมีแรงงานค่อนข้างมากและเพียงพอ โดยภาพรวมแล้วกิจการค่อนข้างมีศักยภาพในด้านปัจจัยการผลิต

2) ศักยภาพของกระบวนการผลิต

จากการสัมภาษณ์ร่วมกับการสังเกต พบว่า กิจการมีการแบ่งงานในส่วนของการผลิตค่อนข้างชัดเจน โดยแรงงานชายจะทำหน้าที่เกี่ยวกับงานไม้ตั้งแต่การคัดเลือกไม้ การวาดแบบ การตัด และการเจาะ ส่วนแรงงานหญิงจะทำหน้าที่ในการขัด ลึงสี ประกอบสายซิม รวมถึงดูรายละเอียดของชิ้นงาน ซึ่งแรงงานผลิตทั้งหมดเป็นแรงงานที่มีทักษะและฝีมือที่ดี ทำให้ไม่มีปัญหาในระหว่างขั้นตอนการผลิต โดยภาพรวมของกิจการมีศักยภาพด้านกระบวนการผลิต

6.2.4 ศักยภาพทางการตลาด

สามารถแบ่งพิจารณาในด้านต่างๆ ดังนี้

ด้านผลิตภัณฑ์ พบว่า ถึงแม้ว่านายสมบุญณ์จะเห็นว่าผลิตภัณฑ์ของตนเป็นสินค้าที่มีคุณภาพ แต่เนื่องจากตัวสินค้าไม่มีความแตกต่างจากสินค้าชนิดเดียวกันที่กิจการอื่นในหมู่บ้านผลิต นอกจากนี้ผลิตภัณฑ์ของกิจการยังไม่ได้ได้รับการคัดสรรในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์เหมือนกิจการรายอื่น อาจทำให้ผู้บริโภคเกิดการเปรียบเทียบได้

ด้านราคาสินค้า พบว่า กิจการได้ตั้งราคาขายผลิตภัณฑ์โดยไม่ได้คำนึงถึงค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิต อีกทั้งจากการคำนวณยังพบว่า ค่าเสื่อมราคาเหล่านี้ค่อนข้างสูง แสดงให้เห็นว่ากิจการยังมีการใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์ไม่เต็มประสิทธิภาพ และนอกจากนี้ พบว่า การที่กิจการตั้งราคาขายต่ำกว่ากิจการอื่น ก็ไม่ได้ทำให้กิจการมียอดขายที่สูงกว่ากิจการที่มีขนาดกำลังการผลิตขนาดเล็กกว่าอย่างเห็นได้ชัด

ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย พบว่า นอกจากกิจการจะมีลูกค้าประจำจำนวน 3 ราย กิจการยังทำการตลาดเชิงรุกโดยการขายตรงให้กับร้านค้าในกรุงเทพฯ ทำให้ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นสามารถจำหน่ายได้หมด และถึงแม้ในปัจจุบันกิจการจะไม่มีมีการออกร้านจำหน่ายสินค้า แต่ก็ไม่ได้เป็นปัญหาของกิจการมากนัก นอกจากนี้ในอนาคตหากกระแสการอนุรักษ์เครื่องดนตรีไทยมีเพิ่มขึ้น ก็จะเปิดโอกาสให้กิจการได้ขยายช่องทางการจัดจำหน่ายได้มากกว่าเดิม

ด้านการส่งเสริมการขาย พบว่า นอกจากนายสมบุญณ์ได้ให้ส่วนลดแก่ลูกค้าประจำที่สั่งซื้อกับกิจการเป็นประจำถึงแม้จะไม่มากนักก็ตาม นอกจากนี้ยังเป็นผู้นำเสนอสินค้าด้วยตนเอง และการที่กิจการไม่ได้ทำ

การส่งเสริมการขายโดยวิธีออกร้านจำหน่ายสินค้า เนื่องจากเห็นว่าปัจจุบันกิจการไม่มีความต้องการลูกค้าเพิ่มขึ้น เพียงแต่ต้องการให้ลูกค้าที่มีอยู่เปลี่ยนเป็นลูกค้าที่มีการสั่งซื้อสม่ำเสมอขึ้น

จากการวิเคราะห์ด้านการตลาดทั้ง 4 ด้านในขั้นต้น ถึงแม้ผลิตภัณฑ์ของกิจการจะไม่มีแตกต่างจากสินค้าชนิดเดียวกันที่ผลิตโดยกิจการอื่นๆ แต่เนื่องจากกลยุทธ์การขายตรงก็ช่วยให้สินค้าจำหน่ายได้หมดและได้ลูกค้ารายใหม่ๆ จากวิธีนี้แทนการออกร้านจำหน่ายสินค้า และการให้ส่วนลดและส่งสินค้าด้วยตนเอง แก่ลูกค้าประจำก็เป็นวิธีการส่งเสริมการขายที่สร้างความพึงพอใจแก่ลูกค้าได้วิธีหนึ่ง รวมถึงกระแสนุรักษ์วัฒนธรรมที่เพิ่มขึ้น จะเป็นตัวส่งเสริมให้ธุรกิจประเภทนี้มีโอกาสขยายตัวได้อีกต่อไป ทำให้โดยสรุปแล้วปัจจุบันกิจการยังคงมีศักยภาพทางด้านนี้

6.2.5 ศักยภาพทางการเงิน

พิจารณาอัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง พบว่า กิจการมีอัตราส่วนหมุนเวียนและอัตราส่วนสภาพคล่องระยะสั้นค่อนข้างดี คือให้ค่าเท่ากับ 4.10 เท่า แต่มีอัตราส่วนสภาพคล่องของกระแสเงินสดไม่มากนักคือมีเพียง 1.00 เท่า

พิจารณาอัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน พบว่า อัตราการหมุนเวียนของลูกค้านี้ การค้าของกิจการค่อนข้างดี มีระยะเวลาเฉลี่ยในการเก็บหนี้ค่อนข้างเร็วคือใช้เวลาเพียง 9 วัน นอกจากนี้ยังพบว่ากิจการให้ค่าของอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งหมด และอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวรค่อนข้างดีเช่นกัน คือให้ค่าที่ 2.94 เท่า และ 3.46 เท่า ตามลำดับ

ในด้านอัตราส่วนแสดงความสามารถในการกู้ยืม พบว่า กิจการมีอัตราส่วนหนี้สินอยู่ในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 32.72 และยังมีหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นที่ 0.49 เท่า ซึ่งกิจการสามารถกู้ยืมได้อีกหากต้องการ โดยมีความเสี่ยงต่อการชำระคืนในระดับปานกลาง

พิจารณาอัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร พบว่า อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขายของกิจการไม่สูงมากนักที่ 9.87 เท่า ถึงแม้จะมีอัตราส่วนกำไรเบื้องต้นต่อยอดขายค่อนข้างดีที่ 21.93 เท่า ส่วนในด้านผลตอบแทนแก่ผู้ลงทุน พบว่า กิจการให้ค่าของอัตราผลตอบแทนต่อการลงทุน (ROI) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ค่อนข้างสูง

ถึงแม้กิจการจะมีความเสี่ยงระดับปานกลางในด้านความสามารถในการกู้ยืม แต่เมื่อพิจารณาอัตราส่วนทางการเงินด้านอื่นๆ พบว่า ให้ค่าที่ค่อนข้างดี ทำให้โดยสรุป พบว่า ศักยภาพทางการเงินของกิจการค่อนข้างดี (รายละเอียดแสดงในตารางที่ 6.2)

ตารางที่ 6.2 อัตราส่วนทางการเงินของกิจการนายสมบูรณ์ ปอนสิบ

อัตราส่วน	กิจการ
I อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)	
1. อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (หรืออัตราส่วนเดินสะพัด) (current ratio)	4.10 เท่า
2. อัตราส่วนสภาพคล่องระยะสั้น หรืออัตราส่วนทุนหมุนเวียน หรืออัตราส่วนฉับพลัน (Acid Test Ratio หรือ Quick Ratio)	4.10 เท่า
3. อัตราส่วนสภาพคล่องของกระแสเงินสด (Cash Flow Liquidity)	1.00 เท่า
4. ทุนหมุนเวียนสุทธิ (Working Capital)	62,000 บาท
II. อัตราส่วนแสดงถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน	
5. อัตราหมุนเวียนของลูกหนี้การค้า (Accounts Receivable Turnovers Ratio)	40.48 ครั้ง
6. ระยะเวลาเฉลี่ยในการเก็บหนี้ (Average Collection Period)	9.02 วัน
7. 1 รอบธุรกิจ (Operating Cycle)	9.02 วัน
8. อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งหมด (Total Asset Turnover Ratio)	2.94 ครั้ง
9. อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร (Fixed Assets turnover Ratio)	3.46 ครั้ง
III. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการกู้ยืม	
10. อัตราส่วนหนี้สิน (Debt Ratio)	32.72 %
11. หนี้สินต่อส่วนของเจ้าของ (D/E)	0.49 เท่า
12. อัตราส่วนหนี้ระยะยาวต่อเงินลงทุนรวม (Long – Term Debt / Total Capitalization)	0.30 เท่า
13. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (Times interest Earning or Interest Coverage Ratio)	5.88 เท่า
14. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายค่าใช้จ่ายประจำ (Fix Charge Ratio)	5.88 เท่า
15. Degree of Financial Leverage	1.20 เท่า
IV. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร	
16. อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขาย (Net Profit Margin)	9.87 %
17. อัตราส่วนกำไรเบื้องต้นต่อยอดขาย (Gross Profit Margin)	21.93 %
V. ผลตอบแทนแก่ผู้ลงทุน (Return to Investors)	
18. อัตราผลตอบแทนต่อการลงทุน (Return on Investment) : ROI	29.03 %
19. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (Return on Total Assets : ROA)	34.98 %
20. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity : ROE)	43.15 %

ที่มา : จากการคำนวณ

บทที่ 7

บทสรุป

7.1 สรุปผลการศึกษา

7.1.1 การจัดการองค์กร

กิจการผลิตขิมของนายสมบุญเริ่มเมื่อปี 2543 มีลักษณะเป็นธุรกิจครอบครัว โดยนายสมบุญทำหน้าที่ในการบริหารงานทั้งด้านการผลิต การตลาด และการเงิน โดยมีภรรยาและบุตรคอยให้การสนับสนุน และจากการสัมภาษณ์ พบว่า กิจการไม่มีปัญหาในด้านการบริหารงานแต่อย่างใด เนื่องจากนายสมบุญมีอำนาจในการตัดสินใจในการบริหาร ทำให้การดำเนินกิจกรรมต่างๆ เป็นไปอย่างรวดเร็ว

7.1.2 การผลิต

กิจการนายสมบุญทำการผลิตขิม ซึ่งแบ่งได้เป็น 3 ชนิดตามรูปแบบและขนาด ได้แก่ ขิมผีเสื้อ ขิมคางหมูเล็ก และขิมคางหมูใหญ่ เป็นการผลิตตามคำสั่งซื้อของลูกค้า ส่วนหนึ่งจะผลิตเพื่อเสนอขายให้กับลูกค้า รวมถึงการผลิตเพื่อจำหน่ายปลีก ณ แหล่งผลิต โดยนายสมบุญเป็นผู้บริหารด้านการผลิตด้วยตนเอง และปัจจุบันยังไม่แผนด้านการผลิตเพิ่มเติม เนื่องจากเห็นว่าลูกค้าในปัจจุบันมีเพียงพอ

การจัดหาปัจจัยการผลิต กรณีวัตถุดิบที่เป็นไม้ชนิดต่างๆ จะมีพ่อค้าในหมู่บ้านนำมาจำหน่าย วัตถุดิบส่วนประกอบขิมจะจัดซื้อจากกรุงเทพฯ ส่วนวัตถุดิบรองชนิดต่างๆ จะจัดซื้อจากร้านค้าในตัวเมืองจังหวัดลำปาง โดยนายสมบุญจะทำหน้าที่ตรวจสอบวัตถุดิบด้วยตนเอง

พิจารณาการจ้างงานของกิจการ พบว่า แรงงานผลิตของกิจการมีทั้งหมด 16 คน แบ่งเป็นแรงงานจ้างจำนวน 12 คน แรงงานในครอบครัว 4 คน สำหรับลูกจ้างมีการจ่ายค่าจ้างเป็นรายวัน และมีการจ่ายค่าล่วงเวลาในกรณีที่มียานด่วนที่ต้องทำ

เมื่อพิจารณาต้นทุนการผลิต พบว่า ต้นทุนการผลิตขิมผีเสื้อและขิมคางหมูเล็ก ส่วนใหญ่อยู่ในส่วนของวัตถุดิบหลัก รองลงไปเป็นค่าจ้างการผลิต และต้นทุนวัตถุดิบรอง ตามลำดับ ส่วนขิมคางหมูใหญ่มีต้นทุนส่วนใหญ่อยู่ในส่วนของค่าจ้างการผลิต รองลงไปเป็นต้นทุนวัตถุดิบหลักและวัตถุดิบรอง ตามลำดับ และจากการวิเคราะห์ พบว่า ผลิตรภัณฑ์ทั้งหมดให้ผลตอบแทนจากการผลิตค่อนข้างสูง

ด้านการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต เป็นการจัดหาอุปกรณ์การผลิตเข้ามาใช้ในการผลิต ซึ่งทำให้การผลิตของกิจการมีประสิทธิภาพและรวดเร็วมากขึ้น ส่วนการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพของผลิตรภัณฑ์ นายสมบุญซึ่งนอกจากจะร่วมในการผลิตแล้ว ยังทำหน้าที่เป็นผู้ควบคุมการผลิตและตรวจสอบชิ้นงานที่ผลิตเสร็จ

ปัญหาด้านการผลิตที่พบเป็นปัญหาที่เกิดจากความขึ้นของไม้ในมักเกิดขึ้นในช่วงฤดูฝน ทำให้การผลิตล่าช้า และปัญหากำลังการผลิตลดลงในช่วงฤดูหนาวและเก็บเกี่ยว เนื่องจากแรงงานจะลาหยุดเพื่อไปทำกิจกรรมดังกล่าว ส่วนความต้องการกิจการต้องการเงินทุนสนับสนุนสำหรับนำมาใช้เป็นทุนหมุนเวียน ซึ่งมักไม่เพียงพอในช่วงที่มีคำสั่งซื้อเข้ามา

7.1.3 การตลาด

นายสมบุรณ์จะทำหน้าที่บริหารด้านการตลาดเองทั้งหมด ตั้งแต่การรับคำสั่งซื้อ จนถึงการส่งมอบสินค้าให้กับลูกค้า แต่กิจการยังไม่มีแผนด้านการตลาดที่แน่ชัดในขณะนี้ เนื่องจากตลอดรองรับสินค้าในปัจจุบันมีเพียงพอ แต่ในอนาคตมีแผนจะนำผลิตภัณฑ์ออกจำหน่ายสินค้ารวมถึงแผนที่จะหาช่องทางจำหน่ายไปต่างประเทศ

ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ พบว่า ชิมทุกชนิดถูกพัฒนาขึ้นพร้อมกันตั้งแต่กิจการเริ่มดำเนินงานมาตั้งแต่ปี 2543 เช่นเดียวกับการบรรจุภัณฑ์ที่ชิมผีเสื้อจะบรรจุในกล่องกระดาษ ส่วนชิมคางหมูจะบรรจุในกล่องไม้ที่กิจการจัดทำขึ้น

พิจารณาช่องทางการจำหน่ายจากมูลค่าขายของกิจการที่ 1,619,000 บาท พบว่า มากกว่าร้อยละ 80 เป็นการขายส่งโดยการเสนอขายให้กับร้านค้าในกรุงเทพฯ ที่เหลือเป็นการขายปลีกให้กับลูกค้าที่เข้ามาซื้อยังแหล่งผลิต ส่วนการกำหนดราคา กิจการจะพิจารณาจากต้นทุนการผลิต จากนั้นจะบวกกำไรที่ต้องการอีกร้อยละ 20-80 และจากการวิเคราะห์ พบว่า ผลิตภัณฑ์ทุกชนิดให้กำไรจากการตั้งราคา

ด้านการส่งเสริมการขาย พบว่า กิจการทำการส่งเสริมการขายค่อนข้างน้อย มีเพียงการให้ส่วนลดกับลูกค้าประจำที่มีการสั่งซื้อค่อนข้างมาก นอกจากนี้กิจการยังไม่ได้มีการออกจำหน่ายสินค้าแต่อย่างใด โดยให้เหตุผลว่าไม่มีหน่วยงานใดที่เกี่ยวข้องติดต่อหรือให้การสนับสนุนในเรื่องดังกล่าว ส่วนปัญหาด้านการตลาดที่พบนอกจากปัญหาการแข่งขันด้านราคากับผู้ผลิตรายอื่นๆ ในพื้นที่ กิจการยังมีลูกค้าประจำเพียง 3 ราย ทำให้กิจการมีความต้องการที่จะหาลูกค้าประจำที่มีการสั่งซื้ออย่างสม่ำเสมอเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ยังต้องการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนในเรื่องการนำสินค้าไปออกจำหน่ายสินค้า

7.1.4 การเงิน

นายสมบุรณ์เป็นผู้ทำหน้าที่หลักในการบริหารด้านการเงิน โดยมีภรรยาคอยให้การสนับสนุน จากการสำรวจ พบว่า กิจการไม่ได้มีการจัดบันทึกบัญชีอย่างเป็นแบบแผน มีเพียงการจดรายรับรายจ่ายแต่ไม่ครบถ้วน และปัจจุบันกิจการยังไม่มีการวางแผนทางการเงินแต่อย่างใด แต่ในอนาคตหากตลาดรองรับสินค้าประเภทนี้มีแนวโน้มที่จะขยายตัวมากขึ้น กิจการก็จะมีการจัดทำบัญชีเงินจากสถาบันการเงิน เพื่อใช้ในการขยายการผลิตต่อไป

การดำเนินงานในช่วงแรกกิจการใช้ทุนของตนเองในการดำเนินงาน รวมทั้งได้กู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินในพื้นที่ ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ธนาคารทหารไทย รวมถึงกู้ยืมจากกองทุนหมู่บ้าน ส่วนผลการดำเนินงานในปีการผลิต 2546 พบว่า จากยอดขายจำนวน 1,619,000 บาท ส่วนใหญ่เป็นยอดขายจากชิมผีเสื้อ ส่วนชิมคางหมูเล็กและชิมคางหมูใหญ่มียอดขายรวมกันเท่ากับ 575,000 บาท และเมื่อหักต้นทุนรวมทั้งหมดที่ 1,426,572 บาท ทำให้กิจการมีกำไรจากการดำเนินงานเท่ากับ 192,428 บาท แต่เมื่อหักดอกเบี้ยจ่ายจำนวน 32,700 บาท จะทำให้เหลือกำไรสุทธิเท่ากับ 159,728 บาท

ด้านสถานภาพทางการเงิน ในแต่ละเดือนกิจการจะใช้ทุนหมุนเวียนในการดำเนินงานประมาณ 50,000 บาท สำหรับใช้จ่ายเป็นค่าวัตถุดิบรวมถึงจ่ายค่าแรงให้กับลูกจ้าง มีลูกหนี้ที่ยังค้างชำระกับกิจการ 1 ราย

จำนวนเงิน 40,000 บาท มีหนี้สินที่กิจการค้างชำระเป็นเงินกู้ระยะยาวจำนวน 160,000 บาท และเป็นเงินกู้ระยะสั้นอีก 20,000 บาท มีสินทรัพย์เท่ากับด้านหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นที่ 550,186.67 บาท

ปัญหาด้านการเงินที่พบ คือ กิจการยังคงมีเงินทุนหมุนเวียนไม่เพียงพอในบางช่วงของการดำเนินงาน ถึงแม้จะมีการกู้ยืมเงินจากแหล่งการเงินในพื้นที่ อีกทั้งจากการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน พบว่า กิจการมีอัตราส่วนหนี้สินและหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นที่ค่อนข้างสูง ทำให้มีความเสี่ยงที่หากต้องกู้ยืมเงินเพิ่มแต่อย่างไรก็ตามกิจการก็ยังต้องการแหล่งเงินกู้ปลอดดอกเบี้ยสำหรับนำมาใช้ในการดำเนินงาน

7.2 ศักยภาพการพัฒนา

กิจการผลิตขนมของนายสมบุญ เป็นกิจการค่อนข้างใหญ่เมื่อเทียบกับกิจการผลิตขนมที่มีในพื้นที่ ประกอบกับมีแรงงานผลิตค่อนข้างมาก ทำให้ง่ายต่อการขยายการผลิต นอกจากนี้สถานที่ผลิตยังกว้างขวางเอื้อต่อการผลิต นอกจากนี้ยังพบว่าเจ้าของกิจการตลอดจนแรงงานผลิตมีทักษะความชำนาญในการผลิต ทำให้กิจการไม่มีปัญหาในเรื่องของคุณภาพของสินค้า อีกทั้งการเป็นธุรกิจครอบครัวทำให้การตัดสินใจในการดำเนินงานหรือการแก้ปัญหาทำได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะช่วยส่งเสริมให้กิจการสามารถพัฒนาขึ้นไปได้อีก

7.3 ข้อเสนอแนะการปรับปรุง

7.3.1 การจัดการองค์กร

การบริหารงานที่การตัดสินใจขึ้นอยู่กับบุคคลเพียงคนเดียว อาจทำให้เกิดความผิดพลาดในการดำเนินงานได้ ดังนั้นนายสมบุญควรให้สมาชิกในครอบครัวมีส่วนร่วมในการบริหารงานมากขึ้น อีกทั้งยังเป็นการสร้างผู้สืบทอดเพื่อดำเนินกิจการต่อไปในอนาคต

7.3.2 การผลิต

1. การแก้ปัญหาค่าขาดแคลนแรงงานในช่วงฤดูทำการเกษตร อาจทำโดยกิจการรับแรงงานผลิตที่ไม่ได้มีอาชีพหลักในการทำนาเพิ่มเติมในช่วงก่อนถึงฤดูทำการเกษตร เพื่อฝึกทักษะการผลิตให้มีความชำนาญรองรับการผลิตในระหว่างแรงงานผลิตเดิมจะหยุดงานเพื่อไปทำการเกษตรดังกล่าว

2. กิจการควรขอรับคำแนะนำกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับปัญหาความขึ้นของไม้ในช่วงฤดูฝนที่ส่งผลให้การผลิตล่าช้า

7.3.3 การตลาด

1. กิจการควรทำการส่งเสริมการขายให้มากขึ้น ซึ่งอาจทำโดยการออกร้านจำหน่ายสินค้าที่ทางหน่วยงานต่างๆ จัดขึ้น เพื่อเป็นช่องทางในการหาตลาดใหม่เพิ่มขึ้น

2. เนื่องจากในพื้นที่มีแหล่งผลิตขนมหลายแห่ง กิจการจึงจำเป็นต้องสร้างเอกลักษณ์ให้กับสินค้าของตน โดยอาจทำโลโก้สินค้าหรือปรับปรุงรูปแบบของบรรจุภัณฑ์ให้น่าสนใจมากขึ้น

7.3.4 การเงิน

1. เนื่องจากหนี้สินที่กิจการยังค้างชำระมีมูลค่าค่อนข้างสูง ดังนั้นการวางแผนเพื่อกู้ยืมเงินระยะมาใช้ ต้องคำนึงถึงความสามารถในการชำระคืน
2. กิจการควรมีการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายในการดำเนินงาน และสรุปผลในแต่ละเดือน เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานที่แท้จริงของกิจการ และสามารถนำไปใช้วางแผนการใช้จ่ายได้อย่างถูกต้อง

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. 2547. “จำนวนผู้ผลิตสินค้า OTOP ปี 2547 จำแนกตามประเภทผลิตภัณฑ์”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา : [http:// www.thaitambon.com/OTOP2547/Info2004B.htm](http://www.thaitambon.com/OTOP2547/Info2004B.htm) (29 กันยายน 2547).
- กฤษณา นิลศรี. 2545. “วิสาหกิจชุมชน กับการพัฒนาเศรษฐกิจรากหญ้า”. 23,12 (ธันวาคม). 68-71.
- จารุพงศ์ พลเดช. 2546. **วิสาหกิจชุมชน**. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา: www.cdd.moi.go.th/jarupong/j462204.doc. (20 ตุลาคม 2546).
- ฐานเศรษฐกิจ. 2547. “รัฐยกเครื่องใหม่ OTOP ครัก 200 ล้าน ดึงเข้มทั้งระบบ แก้ปัญหาคุณภาพและยอดขาย”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา: [http:// www.thaitambon.com/SmartOTOP/News5747A.htm](http://www.thaitambon.com/SmartOTOP/News5747A.htm) (5 กรกฎาคม 2547).
- ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ. 2542. **ธุรกิจชุมชนเส้นทางที่เป็นไปได้**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ และพิทยา ว่องกุล, บรรณาธิการ. 2545. **วิสาหกิจชุมชน กลไกเศรษฐกิจ รากฐาน**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์บุ๊ค เซ็นเตอร์ จำกัด.
- ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์ และคณะ. 2547. **รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์**. เชียงใหม่: โครงการ การปรับปรุงโครงสร้างอุตสาหกรรมหัตถกรรมพื้นบ้านในภาคเหนือตอนบน, ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ และคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร. 2546. “**การพัฒนากลุ่มลูกค้าให้มีความสามารถในการผลิตและการดำเนินธุรกิจ**”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา: www.baac.in.th/technical/110946. (20 ตุลาคม 2546).
- พิทยา ว่องกุล. 2545. “ธุรกิจชุมชน-วิสาหกิจชุมชนแบบองค์รวมที่ยั่งยืน”. **วิสาหกิจชุมชน กลไกเศรษฐกิจ รากฐาน**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์บุ๊ค เซ็นเตอร์ จำกัด.
- สถาบันพัฒนาวิสาหกิจชุมชน. 2546. **วิสาหกิจชุมชน**. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา: www.yala.riy.ac.th/~research/document/publication/smce.html. (20 ตุลาคม 2546).
- เสรี พงศ์พิศ. 2546. **ฐานความคิดจากแผนแม่บทสู่วิสาหกิจชุมชน**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ภูมิปัญญาไท.

ภาคผนวก ก.

รูปภาพ

รูปที่ ก.1 นายสมบูรณ์ ปอนสีบ
เจ้าของกิจการ

รูปที่ ก.2 ขี้ผึ้งเสื่อ

รูปที่ ก.3 โรงเรือนผลิต

รูปที่ ก.4 พื้นที่ทำสีและตกแต่ง

รูปที่ ก.5 การตัดแต่งชิ้นงาน

รูปที่ ก.6 อุปกรณ์การผลิตบางชนิด

ภาคผนวก ข. การคำนวณต้นทุนและอัตราส่วนทางการเงิน

กรณีศึกษา : กิจกรรมนายสมบูรณ์ ปอนสิบ

การคำนวณต้นทุนวัตถุดิบหลัก

เป็นการคำนวณต้นทุนวัตถุดิบจำพวกไม้ชนิดต่างๆ หลักทองเหลือง สายทองเหลือง สายสแตนเลส ไม่ตีพิมพ์ เป็นต้น โดยการคำนวณจะคำนวณจากปริมาณการใช้วัตถุดิบชนิดนั้นๆ เปรียบเทียบกับราคาซื้อ

ตัวอย่าง

การคำนวณต้นทุนไม้ขนุนในการผลิตพิมพ์เสื้อ พบว่า ราคาไม้ขนุนราคานี้จะ 6 บาท พิมพ์เสื้อ 1 ตัวมีการใช้ไม้ขนุน 15 นิ้ว เพราะฉะนั้นต้นทุนการใช้ไม้ขนุนในการผลิตพิมพ์เสื้อ 1 ตัวเท่ากับ $15 \times 6 = 90$ บาท

ต้นทุนสายทองเหลืองในการผลิตพิมพ์เสื้อ พบว่า ราคาสายทองเหลืองกิโลกรัมละ 130 บาท สามารถนำมาใช้ผลิตพิมพ์เสื้อได้ 10 ตัว ดังนั้นการผลิตพิมพ์เสื้อมีต้นทุนการใช้สายทองเหลืองเท่ากับ $130/10 = 13$ บาทต่อตัว

การคำนวณต้นทุนวัตถุดิบรอง

เป็นการคำนวณวัตถุดิบจำพวกกาวลาเท็กซ์ กาวผง ชะแล็ก แล็กเกอร์ ฟินเนอร์ สีชนิดต่างๆ เป็นต้น โดยมีหลักในการคำนวณเหมือนกับการคำนวณต้นทุนวัตถุดิบหลัก กล่าวคือ เปรียบเทียบกับราคาซื้อที่จัดซื้อปริมาณการใช้ต่อหน่วย

ตัวอย่าง

การคำนวณต้นทุนกาวลาเท็กซ์ในการผลิตพิมพ์เสื้อ พบว่า กาวลาเท็กซ์ 1 กล่องราคา 280 บาท สามารถนำไปใช้ในการผลิตพิมพ์เสื้อได้ 50 ตัว ดังนั้นต้นทุนกาวลาเท็กซ์ในการผลิตพิมพ์เสื้อ 1 ตัวเท่ากับ $280 / 50 = 5.60$ บาท

การคำนวณต้นทุนค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร อุปกรณ์ และโรงงานผลิต

เริ่มจากการคำนวณค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร อุปกรณ์ และโรงงานการผลิตต่อปี โดยการนำจำนวนของเครื่องจักร อุปกรณ์การผลิตแต่ละชนิดคูณกับมูลค่าของเครื่องจักรและอุปกรณ์นั้นๆ จากนั้นหารด้วยอายุการใช้งานของแต่ละชนิด

การคำนวณหาค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิตแต่ละชนิด ในกรณีที่ผู้ผลิตทราบเวลาในการใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิตชนิดนั้นๆ ในการคำนวณจะใช้เวลาที่มีการใช้ต่อครั้งคูณกับปริมาณพิมพ์แต่ละชนิดที่ผลิตได้ต่อปี จากนั้นนำค่าที่ได้ไปเทียบกับบัญชีไตรยางค์หาสัดส่วนของค่าเสื่อมราคาพิมพ์แต่ละชนิดจะต้องรับภาระ แล้วนำค่าที่ได้หารด้วยจำนวนพิมพ์แต่ละชนิดที่ผลิตได้ทั้งหมดต่อปี ก็จะได้ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วยของพิมพ์แต่ละชนิด

ตัวอย่าง

กิจการมีเลื่อยวงเดือน 1 เครื่อง ราคา 4,000 บาท ซึ่งมีอายุการใช้งานประมาณ 5 ปี เพราะฉะนั้นค่าเสื่อมราคาของเลื่อยวงเดือนเท่ากับ $3,500 / 5 = 800$ บาทต่อปี

การคำนวณค่าเสื่อมราคาเลื่อยวงเดือนในการผลิตซิมผีเสื้อ พบว่า ในการผลิตซิมผีเสื้อ 1 ตัว มีการใช้เลื่อยวงเดือนประมาณ 30 นาที ในปี 2546 มีการผลิต 520 ตัว ดังนั้นเวลาที่มีการใช้เลื่อยวงเดือนของซิมผีเสื้อเท่ากับ $30 \times 520 = 15,600$ นาที ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 72 ของเวลาทั้งหมดที่ซิมทุกชนิดที่มีการใช้เลื่อยวงเดือน และเมื่อนำมาหาสัดส่วนที่ซิมผีเสื้อทั้งหมดที่จะต้องรับภาระค่าเสื่อมของเลื่อยวงเดือนเท่ากับ $(72 \times 800) / 100 = 577.78$ บาท

จากนั้นหาค่าเสื่อมราคาเลื่อยวงเดือนต่อหน่วยของซิมผีเสื้อ โดยการนำค่าที่ได้ คือ 577.78 บาท หารด้วยจำนวนซิมผีเสื้อที่ผลิตได้ในปี 2546 จะได้ $577.78 / 520 = 1.11$ บาทต่อตัว

ในกรณีที่เป็นการคำนวณหาค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ที่มีการใช้งานร่วมกันและไม่สามารถทราบเวลาการใช้งานที่แน่นอนได้ จะคำนวณโดยหาสัดส่วนของค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ชนิดนั้นๆ ที่ซิมแต่ละชนิดจะต้องรับภาระ ซึ่งพิจารณาจากจำนวนซิมชนิดนั้นๆ ที่ผลิตได้ในปีเปรียบเทียบกับสัดส่วนกับจำนวนซิมทั้งหมดที่ผลิตได้ แล้วหารด้วยจำนวนซิมชนิดนั้นๆ ที่ผลิตได้ในปีนั้น

ตัวอย่าง

การคำนวณค่าเสื่อมราคาเตาอบของซิมผีเสื้อ พบว่า ค่าเสื่อมราคาเตาอบต่อปีเท่ากับ 150 บาท และเมื่อพิจารณาจากปริมาณซิมผีเสื้อที่ผลิต คือ 520 ตัว ทำให้มีสัดส่วนค่าเสื่อมราคาที่ต้องรับภาระเท่ากับ $(520 \times 150) / 720 = 108.33$ บาท โดยปริมาณซิมทุกชนิดที่ผลิตได้เท่ากับ 720 ตัว

จากนั้นนำค่าที่ได้หารด้วยจำนวนซิมผีเสื้อที่ผลิตเท่ากับ $108.33 / 520 = 0.21$ บาทต่อตัว

การคำนวณต้นทุนวัสดุการผลิต

ได้แก่การคำนวณวัสดุการผลิตจำพวกใบเลื่อยเส้น แปรงขนแกะ แปรงทาสี เป็นต้น โดยมีหลักการคำนวณเหมือนกับการคำนวณค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิตที่มีการใช้ร่วมกันและไม่สามารถเวลาการใช้งานที่แน่นอน โดยมีตัวอย่างการคำนวณดังนี้

ตัวอย่าง

ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อแปรงขนแกะตลอดทั้งปีเท่ากับ 1,260 บาท หากจะคำนวณต้นทุนการใช้แปรงขนแกะของซิมผีเสื้อ เมื่อพิจารณาจากปริมาณซิมผีเสื้อที่ผลิต คือ 520 ตัว ทำให้มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายที่ต้องรับภาระเท่ากับ $(3520 \times 1,260) / 720 = 910$ บาท โดยปริมาณซิมทุกชนิดที่ผลิตได้เท่ากับ 720 ตัว

จากนั้นนำค่าที่ได้หารด้วยจำนวนซิมผีเสื้อที่ผลิตเท่ากับ $910 / 520 = 1.75$ บาทต่อตัว

การคำนวณต้นทุนค่าแรงงานในการผลิต

ต้นทุนค่าแรงงานในการผลิตของกิจการแบ่งเป็น ค่าจ้างในการผลิตและค่าแรงที่ไม่เป็นตัวเงินที่เจ้าของกิจการคิดให้กับตนเอง

ตัวอย่าง

พิจารณาจากค่าจ้างการผลิตที่นายจ้างจะต้องจ่ายให้ลูกจ้างวันละ 1,440 บาท ซึ่งหากพิจารณากำล้างการผลิตของขมิ้นผีเสื้อจะมีกำลังการผลิตเฉลี่ยที่วันละ 2.86 ตัว ดังนั้นต้นทุนในส่วนของค่าจ้างการผลิตต่อหน่วยเท่ากับ $1,440 / 2.86 = 503.50$ บาทต่อตัว

พิจารณาการคำนวณค่าแรงที่ไม่เป็นตัวเงินที่เจ้าของกิจการคิดให้กับตนเอง แบ่งเป็นค่าแรงของนายสมบุญและภรรยา ที่คิดให้กับตนเองเท่ากับ 250 บาท ซึ่งเมื่อนำมาหารด้วยกำลังการผลิตขมิ้นผีเสื้อต่อวันที่ 2.86 ตัว จะทำให้มีต้นทุนค่าแรงที่ไม่เป็นเงินสดเท่ากับ $250 / 2.86 = 87.41$ บาทต่อตัว

การคำนวณต้นทุนค่าใช้จ่ายอื่นๆ ด้านการผลิต

ได้แก่การคำนวณต้นทุนที่เป็นค่าไฟฟ้า ค่าน้ำมัน และค่าโทรศัพท์ ซึ่งมีหลักในการคำนวณเหมือนกับการคำนวณค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิตที่มีการใช้ร่วมกันและไม่สามารถเวลาการใช้ที่แน่นอน โดยมีตัวอย่างการคำนวณดังนี้

ตัวอย่าง

กิจการมีต้นทุนค่าไฟฟ้าตลอดทั้งปีเท่ากับ 8,400 บาท การคำนวณต้นทุนค่าไฟฟ้าในการผลิตขมิ้นผีเสื้อต่อหน่วย พิจารณาจากปริมาณขมิ้นผีเสื้อที่ผลิต คือ 520 ตัว ทำให้มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายที่ต้องรับภาระเท่ากับ $(520 \times 8,400) / 720 = 6,066.67$ บาท โดยปริมาณขมิ้นทุกชนิดที่ผลิตได้เท่ากับ 720 ตัว

จากนั้นนำค่าที่ได้หารด้วยจำนวนขมิ้นผีเสื้อที่ผลิตเท่ากับ $6,066.67 / 520 = 11.67$ บาทต่อตัว

การคำนวณต้นทุนด้านการตลาด

การคำนวณนอกจากจะคำนวณวัตถุดิบที่นำมาผลิตเป็นบรรจุภัณฑ์ของขมิ้นแต่ละชนิดแล้ว ยังรวมถึงค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิตที่นำมาผลิตเป็นบรรจุภัณฑ์ และค่าใช้จ่ายขนส่งในการตลาด โดยมีตัวอย่างในการคำนวณ ดังนี้

ตัวอย่าง

การคำนวณต้นทุนไม้อัดยางขนาด 9 มิลลิเมตร ของการผลิตบรรจุภัณฑ์ของขมิ้นคางหมูเล็ก ซึ่งไม้อัดยางชนิดนี้มีราคาแผ่นละ 280 บาท ซึ่งนำมาใช้ผลิตเป็นบรรจุภัณฑ์ของขมิ้นคางหมูเล็กได้ 5 ตัว ดังนั้นต้นทุนการใช้ไม้อัดยางขนาด 9 มิลลิเมตรของขมิ้นคางหมูเล็กเท่ากับ $280 / 5 = 56$ บาทต่อตัว

ในส่วนต้นทุนด้านการตลาดที่เป็นค่าขนส่งจะมีหลักในการคำนวณเหมือนกับการคำนวณค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิตที่มีการใช้ร่วมกันและไม่สามารถเวลาการใช้ที่แน่นอน โดยมีตัวอย่างการคำนวณดังนี้

ตัวอย่าง

กิจการมีต้นทุนค่าใช้จ่ายในการขนส่งทั้งปีเท่ากับ 24,000 บาท การคำนวณต้นทุนค่าใช้จ่ายในการขนส่งของขมิ้นผีเสื้อต่อหน่วย พิจารณาจากปริมาณขมิ้นผีเสื้อที่ผลิต คือ 520 ตัว ทำให้มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายที่ต้องรับภาระเท่ากับ $(520 \times 24,000) / 720 = 17,333.33$ บาท โดยปริมาณขมิ้นทุกชนิดที่ผลิตได้เท่ากับ 720 ตัว

จากนั้นนำค่าที่ได้หารด้วยจำนวนขมิ้นผีเสื้อที่ผลิตเท่ากับ $17,333.33 / 520 = 33.33$ บาทต่อตัว

การคำนวณต้นทุนด้านการจัดการ

เป็นการคำนวณต้นทุนภาษีโรงเรือน ซึ่งกิจการต้องจ่ายเป็นเงิน 1,000 บาทต่อปี การคำนวณต้นทุนค่าใช้จ่ายภาษีโรงเรือนต่อหน่วยของchimผีเสื้อ พิจารณาจากปริมาณchimผีเสื้อที่ผลิต คือ 520 ตัว ทำให้มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายที่ต้องรับภาระเท่ากับ $(520 \times 1,000) / 720 = 722.22$ บาท โดยปริมาณchimทุกชนิดที่ผลิตได้เท่ากับ 720 ตัว

จากนั้นนำค่าที่ได้หารด้วยจำนวนchimผีเสื้อที่ผลิตเท่ากับ $722.22 / 520 = 1.39$ บาทต่อตัว

ตารางการคำนวณต้นทุนในการผลิต การตลาด และการจัดการ แสดงได้ดังตารางที่ ข.1 – ข.83 และตารางแสดงต้นทุนต่อหน่วยของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดแสดงได้ในตารางที่ ค.1 – ค.3

ต้นทุนวัตถุดิบหลัก

ตารางที่ ข.1 ต้นทุนไม้ขนุน

ผลิตภัณฑ์	ราคา (บาท/นิ้ว)	ปริมาณการใช้ (นิ้ว/ชิ้น)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ชิ้น)
ซิมผีเสื้อ	6	15	90
ซิมคางหมูเล็ก	6	15	90
ซิมคางหมูใหญ่	6	17	102

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.2 ต้นทุนไม้สมพงษ์

ผลิตภัณฑ์	ราคา (บาท/แผ่น)	ปริมาณการใช้ (แผ่น/ชิ้น)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ชิ้น)
ซิมผีเสื้อ	30	1	30
ซิมคางหมูเล็ก	30	1	30
ซิมคางหมูใหญ่	30	1.25	37.5

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.3 ต้นทุนไม้กระทอน

ผลิตภัณฑ์	ราคา (บาท/นิ้ว)	ปริมาณการใช้ (นิ้ว/ชิ้น)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ชิ้น)
ซิมผีเสื้อ	6	10	60.00
ซิมคางหมูเล็ก	6	10	60.00
ซิมคางหมูใหญ่	6	15	90.00

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.4 ต้นทุนไม้อัดยาง ขนาด 4 มิลลิเมตร

ผลิตภัณฑ์	ราคา (บาท/แผ่น)	จำนวนที่ผลิตได้ (ชิ้น)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ชิ้น)
ซิมผีเสื้อ	180	9	20.00
ซิมคางหมูเล็ก	180	9	20.00
ซิมคางหมูใหญ่	180	7	25.71

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.5 ต้นทุนไม้อัดยาง ขนาด 6 มิลลิเมตร

ผลิตภัณฑ์	ราคา (บาท/แผ่น)	จำนวนที่ผลิตได้ (ชิ้น)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ชิ้น)
ขิมผีเสื้อ	300	9	33.33
ขิมคางหมูเล็ก	300	9	33.33
ขิมคางหมูใหญ่	300	7	42.86

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.6 ต้นทุนหลักทองเหลือง

ผลิตภัณฑ์	ราคา (บาท/คู่)	ปริมาณการใช้ (คู่)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ชิ้น)
ขิมผีเสื้อ	8	42	336.00
ขิมคางหมูเล็ก	8	42	336.00
ขิมคางหมูใหญ่	8	54	432.00

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.7 ต้นทุนสายทองเหลือง

ผลิตภัณฑ์	ราคา (บาท/กก.)	จำนวนที่ผลิตได้(ชิ้น)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ชิ้น)
ขิมผีเสื้อ	130	10	13.00
ขิมคางหมูเล็ก	130	10	13.00
ขิมคางหมูใหญ่	130	8	16.25

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.8 ต้นทุนโลโก้กล่องเสียง

ผลิตภัณฑ์	ราคา (บาท/คู่)	ปริมาณการใช้ (คู่)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ชิ้น)
ขิมผีเสื้อ	80	1	80.00
ขิมคางหมูเล็ก	80	1	80.00
ขิมคางหมูใหญ่	80	1	80.00

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.9 ต้นทุนหอย่งกลาง

ผลิตภัณฑ์	ราคา (บาท/คู่)	ปริมาณการใช้ (คู่)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ชิ้น)
ซิมผีเสื้อ	50	1	50
ซิมคางหมูเล็ก	50	1	50
ซิมคางหมูใหญ่	50	1	50

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.10 ต้นทุนสายสแตนเลส (เบอร์ 25)

ผลิตภัณฑ์	ราคา (บาท/กก.)	จำนวนที่ผลิตได้ (ชิ้น)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ชิ้น)
ซิมผีเสื้อ	200	-	-
ซิมคางหมูเล็ก	200	20	10.00
ซิมคางหมูใหญ่	200	20	10.00

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.11 ต้นทุนสายสแตนเลส (เบอร์ 26)

ผลิตภัณฑ์	ราคา (บาท/กก.)	จำนวนที่ผลิตได้ (ชิ้น)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ชิ้น)
ซิมผีเสื้อ	250	-	-
ซิมคางหมูเล็ก	250	20	12.50
ซิมคางหมูใหญ่	250	20	12.50

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.12 ต้นทุนสายสแตนเลส (เบอร์ 27)

ผลิตภัณฑ์	ราคา (บาท/กก.)	จำนวนที่ผลิตได้ (ชิ้น)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ชิ้น)
ซิมผีเสื้อ	300	-	-
ซิมคางหมูเล็ก	300	20	15.00
ซิมคางหมูใหญ่	300	20	15.00

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.13 ต้นทุนไม้ตีขิม

ผลิตภัณฑ์	ราคา (บาท/คู่)	จำนวนที่ใช้ (คู่)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ชิ้น)
ขิมผีเสื้อ	25	1	25
ขิมคางหมูเล็ก	25	1	25
ขิมคางหมูใหญ่	25	1	25

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.14 ต้นทุนปลอกชั้น

ผลิตภัณฑ์	ราคา (บาท/อัน)	จำนวนที่ใช้ (อัน)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ชิ้น)
ขิมผีเสื้อ	35	1	35
ขิมคางหมูเล็ก	35	1	35
ขิมคางหมูใหญ่	35	1	35

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.15 ต้นทุนลูกยางตีขิม

ผลิตภัณฑ์	ราคา (บาท/อัน)	จำนวนที่ใช้ (อัน)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ชิ้น)
ขิมผีเสื้อ	0.7	4	2.8
ขิมคางหมูเล็ก	0.7	4	2.8
ขิมคางหมูใหญ่	0.7	6	4.2

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ต้นทุนวัตถุดิบรอง

ตารางที่ ข.16 ต้นทุนกาวลาเท็กซ์

ผลิตภัณฑ์	ราคา (บาท/กล่อง)	จำนวนที่ผลิตได้ (ชิ้น)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ชิ้น)
ขิมผีเสื้อ	280	50	5.60
ขิมคางหมูเล็ก	280	50	5.60
ขิมคางหมูใหญ่	280	40	7.00

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.17 ต้นทุนกาวผง

ผลิตภัณฑ์	ราคา (บาท/กป.)	จำนวนที่ผลิตได้ (ชิ้น)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ชิ้น)
ขิมผีเสื้อ	680	30	22.67
ขิมคางหมูเล็ก	680	30	22.67
ขิมคางหมูใหญ่	680	20	34.00

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.18 ต้นทุนชะแล็ค

ผลิตภัณฑ์	ราคา (บาท/กก.)	จำนวนที่ผลิตได้ (ชิ้น)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ชิ้น)
ขิมผีเสื้อ	190	30	6.33
ขิมคางหมูเล็ก	190	30	6.33
ขิมคางหมูใหญ่	190	30	6.33

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.19 ต้นทุนแอลกอฮอล์

ผลิตภัณฑ์	ราคา (บาท/ปี๊บ)	จำนวนที่ผลิตได้ (ชิ้น)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ชิ้น)
ขิมผีเสื้อ	240	30	8.00
ขิมคางหมูเล็ก	240	30	8.00
ขิมคางหมูใหญ่	240	30	8.00

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.20 ต้นทุนแล็กเกอร์เงา

ผลิตภัณฑ์	ราคา (บาท/ถัง)	จำนวนที่ผลิตได้ (ชิ้น)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ชิ้น)
ขิมผีเสื้อ	1,350	30	45.00
ขิมคางหมูเล็ก	1,350	30	45.00
ขิมคางหมูใหญ่	1,350	30	45.00

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.21 ต้นทุนทินเนอร์

ผลิตภัณฑ์	ราคา (บาท/ปีบ)	จำนวนที่ผลิตได้ (ชิ้น)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ชิ้น)
ซิมผีเสื้อ	380	12	31.67
ซิมคางหมูเล็ก	380	12	31.67
ซิมคางหมูใหญ่	380	12	31.67

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.22 ต้นทุนสีฟันอุตสาหกรรม (สีดำ)

ผลิตภัณฑ์	ราคา (บาท/กป.)	จำนวนที่ผลิตได้ (ชิ้น)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ชิ้น)
ซิมผีเสื้อ	320	30	10.67
ซิมคางหมูเล็ก	320	30	10.67
ซิมคางหมูใหญ่	320	25	12.80

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.23 ต้นทุนสีฟันอุตสาหกรรม (สีขาว)

ผลิตภัณฑ์	ราคา (บาท/กป.)	จำนวนที่ผลิตได้ (ชิ้น)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ชิ้น)
ซิมผีเสื้อ	320	35	9.14
ซิมคางหมูเล็ก	320	35	9.14
ซิมคางหมูใหญ่	320	30	10.67

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.24 ต้นทุนสีไปรยนต์

ผลิตภัณฑ์	ราคา (บาท/กป.)	จำนวนที่ผลิตได้ (ชิ้น)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ชิ้น)
ซิมผีเสื้อ	220	12	18.33
ซิมคางหมูเล็ก	220	12	18.33
ซิมคางหมูใหญ่	220	12	18.33

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.25 ต้นทุนพลาสติกแข็ง

ผลิตภัณฑ์	ราคา (บาท/ฟุต)	จำนวนที่ผลิตได้ (ชิ้น)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ชิ้น)
ขิมผีเสื้อ	60	10	6.00
ขิมคางหมูเล็ก	60	10	6.00
ขิมคางหมูใหญ่	60	10	6.00

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.26 ต้นทุนกระดาษทราย (เบอร์ 80)

ผลิตภัณฑ์	ราคา (บาท/เมตร)	จำนวนที่ผลิตได้ (ชิ้น)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ชิ้น)
ขิมผีเสื้อ	75	12	6.25
ขิมคางหมูเล็ก	75	12	6.25
ขิมคางหมูใหญ่	75	12	6.25

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.27 ต้นทุนกระดาษทราย (เบอร์100)

ผลิตภัณฑ์	ราคา (บาท/เมตร)	จำนวนที่ผลิตได้ (ชิ้น)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ชิ้น)
ขิมผีเสื้อ	70	12	5.83
ขิมคางหมูเล็ก	70	12	5.83
ขิมคางหมูใหญ่	70	12	5.83

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ต้นทุนค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ และโรงเรือนการผลิต

ตารางที่ ข.28 ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร อุปกรณ์ และโรงเรือนการผลิตรวม

เครื่องจักร/อุปกรณ์/โรงเรือน	จำนวน	มูลค่า (บาท/หน่วย)	มูลค่ารวม(บาท)	อายุการใช้งาน (ปี)	ค่าเสื่อมราคาต่อปี (บาท)
มอเตอร์ (1.0 แรงม้า)	1	2,500	2,500	5	500
(1.2 แรงม้า)	1	1,800	1,800	5	360
(1.4 แรงม้า)	1	1,500	1,500	5	300
(3.0 แรงม้า)	1	6,800	6,800	5	1,360
เลื่อยวงเดือน	1	4,000	4,000	5	800
ใบเลื่อยวงเดือน	2	1,100	2,200	3	733
เลื่อยสายพาน	1	7,500	7,500	15	500
กบไสไม้	1	7,500	7,500	5	1,500
เครื่องขัดผ้าทราย	1	6,500	6,500	5	1,300
ปั๊มลม	1	8,000	8,000	5	1,600
สว่านแท่น	1	3,000	3,000	5	600
สว่านมือ	1	1,100	1,100	3	367
เครื่องกลึง	1	2,000	2,000	5	400
แม่แรงอัดไม้	3	1,000	3,000	5	600
เครื่องขัดกระดาษทราย (เล็ก)	1	1,500	1,500	2	750

ตารางที่ ข.28 (ต่อ)

เครื่องจักร/อุปกรณ์/โรงเรือน	จำนวน	มูลค่า (บาท/หน่วย)	มูลค่ารวม(บาท)	อายุการใช้งาน (ปี)	ค่าเสื่อมราคาต่อปี (บาท)
เครื่องขุดกระดาดทราย (ใหญ่)	2	4,800	9,600	5	1,920
เครื่องขุดรถถัง	2	9,500	19,000	5	3,800
เครื่องเทียบเสียง	1	1,500	1,500	2	750
เลาเตอร์	1	8,000	8,000	5	1,600
เครื่องรีดไม้	1	28,000	28,000	20	1,400
ซ็อนใหญ่	2	150	300	10	30
ซ็อนเล็ก	4	50	200	10	20
คีมตัดเหล็ก	4	260	1,040	3	347
ตัวหนีบหน้าขิม (ผีเสื้อ)	2	800	1,600	6	267
เลื่อยเส้น	1	5,000	5,000	5	1,000
ไม้หนีบหน้าขิม (คางหมู)	30	10	300	3	100
ไม้บรรทัดเหล็ก (1.5 ฟุต)	2	150	300	15	20
เลื่อยมือ	1	150	150	10	15
พัดลมเพดาน	3	600	1,800	10	180
ชั้นวางขิม (ตัวที่ 1)	1	300	300	10	30
ชั้นวางขิม (ตัวที่ 2)	1	150	150	10	15

ตารางที่ ข.28 (ต่อ)

เครื่องจักร/อุปกรณ์/โรงเรือน	จำนวน	มูลค่า (บาท/หน่วย)	มูลค่ารวม(บาท)	อายุการใช้งาน (ปี)	ค่าเสื่อมราคาต่อปี (บาท)
เตาอบ	1	1,500	1,500	10	150
รถยนต์	1	500,000	500,000	20	25,000
โรงเรือนผลิต 1	1	34,000	34,000	20	1,700
โรงเรือนผลิต 2	1	20,000	20,000	20	1,000
โรงเรือนผลิต 3	1	11,000	11,000	20	550

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.29 ค่าเสื่อมราคามอเตอร์ 1.2 แรงม้า

ผลิตภัณฑ์	เวลาที่ใช้ (นาท)	ปริมาณการผลิต (ชิ้น/ปี)	เวลาที่ใช้ทั้งหมด (นาท)	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี(บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ขี้ผึ้งเสื้อ	10	520	5,200	72	260.00	0.5000
ขี้ผึ้งหางหมูเล็ก	10	120	1,200	17	60.00	0.5000
ขี้ผึ้งหางหมูใหญ่	10	80	800	11	40.00	0.5000
รวม		720	7,200	100	360.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.30 ค่าเสื่อมราคามอเตอร์ 1.4 แรงม้า

ผลิตภัณฑ์	เวลาที่ใช้ (นาทีก)	ปริมาณการผลิต (ชิ้น/ปี)	เวลาที่ใช้ทั้งหมด (นาทีก)	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี(บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ขี้มฝึ่เสื่อ	40	520	20,800	72	216.67	0.4167
ขี้มคางหมูเล็ก	40	120	4,800	17	50.00	0.4167
ขี้มคางหมูใหญ่	40	80	3,200	11	33.33	0.4167
รวม		720	28,800	100	300.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.31 ค่าเสื่อมราคามอเตอร์ 3 แรงม้า

ผลิตภัณฑ์	เวลาที่ใช้ (นาทีก)	ปริมาณการผลิต (ชิ้น/ปี)	เวลาที่ใช้ทั้งหมด (นาทีก)	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี(บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ขี้มฝึ่เสื่อ	30	520	15,600	100	1,360.00	2.6154
ขี้มคางหมูเล็ก	0	120	-	-	-	0.0000
ขี้มคางหมูใหญ่	0	80	-	-	-	0.0000
รวม		720	15,600	100	1,360.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.32 ค่าเสื่อมราคาเฉลี่ยวงเดือน

ผลิตภัณฑ์	เวลาที่ใช้ (นาทีก)	ปริมาณการผลิต (ชิ้น/ปี)	เวลาที่ใช้ทั้งหมด (นาทีก)	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี(บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ขนมฝั่เสื่อ	30	520	15,600	72	577.78	1.1111
ขนมคางหมูเล็ก	30	120	3,600	17	133.33	1.1111
ขนมคางหมูใหญ่	30	80	2,400	11	88.89	1.1111
รวม		720	21,600	100	800.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.33 ค่าเสื่อมราคาใบเฉลี่ยวงเดือน

ผลิตภัณฑ์	เวลาที่ใช้ (นาทีก)	ปริมาณการผลิต (ชิ้น/ปี)	เวลาที่ใช้ทั้งหมด (นาทีก)	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี(บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ขนมฝั่เสื่อ	30	520	15,600	72	529.39	1.0181
ขนมคางหมูเล็ก	30	120	3,600	17	122.17	1.0181
ขนมคางหมูใหญ่	30	80	2,400	11	81.44	1.0181
รวม		720	21,600	100	733.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.34 ค่าเสื่อมราคาเฉลี่ยสายพาน

ผลิตภัณฑ์	เวลาที่ใช้ (นาทีก)	ปริมาณการผลิต (ชิ้น/ปี)	เวลาที่ใช้ทั้งหมด (นาทีก)	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี(บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ขนมฝั่เสื่อ	20	520	10,400	100	500.00	0.9615
ขนมคางหมูเล็ก	0	120	-	-	-	0.0000
ขนมคางหมูใหญ่	0	80	-	-	-	0.0000
รวม		720	10,400	100	500.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.35 ค่าเสื่อมราคากบไสไม้

ผลิตภัณฑ์	เวลาที่ใช้ (นาทีก)	ปริมาณการผลิต (ชิ้น/ปี)	เวลาที่ใช้ทั้งหมด (นาทีก)	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี(บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ขนมฝั่เสื่อ	20	520	10,400	72	1,083.33	2.0833
ขนมคางหมูเล็ก	20	120	2,400	17	250.00	2.0833
ขนมคางหมูใหญ่	20	80	1,600	11	166.67	2.0833
รวม		720	14,400	100	1,500.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.36 ค่าเสื่อมราคาเครื่องขัดผ้าทราย

ผลิตภัณฑ์	เวลาที่ใช้ (นาท)	ปริมาณการผลิต (ชิ้น/ปี)	เวลาที่ใช้ทั้งหมด (นาท)	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี(บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ขี้ผึ้งเสื้อ	20	520	10,400	72	938.89	1.8056
ขี้ผึ้งกางเกง	20	120	2,400	17	216.67	1.8056
ขี้ผึ้งกางเกงใหญ่	20	80	1,600	11	144.44	1.8056
รวม		720	14,400	100	1,300.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.37 ค่าเสื่อมราคาสว่านแท่น

ผลิตภัณฑ์	เวลาที่ใช้ (นาท)	ปริมาณการผลิต (ชิ้น/ปี)	เวลาที่ใช้ทั้งหมด (นาท)	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี(บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ขี้ผึ้งเสื้อ	20	520	10,400	72	433.33	0.8333
ขี้ผึ้งกางเกง	20	120	2,400	17	100.00	0.8333
ขี้ผึ้งกางเกงใหญ่	20	80	1,600	11	66.67	0.8333
รวม		720	14,400	100	600.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.38 ค่าเสื่อมราคาส่วานมือ

ผลิตภัณฑ์	เวลาที่ใช้ (นาทึ)	ปริมาณการผลิต (ชิ้น/ปี)	เวลาที่ใช้ทั้งหมด (นาทึ)	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี(บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ขิมผีเสื้อ	10	520	5,200	72	265.06	0.5097
ขิมคางหมูเล็ก	10	120	1,200	17	61.17	0.5097
ขิมคางหมูใหญ่	10	80	800	11	40.78	0.5097
รวม		720	7,200	100	367.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.39 ค่าเสื่อมราคาเครื่องกลึง

ผลิตภัณฑ์	เวลาที่ใช้ (นาทึ)	ปริมาณการผลิต (ชิ้น/ปี)	เวลาที่ใช้ทั้งหมด (นาทึ)	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี(บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ขิมผีเสื้อ	10	520	5,200	72	288.89	0.5556
ขิมคางหมูเล็ก	10	120	1,200	17	66.67	0.5556
ขิมคางหมูใหญ่	10	80	800	11	44.44	0.5556
รวม		720	7,200	100	400.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.40 ค่าเสื่อมราคาแม่แรงอัดไม้

ผลิตภัณฑ์	เวลาที่ใช้ (นาท)	ปริมาณการผลิต (ชิ้น/ปี)	เวลาที่ใช้ทั้งหมด (นาท)	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี(บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ขี้มฝี่เสื่อ	10	520	5,200	72	433.33	0.8333
ขี้มคางหมูเล็ก	10	120	1,200	17	100.00	0.8333
ขี้มคางหมูใหญ่	10	80	800	11	66.67	0.8333
รวม		720	7,200	100	600.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.41 ค่าเสื่อมราคาเครื่องขัดกระดาษทราย (เล็ก)

ผลิตภัณฑ์	เวลาที่ใช้ (นาท)	ปริมาณการผลิต (ชิ้น/ปี)	เวลาที่ใช้ทั้งหมด (นาท)	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี(บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ขี้มฝี่เสื่อ	10	520	5,200	72	541.67	1.0417
ขี้มคางหมูเล็ก	10	120	1,200	17	125.00	1.0417
ขี้มคางหมูใหญ่	10	80	800	11	83.33	1.0417
รวม		720	7,200	100	750.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.42 ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรกระดาษทราย (ใหญ่)

ผลิตภัณฑ์	เวลาที่ใช้ (นาทีก)	ปริมาณการผลิต (ชิ้น/ปี)	เวลาที่ใช้ทั้งหมด (นาทีก)	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี(บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ขี้ผึ้งเสื่อ	10	520	5,200	72	1,386.67	2.6667
ขี้ผึ้งหางหมูเล็ก	10	120	1,200	17	320.00	2.6667
ขี้ผึ้งหางหมูใหญ่	10	80	800	11	213.33	2.6667
รวม		720	7,200	100	1,920.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.43 ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรถึง

ผลิตภัณฑ์	เวลาที่ใช้ (นาทีก)	ปริมาณการผลิต (ชิ้น/ปี)	เวลาที่ใช้ทั้งหมด (นาทีก)	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี(บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ขี้ผึ้งเสื่อ	15	520	7,800	72	2,744.44	5.2778
ขี้ผึ้งหางหมูเล็ก	15	120	1,800	17	633.33	5.2778
ขี้ผึ้งหางหมูใหญ่	15	80	1,200	11	422.22	5.2778
รวม		720	10,800	100	3,800.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.44 ค่าเสื่อมราคาเครื่องเทียบเสียง

ผลิตภัณฑ์	เวลาที่ใช้ (นาทีก)	ปริมาณการผลิต (ชิ้น/ปี)	เวลาที่ใช้ทั้งหมด (นาทีก)	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี(บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ซิมผีเสื้อ	5	520	2,600	72	541.67	1.0417
ซิมคางหมูเล็ก	5	120	600	17	125.00	1.0417
ซิมคางหมูใหญ่	5	80	400	11	83.33	1.0417
รวม		720	3,600	100	750.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.45 ค่าเสื่อมราคาเลเตอร์

ผลิตภัณฑ์	เวลาที่ใช้ (นาทีก)	ปริมาณการผลิต (ชิ้น/ปี)	เวลาที่ใช้ทั้งหมด (นาทีก)	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี(บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ซิมผีเสื้อ	5	520	2,600	72	1,155.56	2.2222
ซิมคางหมูเล็ก	5	120	600	17	266.67	2.2222
ซิมคางหมูใหญ่	5	80	400	11	177.78	2.2222
รวม		720	3,600	100	1,600.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.46 ค่าเสื่อมราคาเครื่องรีดไม้

ผลิตภัณฑ์	เวลาที่ใช้ (นาท)	ปริมาณการผลิต (ชิ้น/ปี)	เวลาที่ใช้ทั้งหมด (นาท)	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี(บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ขี้มฝี่เสื่อ	5	520	2,600	72	1,011.11	1.9444
ขี้มคางหมูเล็ก	5	120	600	17	233.33	1.9444
ขี้มคางหมูใหญ่	5	80	400	11	155.56	1.9444
รวม		720	3,600	100	1,400.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.47 ค่าเสื่อมราคามอนใหญ่

ผลิตภัณฑ์	เวลาที่ใช้ (นาท)	ปริมาณการผลิต (ชิ้น/ปี)	เวลาที่ใช้ทั้งหมด (นาท)	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี(บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ขี้มฝี่เสื่อ	5	520	2,600	72	21.67	0.0417
ขี้มคางหมูเล็ก	5	120	600	17	5.00	0.0417
ขี้มคางหมูใหญ่	5	80	400	11	3.33	0.0417
รวม		720	3,600	100	30.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.48 ค่าเสื่อมราคาขั้นต้นเล็ก

ผลิตภัณฑ์	เวลาที่ใช้ (นาทีก)	ปริมาณการผลิต (ชิ้น/ปี)	เวลาที่ใช้ทั้งหมด (นาทีก)	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี(บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ขนมฝั่เสื่อ	2	520	1,040	72	14.44	0.0278
ขนมคางหมูเล็ก	2	120	240	17	3.33	0.0278
ขนมคางหมูใหญ่	2	80	160	11	2.22	0.0278
รวม		720	1,440	100	20.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.49 ค่าเสื่อมราคาคิมตัดหลัก

ผลิตภัณฑ์	เวลาที่ใช้ (นาทีก)	ปริมาณการผลิต (ชิ้น/ปี)	เวลาที่ใช้ทั้งหมด (นาทีก)	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี(บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ขนมฝั่เสื่อ	10	520	5,200	72	250.61	0.4819
ขนมคางหมูเล็ก	10	120	1,200	17	57.83	0.4819
ขนมคางหมูใหญ่	10	80	800	11	38.56	0.4819
รวม		720	7,200	100	347.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.50 ค่าเสื่อมราคาตัวหนีบน้ำขิม (ผิเสื่อ)

ผลิตภัณฑ์	เวลาที่ใช้ (นาทึ)	ปริมาณการผลิต (ชิ้น/ปี)	เวลาที่ใช้ทั้งหมด (นาทึ)	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี(บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ขิมผิเสื่อ	2	520	1,040	100	267.00	0.5135
ขิมคางหมูเล็ก	0	120	-	-	-	0.0000
ขิมคางหมูใหญ่	0	80	-	-	-	0.0000
รวม		720	1,040	100	267.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.51 ค่าเสื่อมราคาเลื่อยเส้น

ผลิตภัณฑ์	เวลาที่ใช้ (นาทึ)	ปริมาณการผลิต (ชิ้น/ปี)	เวลาที่ใช้ทั้งหมด (นาทึ)	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี(บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ขิมผิเสื่อ	20	520	10,400	72	722.22	1.3889
ขิมคางหมูเล็ก	20	120	2,400	17	166.67	1.3889
ขิมคางหมูใหญ่	20	80	1,600	11	111.11	1.3889
รวม		720	14,400	100	1,000.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.52 ค่าเสื่อมราคาไม้หนึบหน้าขิมคางหมู

ผลิตภัณฑ์	เวลาที่ใช้ (นาทึ)	ปริมาณการผลิต (ชิ้น/ปี)	เวลาที่ใช้ทั้งหมด (นาทึ)	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี(บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ขิมฝึ่เสื่อ	0	520	-	-	-	0.0000
ขิมคางหมูเล็ก	2	120	240	60	60.00	0.5000
ขิมคางหมูใหญ่	2	80	160	40	40.00	0.5000
รวม		720	400	100	100.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.53 ค่าเสื่อมราคาไม้บรรทัดเหล็ก (1.5 ฟุต)

ผลิตภัณฑ์	เวลาที่ใช้ (นาทึ)	ปริมาณการผลิต (ชิ้น/ปี)	เวลาที่ใช้ทั้งหมด (นาทึ)	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี(บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ขิมฝึ่เสื่อ	5	520	2,600	72	14.44	0.0278
ขิมคางหมูเล็ก	5	120	600	17	3.33	0.0278
ขิมคางหมูใหญ่	5	80	400	11	2.22	0.0278
รวม		720	3,600	100	20.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.54 ค่าเสื่อมราคาเลื่อยมือ

ผลิตภัณฑ์	เวลาที่ใช้ (นาท)	ปริมาณการผลิต (ชิ้น/ปี)	เวลาที่ใช้ทั้งหมด (นาท)	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี(บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ขี้มฝี่เสื่อ	5	520	2,600	72	10.83	0.0208
ขี้มคางหมูเล็ก	5	120	600	17	2.50	0.0208
ขี้มคางหมูใหญ่	5	80	400	11	1.67	0.0208
รวม		720	3,600	100	15.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.55 ค่าเสื่อมราคาพัสดุมพetan

ผลิตภัณฑ์	ค่าเสื่อมราคาต่อปี (บาท)	ปริมาณผลิต (ชิ้น/ปี)	สัดส่วนค่าใช้จ่าย (บาท)	ค่าใช้จ่ายต่อหน่วย (บาท)
ขิมผีเสื้อ	180.00	520	138.26	0.27
ขิมคางหมูเล็ก	180.00	120	31.91	0.27
ขิมคางหมูใหญ่	180.00	80	21.27	0.27

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.56 ค่าเสื่อมราคาชั้นวางขิม (ตัวที่ 1)

ผลิตภัณฑ์	ค่าเสื่อมราคาต่อปี (บาท)	ปริมาณผลิต (ชิ้น/ปี)	สัดส่วนค่าใช้จ่าย (บาท)	ค่าใช้จ่ายต่อหน่วย (บาท)
ขิมผีเสื้อ	30.00	520	23.04	0.04
ขิมคางหมูเล็ก	30.00	120	5.32	0.04
ขิมคางหมูใหญ่	30.00	80	3.55	0.04

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.57 ค่าเสื่อมราคาชั้นวางขิม (ตัวที่ 2)

ผลิตภัณฑ์	ค่าเสื่อมราคาต่อปี (บาท)	ปริมาณผลิต (ชิ้น/ปี)	สัดส่วนค่าใช้จ่าย (บาท)	ค่าใช้จ่ายต่อหน่วย (บาท)
ขิมผีเสื้อ	15.00	520	11.52	0.02
ขิมคางหมูเล็ก	15.00	120	2.66	0.02
ขิมคางหมูใหญ่	15.00	80	1.77	0.02

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.58 ค่าเสื่อมราคาเตาอบ

ผลิตภัณฑ์	ค่าเสื่อมราคาต่อปี (บาท)	ปริมาณผลิต (ชิ้น/ปี)	สัดส่วนค่าใช้จ่าย (บาท)	ค่าใช้จ่ายต่อหน่วย (บาท)
ขิมผีเสื้อ	150.00	520	115.21	0.22
ขิมคางหมูเล็ก	150.00	120	26.59	0.22
ขิมคางหมูใหญ่	150.00	80	17.73	0.22

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.59 ค่าเสื่อมราคาโรงเรือนผลิต 1

ผลิตภัณฑ์	ค่าเสื่อมราคาต่อปี (บาท)	ปริมาณผลิต (ชิ้น/ปี)	สัดส่วนค่าใช้จ่าย (บาท)	ค่าใช้จ่ายต่อหน่วย (บาท)
ขิมผีเสื้อ	1700.00	520	1305.76	2.51
ขิมคางหมูเล็ก	1700.00	120	301.33	2.51
ขิมคางหมูใหญ่	1700.00	80	200.89	2.51

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.60 ค่าเสื่อมราคาโรงเรือนผลิต 2

ผลิตภัณฑ์	ค่าเสื่อมราคาต่อปี (บาท)	ปริมาณผลิต (ชิ้น/ปี)	สัดส่วนค่าใช้จ่าย (บาท)	ค่าใช้จ่ายต่อหน่วย (บาท)
ขิมผีเสื้อ	1000.00	520	768.09	1.48
ขิมคางหมูเล็ก	1000.00	120	177.25	1.48
ขิมคางหมูใหญ่	1000.00	80	118.17	1.48

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.61 ค่าเสื่อมราคาโรงเรือนผลิต 3

ผลิตภัณฑ์	ค่าเสื่อมราคาต่อปี (บาท)	ปริมาณผลิต (ชิ้น/ปี)	สัดส่วนค่าใช้จ่าย (บาท)	ค่าใช้จ่ายต่อหน่วย (บาท)
ขิมผีเสื้อ	550.00	520	422.45	0.81
ขิมคางหมูเล็ก	550.00	120	97.49	0.81
ขิมคางหมูใหญ่	550.00	80	64.99	0.81

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ต้นทุนวัสดุ

ตารางที่ ข.62 ต้นทุนแปรงขนแกะ

ผลิตภัณฑ์	ค่าใช้จ่ายต่อปี (บาท)	ปริมาณการผลิตต่อปี (ชิ้น)	สัดส่วนค่าใช้จ่าย (บาท)	ค่าใช้จ่ายต่อหน่วย (บาท)
ขิมผีเสื้อ	1,260	520	967.80	1.86
ขิมคางหมูเล็ก	1,260	120	223.34	1.86
ขิมคางหมูใหญ่	1,260	80	148.89	1.86

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.63 ต้นทุนแปรงทาสี

ผลิตภัณฑ์	ค่าใช้จ่ายต่อปี (บาท)	ปริมาณการผลิตต่อปี (ชิ้น)	สัดส่วนค่าใช้จ่าย (บาท)	ค่าใช้จ่ายต่อหน่วย (บาท)
ขิมผีเสื้อ	1,260	520	967.80	1.86
ขิมคางหมูเล็ก	1,260	120	223.34	1.86
ขิมคางหมูใหญ่	1,260	80	148.89	1.86

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.64 ต้นทุนใบเลื่อยเส้น

ผลิตภัณฑ์	ค่าใช้จ่ายต่อปี (บาท)	ปริมาณการผลิตต่อปี (ชิ้น)	สัดส่วนค่าใช้จ่าย (บาท)	ค่าใช้จ่ายต่อหน่วย (บาท)
ขิมผีเสื้อ	3,960	520	3041.65	5.85
ขิมคางหมูเล็ก	3,960	120	701.92	5.85
ขิมคางหมูใหญ่	3,960	80	467.95	5.85

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.65 ต้นทุนตะไบ

ผลิตภัณฑ์	ค่าใช้จ่ายต่อปี (บาท)	ปริมาณการผลิตต่อปี (ชิ้น)	สัดส่วนค่าใช้จ่าย (บาท)	ค่าใช้จ่ายต่อหน่วย (บาท)
ขิมผีเสื้อ	1,800	520	1382.57	2.66
ขิมคางหมูเล็ก	1,800	120	319.05	2.66
ขิมคางหมูใหญ่	1,800	80	212.70	2.66

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.66 ต้นทุนตะปู

ผลิตภัณฑ์	ราคา (บาท/กก.)	จำนวนที่ผลิตได้ (ชิ้น)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ชิ้น)
ขี้ผึ้ง	40	30	1.33
ขี้ผึ้งขนาดเล็ก	40	30	1.33
ขี้ผึ้งขนาดใหญ่	40	20	2.00

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ต้นทุนค่าแรงงานในการผลิต

ตารางที่ ข.67 ต้นทุนค่าจ้างการผลิต

ผลิตภัณฑ์	ค่าจ้างต่อวัน (บาท)	กำลังการผลิต (ชิ้น/วัน)	ค่าแรงต่อหน่วย (บาท)
ขี้ผึ้ง	1,440.00	2.86	503.50
ขี้ผึ้งขนาดเล็ก	1,440.00	2.14	672.90
ขี้ผึ้งขนาดใหญ่	1,440.00	1.14	1,263.16

หมายเหตุ : แรงงานชาย 4 รายๆ ละ 140 บาท/วัน แรงงานหญิง 8 รายๆ ละ 110 บาท/วัน

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.68 ต้นทุนแรงงานที่ไม่เป็นเงินสด

ผลิตภัณฑ์	ค่าจ้างต่อวัน (บาท)	กำลังการผลิต (ชิ้น/วัน)	ค่าแรงต่อหน่วย (บาท)
ขี้ผึ้ง	250.00	2.86	87.41
ขี้ผึ้งขนาดเล็ก	250.00	2.14	116.82
ขี้ผึ้งขนาดใหญ่	250.00	1.14	219.30

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ค่าใช้จ่ายในการผลิตอื่นๆ

ตารางที่ ข.69 ต้นทุนค่าไฟฟ้า

ผลิตภัณฑ์	ค่าใช้จ่ายต่อปี (บาท)	ปริมาณการผลิตต่อปี (ชิ้น)	สัดส่วนค่าใช้จ่าย (บาท)	ค่าใช้จ่ายต่อหน่วย (บาท)
ขนมฝั่เสื่อ	8,400	520	6,451.99	12.41
ขนมคางหมูเล็ก	8,400	120	1,488.92	12.41
ขนมคางหมูใหญ่	8,400	80	992.61	12.41

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.70 ต้นทุนค่าน้ำมัน

ผลิตภัณฑ์	ค่าใช้จ่ายต่อปี (บาท)	ปริมาณการผลิตต่อปี (ชิ้น)	สัดส่วนค่าใช้จ่าย (บาท)	ค่าใช้จ่ายต่อหน่วย (บาท)
ขนมฝั่เสื่อ	12,000	520	9,217.13	17.73
ขนมคางหมูเล็ก	12,000	120	2,127.03	17.73
ขนมคางหมูใหญ่	12,000	80	1418.02	17.73

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.71 ต้นทุนค่าโทรศัพท์

ผลิตภัณฑ์	ค่าใช้จ่ายต่อปี (บาท)	ปริมาณการผลิตต่อปี (ชิ้น)	สัดส่วนค่าใช้จ่าย (บาท)	ค่าใช้จ่ายต่อหน่วย (บาท)
ขนมฝั่เสื่อ	7,200	520	5,530.28	10.64
ขนมคางหมูเล็ก	7,200	120	1,276.22	10.64
ขนมคางหมูใหญ่	7,200	80	850.81	10.64

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ต้นทุนด้านการตลาด

ตารางที่ ข.72 ค่าเสื่อมราคามอเตอร์ 1.0 แรงม้า (ผลิตกล่องขิมทรงคางหมู)

ผลิตภัณฑ์	เวลาที่ใช้ (ชั่วโมง)	ปริมาณการผลิต (ชิ้น/ปี)	เวลาที่ใช้ ทั้งหมด (ชั่วโมง)	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี (บาท)	ค่าเสื่อมราคา ต่อหน่วย (บาท)
ขิมผีเสื้อ	0	520	-	-	-	0.0000
ขิมคางหมูเล็ก	0.8	120	96	60	300.00	2.5000
ขิมคางหมูใหญ่	0.8	80	64	40	200.00	2.5000
รวม		720	160	100	500.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.73 ค่าเสื่อมราคาปั๊มลม

ผลิตภัณฑ์	เวลาที่ใช้ (นาทีก)	ปริมาณการผลิต (ชิ้น/ปี)	เวลาที่ใช้ ทั้งหมด (นาทีก)	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี (บาท)	ค่าเสื่อมราคา ต่อหน่วย (บาท)
ขิมผีเสื้อ	0	520	-	-	-	0.0000
ขิมคางหมูเล็ก	10	120	1,200	60	960.00	8.0000
ขิมคางหมูใหญ่	10	80	800	40	640.00	8.0000
รวม		720	2,000	100	1,600.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.74 ต้นทุนไม้อัดยาง ขนาด 9 มิลลิเมตร

ผลิตภัณฑ์	ราคา (บาท/แผ่น)	จำนวนที่ผลิตได้ (ชิ้น)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ชิ้น)
ขิมผีเสื้อ	280		-
ขิมคางหมูเล็ก	280	5	56.00
ขิมคางหมูใหญ่	280	4	70.00

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.75 ต้นทุนกล่องกระดาษ

ผลิตภัณฑ์	ราคา (บาท/กล่อง)	จำนวนที่ใช้ (กล่อง)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ชิ้น)
ขิมผีเสื้อ	34	1	34.00
ขิมคางหมูเล็ก	0	-	-
ขิมคางหมูใหญ่	0	-	-

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.76 ต้นทุนกำมะหยี่

ผลิตภัณฑ์	ราคา (บาท/หลา)	จำนวนที่ผลิตได้ (ชิ้น)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ชิ้น)
ขิมผีเสื้อ	75	-	-
ขิมคางหมูเล็ก	75	1	75.00
ขิมคางหมูใหญ่	75	1	75.00

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.77 ต้นทุนหนังเทียม

ผลิตภัณฑ์	ราคา (บาท/เมตร)	จำนวนที่ใช้ (เมตร/ชิ้น)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ชิ้น)
ขิมผีเสื้อ	100	-	-
ขิมคางหมูเล็ก	100	1.1	110.00
ขิมคางหมูใหญ่	100	1.2	120.00

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.78 ต้นทุนกาวยาง

ผลิตภัณฑ์	ราคา (บาท/กป.)	จำนวนที่ผลิตได้ (ชิ้น)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ชิ้น)
ขิมผีเสื้อ	220	-	-
ขิมคางหมูเล็ก	220	5	44.00
ขิมคางหมูใหญ่	220	4	55.00

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.79 ต้นทุนหูกกระเป๋

ผลิตภัณฑ์	ราคา (บาท/โหล)	จำนวนที่ผลิตได้ (ชิ้น)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ชิ้น)
เข็มผีเสื้อ	150	0	#DIV/0!
เข็มคางหมูเล็ก	150	12	12.50
เข็มคางหมูใหญ่	150	12	12.50

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.80 ต้นทุนบานพับ

ผลิตภัณฑ์	ราคา (บาท/คู่)	จำนวนที่ผลิตได้ (ชิ้น)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ชิ้น)
เข็มผีเสื้อ	30	0	#DIV/0!
เข็มคางหมูเล็ก	30	1	30.00
เข็มคางหมูใหญ่	30	1	30.00

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.81 ค่าเสื่อมราคารถยนต์

ผลิตภัณฑ์	ค่าเสื่อมราคาต่อปี (บาท)	ปริมาณผลิต (ชิ้น/ปี)	สัดส่วนค่าใช้จ่าย (บาท)	ค่าใช้จ่ายต่อหน่วย (บาท)
เข็มผีเสื้อ	25,000.00	520	18,055.56	34.72
เข็มคางหมูเล็ก	25,000.00	120	4,166.67	34.72
เข็มคางหมูใหญ่	25,000.00	80	2,777.78	34.72

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.82 ต้นทุนค่าขนส่งในการขาย

ผลิตภัณฑ์	ค่าใช้จ่ายต่อปี (บาท)	ปริมาณการผลิตต่อปี (ชิ้น)	สัดส่วนค่าใช้จ่าย (บาท)	ค่าใช้จ่ายต่อหน่วย (บาท)
เข็มผีเสื้อ	24,000	520	18,434.27	35.45
เข็มคางหมูเล็ก	24,000	120	4,254.06	35.45
เข็มคางหมูใหญ่	24,000	80	2,836.04	35.45

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ต้นทุนด้านการจัดการ

ตารางที่ ข.83 ภาษีโรงเรือน

ผลิตภัณฑ์	ค่าใช้จ่ายต่อปี (บาท)	ปริมาณการผลิตต่อปี (ชิ้น)	สัดส่วนค่าใช้จ่าย (บาท)	ค่าใช้จ่ายต่อหน่วย (บาท)
ขนมฝั่เสื่อ	1,000	520	722.22	1.39
ขนมคางหมูเล็ก	1,000	120	166.67	1.39
ขนมคางหมูใหญ่	1,000	80	111.11	1.39

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

I. อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) : แสดงถึงสภาพคล่องระยะสั้น

$$\begin{aligned} 1. \text{ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (หรืออัตราส่วนเดินสะพัด)} &= \text{สินทรัพย์หมุนเวียน} / \text{หนี้สินหมุนเวียน} \\ (\text{current ratio}) &= \text{CA} / \text{CL} \quad (\text{เท่า}) \\ &= 82,000 / 20,000 \text{ บาท} \\ &= 4.10 \text{ เท่า} \end{aligned}$$

หมายความว่า หนี้สินทุก ๆ 1 บาท จะมีสินทรัพย์ที่จะเปลี่ยนเป็นเงินสดได้เพื่อที่จะนำไปชำระหนี้ได้เพียง 4.10 บาท ซึ่งถือว่าค่อนข้างดี

2. อัตราส่วนสภาพคล่องระยะสั้น (หรืออัตราส่วนทุนหมุนเวียน หรืออัตราส่วนฉับพลัน)

$$\begin{aligned} (\text{Acid Test Ratio หรือ Quick Ratio}) &= (\text{สินทรัพย์หมุนเวียน} - \text{สินค้าคงคลัง}) / \text{CL} \quad (\text{เท่า}) \\ &= \text{สินทรัพย์สภาพคล่อง} / \text{CL} \\ &= [82,000 - 0] / 20,000 \\ &= 4.10 \text{ เท่า} \end{aligned}$$

หมายความว่า หนี้สินทุก ๆ 1 บาท จะมีสินทรัพย์ที่จะเปลี่ยนเป็นเงินสด สามารถนำไปชำระหนี้สินหมุนเวียนได้หมด โดยไม่ต้องจำหน่ายสินค้าคงเหลือ 4.10 บาท ซึ่งจะเห็นได้ว่า อัตราส่วนสภาพคล่องระยะสั้นของกิจการค่อนข้างดี

3. อัตราส่วนสภาพคล่องของกระแสเงินสด (Cash Flow Liquidity Ratio)

$$\begin{aligned} &= (\text{เงินสด} + \text{หลักทรัพย์} + \text{กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน}) / \text{CL} \quad (\text{เท่า}) \\ &= 20,000 / 20,000 \\ &= 1 \text{ เท่า} \end{aligned}$$

หมายความว่า หนี้สินทุก ๆ 1 บาท จะมีเป็นเงินสด ที่สามารถนำไปชำระหนี้สินหมุนเวียน ได้ 1 บาท ซึ่งจะเห็นได้ว่าอัตราส่วนสภาพคล่องของกระแสเงินสดของกิจการค่อนข้างต่ำ

$$\begin{aligned} 4. \text{ ทุนหมุนเวียนสุทธิ (Working Capital)} &= \text{CA} - \text{CL} \quad (\text{บาท}) \\ &= 82,000 - 20,000 \text{ บาท} \\ &= 62,000 \text{ บาท} \end{aligned}$$

กิจการ มีทุนหมุนเวียนสุทธิเพื่อใช้ในการดำเนินกิจการทั้งหมด 62,000 บาท

II. อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Activity / efficiency Ratio) : แสดงถึงประสิทธิภาพและสภาพคล่องระยะยาว

5. อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้การค้า (Accounts Receivable Turnover Ratio)

$$\begin{aligned} &= \text{ยอดขายเชื่อ} / \text{ลูกหนี้การค้าเฉลี่ย} \quad (\text{ครั้ง หรือ รอบ}) \\ &= 1,619,000 / 40,000 \\ &= 40.48 \text{ ครั้ง หรือประมาณ 40 ครั้ง} \end{aligned}$$

กิจการ ขายเชื่อสามารถเก็บเงินจากการขายเชื่อให้กับลูกค้า 40 ครั้ง/ปี หรือ กิจการสามารถเปลี่ยนลูกหนี้เป็นเงินสดได้ 40 ครั้ง/ปี นั่นคืออัตราการหมุนเวียนการเวียนของลูกหนี้การค้าของกิจการค่อนข้างดี

6. ระยะเวลาเฉลี่ยในการเก็บหนี้ (Average Collection Period)

$$\begin{aligned} &= 365 \text{ วัน} / \text{อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้การค้า} \quad (\text{วัน}) \\ &= 365 / 40.48 \\ &= 9.02 \text{ วัน} \end{aligned}$$

หมายถึง การขายเชื่อแต่ละครั้ง กิจการใช้ระยะเวลาเฉลี่ยในการเก็บหนี้ประมาณ 9 วัน หรือ กิจการต้องรอประมาณ 9 วันหลังจากขายสินค้าจึงจะได้รับเงิน

$$\begin{aligned} 7. \text{ 1 รอบธุรกิจ (Operating Cycle)} &= \text{ระยะเวลาเฉลี่ยในการเก็บหนี้} + \text{อายุสินค้า} \quad (\text{วัน}) \\ &= 9.02 + - \\ &= 9 \text{ วัน} \end{aligned}$$

หมายความว่า รอบธุรกิจของกลุ่มฯ ค่อนข้างดี เนื่องจากมีค่ารอบธุรกิจที่ค่อนข้างต่ำ นั่นคือใช้เวลาประมาณ 9 วันที่จะได้รับเงินจากการขายสินค้า

8. อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งหมด (Total Asset Turnover Ratio)

$$\begin{aligned} &= \text{ยอดขาย} / \text{สินทรัพย์ทั้งหมด} \quad (\text{ครั้ง หรือ เท่า}) \\ &= S / \text{Total Asset หรือ } S / (CA+FA) \\ &= 1,619,000 / 550,186.67 \\ &= 2.94 \text{ หรือประมาณ 3 ครั้งหรือเท่า} \end{aligned}$$

หมายถึง สินทรัพย์ทั้งหมดจะก่อให้เกิดยอดขายประมาณ 3 ครั้ง/ปี หรือ ยอดขายเป็น 2.94 เท่าของสินทรัพย์ทั้งหมด หรือ หมายถึงเงินลงทุนในสินทรัพย์ทุกๆ 1 บาท จะก่อให้เกิดยอดขาย 2.94 บาท จะเห็นว่า อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งหมดค่อนข้างดี

9. อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร (Fixed Assets Turnover Ratio)

$$\begin{aligned} &= \text{ยอดขาย} / \text{สินทรัพย์ถาวรสุทธิ} \quad (\text{ครั้ง หรือ เท่า}) \\ &= S / FA \\ &= 1,619,000 / 468,186.67 \\ &= 3.46 \text{ หรือ ประมาณ } 3 \text{ ครั้งหรือเท่า} \end{aligned}$$

หมายถึง สินทรัพย์ถาวรจะก่อให้เกิดยอดขาย 3 ครั้ง/ปี หรือยอดขายเป็น 3.46 เท่าของสินทรัพย์ถาวรสุทธิ หมายถึง เงินลงทุนในสินทรัพย์ถาวรทุก ๆ 1 บาท จะก่อให้เกิดยอดขาย 3.46 บาท จะเห็นได้ว่า อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวรค่อนข้างดี แสดงว่ากิจการมีการใช้โรงงานค่อนข้างมีประสิทธิภาพ

III. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการกู้ยืม หรือความเสี่ยงในการกู้ยืม (Debt Ratio or Leverage Ratio)

$$\begin{aligned} 10. \text{ อัตราส่วนหนี้สิน (Debt Ratio)} &= (\text{หนี้สินทั้งหมด} / \text{สินทรัพย์ทั้งหมด}) \times 100\% \\ &= [(20,000 + 160,000) / 550,186.67] \times 100\% \\ &= 32.72 \% \end{aligned}$$

แสดงว่า ทุก ๆ 100 บาทของสินทรัพย์ทั้งหมด กิจการมีภาระหนี้สินที่ต้องชำระทั้งหมด 32.72 บาท ดังนั้นธุรกิจของกิจการมีความเสี่ยงทางการเงินอยู่ในระดับปานกลาง การก่อหนี้เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินธุรกิจมีความเสี่ยงปานกลาง

$$\begin{aligned} 11. \text{ หนี้สินต่อส่วนของเจ้าของ (D/E)} &= \text{Debt} / \text{Equity} \\ &= \text{หนี้สิน} / \text{ส่วนของเจ้าของ} \quad (\text{เท่า}) \\ &= [(20,000 + 160,000) / 370,186.67] \\ &= 0.49 \text{ เท่า} \end{aligned}$$

หมายถึง ทุก ๆ 1 บาทของส่วนของเจ้าของ กิจการมีภาระผูกพันที่ต้องชำระหนี้ 0.49 บาท จะเห็นได้ว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

12. อัตราส่วนหนี้ระยะยาวต่อเงินทุนรวม (Long - Term Debt/Total Capitalization)

$$\begin{aligned} &= \text{หนี้ระยะยาว} / (\text{หนี้ระยะยาว} + \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}) \quad (\text{เท่า}) \\ &= LTD / (LTD + \text{Equity}) \\ &= 160,000 / (160,000 + 370,186.67) \\ &= 0.30 \end{aligned}$$

หมายถึง ทุก ๆ 1 บาท ของเงินทุนรวม กลุ่มฯ มีภาระผูกพันที่ต้องชำระหนี้ 0.30 บาท จะเห็นได้ว่าเป็นอัตราที่อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แสดงว่า กลุ่มฯ สามารถกู้เงินในระยะยาวมาใช้ในการลงทุนระยะยาวได้ หรือ มีความเสี่ยงในระดับปานกลางในการชำระหนี้

13. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (Times Interest Earning or Interest Coverage Ratio)

$$\begin{aligned} &= \text{กำไรจากการดำเนินงาน} / \text{ดอกเบี้ยจ่าย} \quad (\text{เท่า}) \\ &= \text{EBIT} / I \\ &= 192,428 / 32,700 \\ &= 5.88 \text{ เท่า} \end{aligned}$$

หมายถึง ทุก ๆ 1 บาท ของดอกเบี้ยจ่าย ธุรกิจมีกำไรจากการดำเนินงานเพื่อชำระดอกเบี้ย 5.88 บาท

14. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายค่าใช้จ่ายประจำ (Fix Charge Coverage Ratio)

$$\begin{aligned} &= (\text{EBIT} + \text{ค่าเช่า}) / (I + \text{ค่าเช่า}) \quad (\text{เท่า}) \\ &= 192,428 / 32,700 \\ &= 5.88 \text{ เท่า} \end{aligned}$$

15. Degree of Financial Leverage

$$\begin{aligned} &= \text{EBIT} / (\text{EBIT} - I) \\ &= \text{EBIT} / \text{EBT} \quad (\text{เท่า}) \\ &= 192,428 / (192,428 - 32,700) \text{ เท่า} \\ &= 1.20 \text{ เท่า} \end{aligned}$$

แสดงว่า เมื่อกำไรจากการดำเนินงานเปลี่ยนแปลงไป 1 % จะทำให้กำไรต่อหุ้นเปลี่ยนแปลงไป 1.20 % หรือ กำไรต่อหุ้นเป็น 1.20 เท่าของกำไรจากการดำเนินงานของธุรกิจ

IV. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio)

16. อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขาย (Net Profit Margin)

$$\begin{aligned} &= (\text{กำไรสุทธิ} / \text{ยอดขาย}) \times 100\% \\ &= (\text{EAT} / S) \times 100\% \\ &= (159,728 / 1,619,000) \times 100\% \\ &= 9.87 \% \end{aligned}$$

หมายถึง ทุก ๆ 100 บาท ของยอดขายจะก่อให้เกิดกำไรสุทธิ 9.87 บาท ซึ่งจะเห็นได้ว่ากิจการ ได้รับผลตอบแทนค่อนข้างต่ำ

17. อัตราส่วนกำไรเบื้องต้นต่อยอดขาย (Gross Profit Margin)

$$\begin{aligned} &= (\text{GP} / S) \times 100\% \\ &= (354,979.60 / 1,619,000) \times 100\% \\ &= 21.93 \% \end{aligned}$$

หมายถึง ทุก ๆ 100 บาท ของยอดขายจะก่อให้เกิดกำไรเบื้องต้น 21.93 บาท ซึ่งจะเห็นได้ว่ากิจการได้รับผลตอบแทนจากกำไรเบื้องต้นค่อนข้างสูง

อัตราส่วนทางการเงินที่แสดงถึง IV. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) และ VI. ผลตอบแทนแก่ผู้ลงทุน (Return to Investors)

18. อัตราผลตอบแทนต่อการลงทุน (Return on Investment : ROI) = $(\text{EAT} / \text{Total Assets}) \times 100\%$
= $(159,728 / 550,186.67) \times 100\%$
= 29.03 %

หมายถึง ทุก ๆ 100 บาท ของการลงทุนจะก่อให้เกิดผลตอบแทนสูงถึง 29.03 บาท ซึ่งจะเห็นได้ว่ากิจการได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนค่อนข้างสูง

19. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (Return on Total Assets : ROA)
= $(\text{กำไรจากการดำเนินงาน} / \text{สินทรัพย์รวม}) \times 100\%$
= $(\text{EBIT} / \text{Total Assets}) \times 100\%$
= $(192,428 / 550,186.67) \times 100\%$
= 34.98 %

หมายถึง ทุก ๆ 100 บาท ของการลงทุนจากสินทรัพย์รวม กิจการมีกำไรจากการดำเนินงานเท่ากับ 34.98 บาท จะเห็นได้ว่ากิจการได้รับผลตอบแทนจากการสินทรัพย์รวมค่อนข้างสูง

20. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity : ROE) = $(\text{EAT} / \text{Equity}) \times 100\%$
= $(\text{กำไรสุทธิ} / \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}) \times 100\%$
= $(159,728 / 370,186.67) \times 100\%$
= 43.15 %

หมายถึง ทุก ๆ 100 บาท ของส่วนของผู้ถือหุ้น จะก่อให้เกิดกำไรสุทธิ 43.15 ซึ่งจะเห็นได้ว่าเจ้าของทุนได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนที่ค่อนข้างสูง

ภาคผนวก ค.
ต้นทุนและผลตอบแทน

ตารางที่ ค.1 ต้นทุนขมิ้นสี

รายการ	ขมิ้นสี							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุน ต่อต้นทุนทั้งหมด
(1) ต้นทุนการผลิต								
ต้นทุนผันแปร					1,505.29	87.41	1,592.70	
1. วัตถุดิบ								
1.1 วัตถุดิบหลัก					775.13	0.00	775.13	47.62
ไม้ขนุน		บาท			90.00		90.00	5.53
ไม้สมพงษ์		บาท			30.00		30.00	1.84
ไม้กระท้อน		บาท			60.00		60.00	3.69
ไม้อัดยาง (4 มิลลิเมตร)		บาท			20.00		20.00	1.23
ไม้อัดยาง (6 มิลลิเมตร)		บาท			33.33		33.33	2.05
หลักทองเหลือง		บาท			336.00		336.00	20.64
สายทองเหลือง		บาท			13.00		13.00	0.80
โลโก้กล่องเสียง		บาท			80.00		80.00	4.91
หย่องกลาง		บาท			50.00		50.00	3.07
สายสแตนเลท (เบอร์ 25)		บาท			0.00		0.00	-
สายสแตนเลท (เบอร์ 26)		บาท			0.00		0.00	-
สายสแตนเลท (เบอร์ 27)		บาท			0.00		0.00	-
ไม้ตีขิม		บาท			25.00		25.00	1.54
บล๊อคขิม		บาท			35.00		35.00	2.15
ลูกยางตีขิม		บาท			2.80		2.80	0.17
1.2 วัตถุดิบรอง					175.49	0.00	175.49	10.78
กาวลาเท็กซ์		บาท			5.60		5.60	0.34
กาวผง		บาท			22.67		22.67	1.39
ชะแล้ค		บาท			6.33		6.33	0.39
แอลกอฮอล์		บาท			8.00		8.00	0.49
แล็กเกอร์เงา		บาท			45.00		45.00	2.76

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

รายการ	พิมพ์สื่อ							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงิน สด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุน ต่อต้นทุนทั้งหมด
ทินเนอร์		บาท			31.67		31.67	1.95
สีฟันอุตสาหกรรม (สีดำ)		บาท			10.67		10.67	0.66
สีฟันอุตสาหกรรม (สีขาว)		บาท			9.14		9.14	0.56
สีโป๊ยกฤษณต์		บาท			18.33		18.33	1.13
พลาสติกแข็ง		บาท			6.00		6.00	0.37
กระดาษทราย (เบอร์ 80)		บาท			6.25		6.25	0.38
กระดาษทราย (เบอร์ 100)		บาท			5.83		5.83	0.36
1.3 ต้นทุนวัสดุ					12.83	0.00	12.83	0.79
แปรงขนแกะ		บาท			1.75		1.75	0.11
แปรงทาสี		บาท			1.75		1.75	0.11
ใบเลื่อยเส้น		บาท			5.50		5.50	0.34
ตะไบ		บาท			2.50		2.50	0.15
ตะปู		บาท			1.33		1.33	0.08
1.4 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ					38.33	0.00	38.33	2.36
ค่าไฟฟ้า		บาท			11.67		11.67	0.72
ค่าน้ำมัน		บาท			16.67		16.67	1.02
ค่าโทรศัพท์		บาท			10.00		10.00	0.61
2. แรงงาน					503.50	87.41	590.91	36.30
ค่าจ้างการผลิต		บาท			503.4965		503.50	30.93
ค่าแรง		บาท				87.41	87.41	5.37
ต้นทุนคงที่								
ค่าเสื่อมราคา						34.98	34.98	2.15
มอเตอร์ 1.2 แรงม้า		บาท				0.5000	0.5000	0.0307
มอเตอร์ 1.4 แรงม้า		บาท				0.4167	0.4167	0.0256
มอเตอร์ 3 แรงม้า		บาท				2.6154	2.6154	0.1607
เลื่อยวงเดือน		บาท				1.1111	1.1111	0.0683
ใบเลื่อยวงเดือน		บาท				1.0181	1.0181	0.0625
เลื่อยสายพาน		บาท				0.9615	0.9615	0.0591

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

รายการ	ขิมผีเสื้อ							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุน ต่อต้นทุนทั้งหมด
กบไล่ไม้		บาท				2.0833	2.0833	0.1280
เครื่องขัดผ้าทราย		บาท				1.8056	1.8056	0.1109
สว่านแท่น		บาท				0.8333	0.8333	0.0512
สว่านมือ		บาท				0.5097	0.5097	0.0313
เครื่องกลึง		บาท				0.5556	0.5556	0.0341
แม่แรงอัดไม้		บาท				0.8333	0.8333	0.0512
เครื่องขัดกระดาษทราย (เล็ก)		บาท				1.0417	1.0417	0.0640
เครื่องขัดกระดาษทราย (ใหญ่)		บาท				2.6667	2.6667	0.1638
เครื่องขัดรถถัง		บาท				5.2778	5.2778	0.3243
เครื่องเทียบเสียง		บาท				1.0417	1.0417	0.0640
เลาเตอร์		บาท				2.2222	2.2222	0.1365
เครื่องรีดไม้		บาท				1.9444	1.9444	0.1195
ซัอนใหญ่		บาท				0.0417	0.0417	0.0026
ซัอนเล็ก		บาท				0.0278	0.0278	0.0017
คีมตัดเหล็ก		บาท				0.4819	0.4819	0.0296
ตัวหนีบหน้าขิมผีเสื้อ		บาท				0.5135	0.5135	0.0315
เลื่อยเส้น		บาท				1.3889	1.3889	0.0853
ไม้หนีบหน้าขิมคางหมู		บาท						-
ไม้บรรทัดเหล็ก (1.5 ฟุต)		บาท				0.02778	0.02778	0.0017
เลื่อยมือ		บาท				0.0208	0.0208	0.0013
พัดลมเปดาน		บาท				0.2500	0.2500	0.0154
ชั้นวางขิม (ตัวที่ 1)		บาท				0.0417	0.0417	0.0026
ชั้นวางขิม (ตัวที่ 2)		บาท				0.0208	0.0208	0.0013
เตาอบ		บาท				0.2083	0.2083	0.0128
โรงเรือนผลิต (1)		บาท				2.3611	2.3611	0.1451
โรงเรือนผลิต (2)		บาท				1.3889	1.3889	0.0853
โรงเรือนผลิต (3)		บาท				0.7639	0.7639	0.0469

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

รายการ	พิมพ์เขียว							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงิน สด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุน ต่อต้นทุนทั้งหมด
ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				1,361.00	1,505.29	122.39	1,627.68	100
ราคาขายส่ง (บาท)					2,000.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการ (บาท/หน่วย)					639.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)					407.30			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)					494.71			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)					372.32			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการต่อราคา ขายส่ง (ร้อยละ)					31.95			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรต่อราคา ขายส่ง (ร้อยละ)					20.36			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคา ขายส่ง (ร้อยละ)					24.74			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคา ขายส่ง (ร้อยละ)					18.62			
ราคาขายปลีก (บาท)					2,100.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการ (บาท/หน่วย)					739.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)					507.30			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)					594.71			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)					472.32			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการต่อราคา ขายปลีก (ร้อยละ)					35.19			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรต่อราคา ขายปลีก (ร้อยละ)					24.16			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคา ขายปลีก (ร้อยละ)					28.32			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคา ขายปลีก (ร้อยละ)					22.49			
(2) ต้นทุนการตลาด								
มอเตอร์ 1.0 แรงม้า		บาท						
ปั๊มลม		บาท						

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

รายการ	พิมพ์เลือก							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนรวม (บาท/หน่วย)					268.88			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)					16.93			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)					21.30			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)					13.44			
ราคาขายปลีก (บาท)					2,100.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรรวม (บาท/หน่วย)					438.57			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดรวม (บาท/หน่วย)					525.99			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนรวม (บาท/หน่วย)					368.88			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)					20.88			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)					25.05			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)					17.57			

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ค.2 ต้นทุนขิมคางหมูเล็ก

รายการ	ขิมคางหมูเล็ก							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงิน สด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุน ต่อต้นทุนทั้งหมด
(1) ต้นทุนการผลิต								
ต้นทุนผันแปร					1,712.19	116.82	1,829.01	
1. วัสดุดิบ								
1.1 วัสดุดิบหลัก					812.63	0.00	812.63	43.68
ไม้ขนุน		บาท			90.00		90.00	4.84
ไม้สมพงษ์		บาท			30.00		30.00	1.61
ไม้กระท่อน		บาท			60.00		60.00	3.23
ไม้อัดยาง (4 มิลลิเมตร)		บาท			20.00		20.00	1.08
ไม้อัดยาง (6 มิลลิเมตร)		บาท			33.33		33.33	1.79
หลักทองเหลือง		บาท			336.00		336.00	18.06
สายทองเหลือง		บาท			13.00		13.00	0.70
โลโก้กล่องเสียง		บาท			80.00		80.00	4.30
หย่องกลาง		บาท			50.00		50.00	2.69
สายสแตนเลท (เบอร์ 25)		บาท			10.00		10.00	0.54
สายสแตนเลท (เบอร์ 26)		บาท			12.50		12.50	0.67
สายสแตนเลท (เบอร์ 27)		บาท			15.00		15.00	0.81
ไม้ตีขิม		บาท			25.00		25.00	1.34
บล็อกชั้น		บาท			35.00		35.00	1.88
ลูกยางตีนขิม		บาท			2.80		2.80	0.15
1.2 วัสดุดิบรอง					175.49	0.00	175.49	9.43
กาวลาเท็กซ์		บาท			5.60		5.60	0.30
กาวผง		บาท			22.67		22.67	1.22
อะแลค		บาท			6.33		6.33	0.34
แอลกอฮอล์		บาท			8.00		8.00	0.43
แอลกอฮอล์เงา		บาท			45.00		45.00	2.42
ทินเนอร์		บาท			31.67		31.67	1.70
สีฟันอุดสาหรรม (สีดำ)		บาท			10.67		10.67	0.57
สีฟันอุดสาหรรม (สีขาว)		บาท			9.14		9.14	0.49

ตารางที่ ค.2 (ต่อ)

รายการ	ขีมีคางหมูเล็ก							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงิน สด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุน ต่อต้นทุนทั้งหมด
สีไปรยนต์		บาท			18.33		18.33	0.99
พลาสติกแข็ง		บาท			6.00		6.00	0.32
กระดาษทราย (เบอร์ 80)		บาท			6.25		6.25	0.34
กระดาษทราย (เบอร์ 100)		บาท			5.83		5.83	0.31
1.3 ต้นทุนวัสดุ					12.83	0.00	12.83	0.69
แปรงขนแกะ		บาท			1.75		1.75	0.09
แปรงทาสี		บาท			1.75		1.75	0.09
ใบเลื่อยเส้น		บาท			5.50		5.50	0.30
ตะไบ		บาท			2.50		2.50	0.13
ตะปู		บาท			1.33		1.33	0.07
1.4 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ					38.33	0.00	38.33	2.06
ค่าไฟฟ้า		บาท			11.67		11.67	0.63
ค่าน้ำมัน		บาท			16.67		16.67	0.90
ค่าโทรศัพท์		บาท			10.00		10.00	0.54
2. แรงงาน					672.90	116.82	789.72	42.45
ค่าจ้างการผลิต		บาท			672.90		672.90	36.17
ค่าแรง		บาท				116.82	116.82	6.28
ต้นทุนคงที่								
ค่าเสื่อมราคา						31.38	31.38	1.69
มอเตอร์ 1.2 แรงม้า		บาท				0.5000	0.5000	0.0269
มอเตอร์ 1.4 แรงม้า		บาท				0.4167	0.4167	0.0224
มอเตอร์ 3 แรงม้า		บาท				0.0000	0.0000	-
เลื่อยวงเดือน		บาท				1.1111	1.1111	0.0597
ใบเลื่อยวงเดือน		บาท				1.0181	1.0181	0.0547
เลื่อยสายพาน		บาท				0.0000	0.0000	-
กบไสไม้		บาท				2.0833	2.0833	0.1120
เครื่องขัดผ้าทราย		บาท				1.8056	1.8056	0.0971
สว่านแท่น		บาท				0.8333	0.8333	0.0448

ตารางที่ ค.2 (ต่อ)

ตารางที่ ค.2 (ต่อ)

รายการ	ขีมาคางหมุเล็ก							
	ปริมา ณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงิน สด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุน ต่อต้นทุนทั้งหมด
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)					670.99			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)					787.81			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)					639.60			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการต่อราคา ขายส่ง (ร้อยละ)					43.68			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรต่อราคา ขายส่ง (ร้อยละ)					26.84			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคา ขายส่ง (ร้อยละ)					31.51			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคา ขายส่ง (ร้อยละ)					25.58			
ราคาขายปลีก (บาท)					2,600.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการ (บาท/หน่วย)					1,192.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)					770.99			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)					887.81			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)					739.60			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการต่อราคา ขายปลีก (ร้อยละ)					45.85			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรต่อราคา ขายปลีก (ร้อยละ)					29.65			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคา ขายปลีก (ร้อยละ)					34.15			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคา ขายปลีก (ร้อยละ)					28.45			
(2) ต้นทุนการตลาด								
มอเตอร์ 1.0 แรงม้า		บาท				2.50	2.50	
ปั้มลม		บาท				8.00	8.00	
ไม้อัดยาง (9 มิลลิเมตร)		บาท			56.00		56.00	
กล่องกระดาษ		บาท			0		0.00	
กำมะหยี่		บาท			75.00		75.00	

ตารางที่ ค.2 (ต่อ)

ตารางที่ ค.2 (ต่อ)

รายการ	ขิมคางหมูเล็ก							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุน ต่อต้นทุนทั้งหมด
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)					9.29			
ราคาขายปลีก (บาท)					2,600.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรรวม (บาท/หน่วย)					408.76			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดรวม (บาท/หน่วย)					525.59			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนรวม (บาท/หน่วย)					332.16			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)					15.72			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)					20.21			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)					12.78			

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ค.3 ต้นทุนขีมนคางหมูใหญ่

รายการ	ขีมนคางหมูใหญ่							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุน ต่อต้นทุนทั้งหมด
(1) ต้นทุนการผลิต								
ต้นทุนผันแปร					2,484.90	219.30	2,704.19	
1. วัตถุดิบ								
1.1 วัตถุดิบหลัก					978.02	0.00	978.02	35.75
ไม้ขนุน		บาท			102.00		102.00	3.73
ไม้สมพงษ์		บาท			37.50		37.50	1.37
ไม้กระท้อน		บาท			90.00		90.00	3.29
ไม้อัดยาง (4 มิลลิเมตร)		บาท			25.71		25.71	0.94
ไม้อัดยาง (6 มิลลิเมตร)		บาท			42.86		42.86	1.57
หลักทองเหลือง		บาท			432.00		432.00	15.79
สายทองเหลือง		บาท			16.25		16.25	0.59
โลโก้กล่องเสียง		บาท			80.00		80.00	2.92
หย่องกลาง		บาท			50.00		50.00	1.83
สายสแตนเลท (เบอร์ 25)		บาท			10.00		10.00	0.37
สายสแตนเลท (เบอร์ 26)		บาท			12.50		12.50	0.46
สายสแตนเลท (เบอร์ 27)		บาท			15.00		15.00	0.55
ไม้ตีซิม		บาท			25.00		25.00	0.91
บล็อกชั้น		บาท			35.00		35.00	1.28
ลูกยางตีนซิม		บาท			4.20		4.20	0.15
1.2 วัตถุดิบรอง					191.88	0.00	191.88	7.01
กาวลาเท็กซ์		บาท			7.00		7.00	0.26
กาวผง		บาท			34.00		34.00	1.24
อะแล็ค		บาท			6.33		6.33	0.23
แอลกอฮอล์		บาท			8.00		8.00	0.29
แอลกอฮอล์เงา		บาท			45.00		45.00	1.64
ทินเนอร์		บาท			31.67		31.67	1.16
สีพ่นอุตสาหกรรม (สีดำ)		บาท			12.80		12.80	0.47
สีพ่นอุตสาหกรรม (สีขาว)		บาท			10.67		10.67	0.39

ตารางที่ ค.3 (ต่อ)

รายการ	ขีมีคางหมูใหญ่							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงิน สด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุน ต่อต้นทุนทั้งหมด
สีไปรยนต์		บาท			18.33		18.33	0.67
พลาสติกแข็ง		บาท			6.00		6.00	0.22
กระดาษทราย (เบอร์ 80)		บาท			6.25		6.25	0.23
กระดาษทราย (เบอร์ 100)		บาท			5.83		5.83	0.21
1.3 ต้นทุนวัสดุ					13.50	0.00	13.50	0.49
แปรงขนแกะ		บาท			1.75		1.75	0.06
แปรงทาสี		บาท			1.75		1.75	0.06
ใบเลื่อยเส้น		บาท			5.50		5.50	0.20
ตะไบ		บาท			2.50		2.50	0.09
ตะปู		บาท			2.00		2.00	0.07
1.4 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ					38.33	0.00	38.33	1.40
ค่าไฟฟ้า		บาท			11.67		11.67	0.43
ค่าน้ำมัน		บาท			16.67		16.67	0.61
ค่าโทรศัพท์		บาท			10.00		10.00	0.37
2. แรงงาน					1,263.16	219.30	1482.46	54.19
ค่าจ้างการผลิต		บาท			1263.16		1263.16	46.18
ค่าแรง		บาท				219.30	219.30	8.02
ต้นทุนคงที่								
ค่าเสื่อมราคา						31.38	31.38	1.15
มอเตอร์ 1.2 แรงม้า		บาท				0.5000	0.5000	0.0183
มอเตอร์ 1.4 แรงม้า		บาท				0.4167	0.4167	0.0152
มอเตอร์ 3 แรงม้า		บาท				0.0000	0.0000	-
เลื่อยวงเดือน		บาท				1.1111	1.1111	0.0406
ใบเลื่อยวงเดือน		บาท				1.0181	1.0181	0.0372
เลื่อยสายพาน		บาท				0.0000	0.0000	-
กบไสไม้		บาท				2.0833	2.0833	0.0762
เครื่องขัดผ้าทราย		บาท				1.8056	1.8056	0.0660
สว่านแท่น		บาท				0.8333	0.8333	0.0305

ตารางที่ ค.3 (ต่อ)

รายการ	ขีมีคางหมูใหญ่							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุน ต่อต้นทุนทั้งหมด
สว่านมือ		บาท				0.5097	0.5097	0.0186
เครื่องกลึง		บาท				0.5556	0.5556	0.0203
แม่แรงอัดไม้		บาท				0.8333	0.8333	0.0305
เครื่องขัดกระดาษทราย (เล็ก)		บาท				1.0417	1.0417	0.0381
เครื่องขัดกระดาษทราย (ใหญ่)		บาท				2.6667	2.6667	0.0975
เครื่องขัดรถถัง		บาท				5.2778	5.2778	0.1929
เครื่องเทียบเสียง		บาท				1.0417	1.0417	0.0381
เลาเตอร์		บาท				2.2222	2.2222	0.0812
เครื่องรีดไม้		บาท				1.9444	1.9444	0.0711
สื่อนใหญ่		บาท				0.0417	0.0417	0.0015
สื่อนเล็ก		บาท				0.0278	0.0278	0.0010
คีมตัดเหล็ก		บาท				0.4819	0.4819	0.0176
ตัวหนีบหน้าขีมีคางหมู		บาท				0.0000	0.0000	-
เลื่อยเส้น		บาท				1.3889	1.3889	0.0508
ไม้หนีบหน้าขีมีคางหมู		บาท				0.5000	0.5000	0.0183
ไม้บรรทัดเหล็ก (1.5 ฟุต)		บาท				0.02778	0.02778	0.0010
เลื่อยมือ		บาท				0.0208	0.0208	0.0008
พัดลมเพดาน		บาท				0.2500	0.2500	0.0091
ชั้นวางขีมี (ตัวที่ 1)		บาท				0.0417	0.0417	0.0015
ชั้นวางขีมี (ตัวที่ 2)		บาท				0.0208	0.0208	0.0008
เตาอบ		บาท				0.2083	0.2083	0.0076
โรงเรือนผลิต (1)		บาท				2.3611	2.3611	0.0863
โรงเรือนผลิต (2)		บาท				1.3889	1.3889	0.0508
โรงเรือนผลิต (3)		บาท				0.7639	0.7639	0.0279
ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				2,803.00	2,484.90	250.68	2,735.58	100

ตารางที่ ค.3 (ต่อ)

รายการ	ซิมคางหมูใหญ่							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
ราคาขายส่ง (บาท)					3,400.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการ (บาท/หน่วย)					597.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)					695.81			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)					915.10			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)					664.42			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					17.56			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					20.46			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					26.91			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					19.54			
ราคาขายปลีก (บาท)					3,500.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการ (บาท/หน่วย)					697.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)					795.81			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)					1,015.10			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)					764.42			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					19.91			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					22.74			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					29.00			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					21.84			
(2) ต้นทุนการตลาด								
มอเตอร์ 1.0 แรงม้า		บาท				2.50	2.50	
น้ำมัน		บาท				8.00	8.00	
ไม้อัดยาง (9 มิลลิเมตร)		บาท			70.00		70.00	

ตารางที่ ค.3 (ต่อ)

รายการ	ขิมคางหมูใหญ่							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุน ต่อต้นทุนทั้งหมด
กล่องกระดาษ		บาท			0		0.00	
ก้ามเหยี่		บาท			75.00		75.00	
หนังเทียม		บาท			120.00		120.00	
กาวยาง		บาท			55.00		55.00	
หูหิ้วกระเป๋า		บาท			12.50		12.50	
บานพับ		บาท			30.00		30.00	
รถยนต์		บาท			34.72		34.72	
ค่าขนส่งในการขาย		บาท			33.33		33.33	
ต้นทุนการตลาดทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)							441.06	
(3) ต้นทุนการผลิตและการตลาดต่อหน่วย (บาท) (1)+(2)					3,176.63			
ส่วนต่างของราคาขายส่งกับต้นทุนการผลิตและ การตลาด					223.37			
ส่วนต่างของราคาขายปลีกกับต้นทุนการผลิตและ การตลาด					323.37			
(4) ต้นทุนการจัดการ								
ภาษีโรงเรือน					1.39			
ต้นทุนการจัดการทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)					1.39			
ต้นทุนผันแปรรวม (บาท/หน่วย)					3,101.42			
ต้นทุนเงินสดรวม (บาท/หน่วย)					2,882.12			
ต้นทุนรวมทั้งหมดต่อหน่วย (บาท) (3)+(4)					3,178.02			
ราคาขายส่ง (บาท)					3,400.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรรวม (บาท/ หน่วย)					298.58			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดรวม (บาท/ หน่วย)					517.88			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนรวม (บาท/หน่วย)					221.98			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรรวมต่อ ราคาขาย (ร้อยละ)					8.78			

ตารางที่ ค.3 (ต่อ)

รายการ	ขิมคางหมูใหญ่							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)					15.23			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)					6.53			
ราคาขายปลีก (บาท)					3,500.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรรวม (บาท/หน่วย)					398.58			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดรวม (บาท/หน่วย)					617.88			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนรวม (บาท/หน่วย)					321.98			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)					11.39			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)					17.65			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)					9.20			

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ผู้ร่วมโครงการวิจัย

ที่ปรึกษาโครงการ	ดร. กฤษณพงศ์ กีรติกร	
หัวหน้าโครงการ	รศ. ดร. อารี วิบูลย์พงศ์	ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
หัวหน้าโครงการร่วม	อาจารย์ ดร. ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
นักวิจัยส่วนกลาง	รศ. ดร. อารี วิบูลย์พงศ์	ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	รศ. ดร. พิชิต ธานี	ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	ผศ. ดร. พัฒนา เจียรวิริยะพันธ์	ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	อาจารย์ลักขมี วรชัย	ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	อาจารย์ศรัณย์ อารยะรังสฤษฎ์	ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	ดร. ไพรัช กาญจนการุณ	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	รศ. พรทิพย์ เขียวธีรวิทย์	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	ผศ. กาญจนา ไชคถาวร	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	อาจารย์วิมล อารยะรัตน์	คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
	อาจารย์วีรศักดิ์ สมยานะ	คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
	อาจารย์นันทมน ธีระกุล	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	ประทานทิพย์ กระมล	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร
	สุชุม พันธุ์รงค์	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	พุทธรพรรณ ชันตันธง	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	พิมลพรรณ บุญยะเสนา	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยนักวิจัย	พิมพิมล แก้วมณี	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร
	กนกวรรณ มูลละ	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร
	ทินรัตน์ พัทธพงศ์เจริญ	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร
	กฤษฎา แก่นมณี	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร
	พีรพงษ์ ปราบริปู	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร
	รัตนา แก้วเสน	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร

	คัคนา กันตะพัฒนะ	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร
ผู้ช่วยบริหารโครงการ	พิมพิมล แก้วมณี	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร
เลขานุการโครงการ	นาริรัตน์ ทนดี	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร
นักวิจัยวิสาหกิจชุมชนและนักวิจัยร่วม		
นักวิจัยวิสาหกิจชุมชน	นักวิจัยร่วม	
เถลิงศก คงมั่น	กลุ่มแปรรูปอาหารบ้านทุ่งยาว	
ประหยัด มณีมูล	กลุ่มสตรีทอผ้าไทลื้อบ้านหาดบ้าย	
สุรพงษ์ กุสาวดี	กลุ่มเพาะเห็ดและแปรรูปเห็ดครบวงจรบ้านไม้ยา หมู่ที่ 2	
สมเด็จ คันธะวงค์	กลุ่มจักสานทางมะพร้าวบ้านสันกอตาล	
ปรีชา ปวงคำ	กลุ่มแกะสลักไม้ในครัวเรือนบ้านถ้ำผาตอง	
นราวุฒิ นันตติอย	กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านสันหลวงใต้	
ธวัช ไสสม	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านบ่อญี่ปุ่น	
ไกรสร บัญญัติศิลป์	กลุ่มทอผ้าบ้านเด่นตะวันใต้	
สุนันท์ จันทรสว่าง	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสันตันดู่	
อัญชนา ตีทขาว	กลุ่มโคมไฟและตุ้มไชยล้านนา	
วนิดา ด้วงอิน	กลุ่มหัตถกรรมกระดาดสาบ้านต้นเปา	
รำพรรณ ศิริจันทน์	กลุ่มจักสานบ้านไชยสถาน	
ทรงพร เชื้อสุริยา	กลุ่มหน่อไม้ดองวังเจ้า	
ประจวบ เชนันต์	กลุ่มอาชีพทำน้ำตาลสดเด่นตาล	
ดิเรก ปิติสาร	กลุ่มข้าวกล้องพลังน้ำตก	
สุภาพร เข้มทอง	กลุ่มข้าวแควงบาตำชุมชนหัวเดียด	
พิมลรัตน์ ตาคำ	กลุ่มทอผ้าปาเกอญอบ้านปาไร่เหนือ	
สิริพร สีลาภรณ์	กลุ่มสมุนไพรชาวเขาเผ่าม้งบ้านทรัพย์เจริญ	
กรุณา การินไชย	กลุ่มแปรรูปมะไฟบ้านกอก	
เฉลิมชัย ชมพูนภูมิกุล	กลุ่มจักสานหญ้าสามเหลี่ยม	
สุนีย์ บัณฑิต	กลุ่มตีเหล็กบ้านป่าตาง	
สมพงษ์ สัตยสุนทร	กลุ่มทอผ้าลายโบราณบ้านท่าควาย	
อรชร จรัสแผ้ว	กลุ่มทอผ้าบ้านชาวหลวง	
ณัฐนรี ยะราช	กลุ่มทอผ้าบ้านไผ่งาม	
พรพจน์ พนาธิกุล	กิจการปลาส้มศรีทน	
กุลวดี เขียวแก้ว	กลุ่มทอผ้าไทลื้อบ้านสันปูเลย	
ไพบูลย์ ทองน้อย	กลุ่มไม้กวาดด้ามถักลาย	
ไพฑูรย์ ศรีราชจันทร์	กลุ่มผ้าปักชาวเขานบ้านปางค่า	
ธีรศักดิ์ ปันกิติ	กลุ่มเกษตรทำนาบ้านตำม่อน (สุรากลั่นสิงโตทอง)	

วรวิทย์ ปันสุวรรณ
พิเชฐ บุญยะรัตน์
อำไพ บัวระดก
ประทีป อริยจารุกุล
สุเมธ ผสมทอง
แคทรียา สัตยสุนทร
พูนศรี สวิง
เปรมฤทัย ไกรวิจิตร
ศุภรณันท์ ศรีเจริญ
พิเชฐรัฐ อาจสามารถ
พีชมงคล สิงห์กุล
เดือน เมืองมูล
กัลยา ประพันธ์
ธนพร วิบูลย์อรรถ
เสาวนีย์ เกียรติศิริถาวร
วุฒิชัย ไชยกาญจน์
พจน์ คำวิชัยมงคล
สุเทพ วงศ์สุภา
เจลา ผดุงพงษ์
ประสิทธิ์ศรี สิงห์กำพล
นันทิญา สุสา
สุภาพ คำตัน
กัลปพฤกษ์ ผดุงพงษ์
ณัฐริกา สกุลศรีนำชัย
กอง สรพงษ์
บำเพ็ญ เมืองมูล
ลำดวน วงศ์ผืน
รัศมี สีดาเพ็ง
ฐิติรัตน์ ลิขโม่งค์
อุดมศักดิ์ สาครสินธุ์
วิภารัตน์ สิงห์แก้ว
วรวัฒน์ สินธพานนท์
สมชาย วงศ์เขียว
สุรวิ ชัยมงคล

กลุ่มแม่บ้านแปรรูปการเกษตรเนื้อสัตว์
กลุ่มจักสานหวายบ้านก้อต
กลุ่มแปรรูปอาหาร หมู่ที่ 12 บ้านเหล่าป่าฝิ่ง
กลุ่มผลิตภัณฑ์กระดาษสาบ้านลองลือบุญ
กลุ่มหัตถกรรมผ้าคันมือบ้านธรรมเมือง
กิจการพรมเช็ดเท้าคุณอรพิน
กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต (ข้าวกลั่นอง)
กลุ่มแปรรูปผลิตผลทางการเกษตรบ้านปางไฮ
กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองย้อมสีธรรมชาติบ้านน้ำรัด
กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสบสอย
กลุ่มตัดเย็บผ้าไต้เมืองปอน
กลุ่มสหกรณ์ผู้ปลูกกาแฟบ้านห้วยหอม
กลุ่มทอผ้าบ้านคะปวง
กลุ่มจักสานบ้านเลโคะ
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทำข้าวแต่น้ำแดงโมบ้านทุ่งม่านเหนือ
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเจดีย์แม่ครัว
กลุ่มจักสานกลองข้าวหกเหลี่ยม
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านเกาะคา
กลุ่มผลิตภัณฑ์กระดาษจากเยื่อตะขบป่า
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรข้าวแต่น้ำแดงโมจี้วัฒณ์
กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมดนตรีไทย (ขิม)
กลุ่มทอผ้าบ้านกิวพัฒนา
กลุ่มสตรีแม่บ้านบ้านปางประดู่
กลุ่มอาชีพผลิตภัณฑ์กะลามะพร้าวร่วมจักรหัตถกรรม
กลุ่มผลิตภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์จากดินไทย ดินญี่ปุ่นและดินหอมมะลิ
กลุ่มแปรรูปสมุนไพรบ้านต้นฝิ่ง
กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงผึ้งตำบลเหล่ายาว
กลุ่มทอผ้าบ้านเหล่าพระเจ้าตาเขียว
กลุ่มทอผ้ายกดอกบ้านแม่สารบ้านตอง
กลุ่มทอผ้าบ้านแม่ขนาด
กลุ่มเครื่องเงินเด่นทรายมูล
กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงหมูป่าขุนแม่กวง
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านยางพระธาตุ
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแม่จ้องใต้

รายชื่อรายงานวิจัยและเอกสารของโครงการ

รายงานกรณีศึกษา

รายงานกรณีศึกษากลุ่มแปรรูปอาหารบ้านทุ่งยาว
รายงานกรณีศึกษากลุ่มสตรีทอผ้าไทลื้อบ้านหาดบ้าย
รายงานกรณีศึกษากลุ่มเพาะเห็ดและแปรรูปเห็ดครบวงจรบ้านไม้ยา หมู่ที่ 2
รายงานกรณีศึกษากลุ่มจักสานทางมะพร้าวบ้านสันกอตาล
รายงานกรณีศึกษากลุ่มแกะสลักไม้ในครัวเรือนบ้านถ้ำผาตอง
รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านสันหลวงใต้
รายงานกรณีศึกษากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านบ่อญี่ปุ่น
รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าบ้านเด่นตะวันใต้
รายงานกรณีศึกษากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสันตันดู่
รายงานกรณีศึกษากลุ่มโคมไฟและตุ๊กตาดินเผา
รายงานกรณีศึกษากลุ่มหัตถกรรมกระดาษสาบ้านต้นเปา
รายงานกรณีศึกษากลุ่มจักสานบ้านต้นโชคหลวง
รายงานกรณีศึกษากลุ่มหน่อไม้ดองวังเจ้า
รายงานกรณีศึกษากลุ่มอาชีพทำน้ำตาลสดเด่นตาล
รายงานกรณีศึกษากลุ่มข้าวกลึงพลังน้ำตก
รายงานกรณีศึกษากลุ่มข้าวแคบงาดำชุมชนหัวเตี้ยด
รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าปาเก๋ญอบ้านป่าไร่เหนือ
รายงานกรณีศึกษากลุ่มสมุนไพรชาวเขาเผ่าม้งบ้านทรัพย์เจริญ
รายงานกรณีศึกษากลุ่มแปรรูปมะไฟเงินบ้านนอก
รายงานกรณีศึกษากลุ่มจักสานหญ้าสามเหลี่ยม
รายงานกรณีศึกษากลุ่มตีเหล็กบ้านป่าด่าง
รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าลายโบราณบ้านท่าควาย
รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าบ้านชาวหลวง
รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าบ้านไผ่งาม
รายงานกรณีศึกษากิจการปลาสามศรีทน
รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าไทลื้อบ้านสันปูเลย
รายงานกรณีศึกษากลุ่มไม้กวาดด้ามถักลาย

รายงานกรณีศึกษากลุ่มผ้าปักชาวเขานบ้านปางค่า

รายงานกรณีศึกษากลุ่มเกษตรทำนาบ้านด้าม่อน (สุรากลั่นสิงโตทอง)

รายงานกรณีศึกษากลุ่มแม่บ้านแปรรูปการเกษตรเนื้อสัตว์

รายงานกรณีศึกษากลุ่มจักสานหวายบ้านก้อต

รายงานกรณีศึกษากลุ่มแปรรูปอาหาร หมู่ 12 บ้านเหล่าป่าฝาง

รายงานกรณีศึกษากลุ่มผลิตภัณฑ์กระดาษสาบ้านลองลือบุญ

รายงานกรณีศึกษากลุ่มหัตถกรรมผ้าดันมือบ้านธรรมเมือง

รายงานกรณีศึกษากิจการพรมเช็ดเท้าคุณอรพิน

รายงานกรณีศึกษากลุ่มส่งเสริมอาชีพข้าวกล้องบ้านเหมืองหม้อ

รายงานกรณีศึกษากลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรบ้านปางไฮ

รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าพื้นเมืองย้อมสีธรรมชาติบ้านน้ำรัด

รายงานกรณีศึกษากลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสบสอย

รายงานกรณีศึกษากลุ่มตัดเย็บผ้าไต้เมืองปอน

รายงานกรณีศึกษากลุ่มสหกรณ์ผู้ปลูกกาแฟบ้านห้วยห้อม

รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าบ้านคะปวง

รายงานกรณีศึกษากลุ่มจักสานบ้านเลโคะ

รายงานกรณีศึกษากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทำข้าวแต่น้ำแดงโมบ้านทุ่งม่านเหนือ

รายงานกรณีศึกษากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเจดีย์แม่ครัว

รายงานกรณีศึกษากลุ่มจักสานกล่องข้าวหกลเหลี่ยม

รายงานกรณีศึกษากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเกาะคา

รายงานกรณีศึกษากลุ่มผลิตภัณฑ์กระดาษจากเยื่อตะขบป่า

รายงานกรณีศึกษากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรหนองหล่าย

รายงานกรณีศึกษากลุ่มวิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมดนตรีไทย (ขิม)

รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าบ้านกิวพัฒนา

รายงานกรณีศึกษากลุ่มสตรีแม่บ้านบ้านปางประดู่

รายงานกรณีศึกษากลุ่มอาชีพผลิตภัณฑ์กะลามะพร้าวร่วมจัดหัตถกรรม

รายงานกรณีศึกษากลุ่มผลิตภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์จากดินไทย ดินญี่ปุ่น และดินหอมมะลิ

รายงานกรณีศึกษากลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านต้นผึ้ง

รายงานกรณีศึกษากลุ่มเกษตรกรเลี้ยงผึ้งตำบลเหล่ายาว

รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าบ้านเหล่าพระเจ้าตาเขียว

รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้ายกดอกบ้านแม่สารบ้านตอง
รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าบ้านแม่ขนาด
รายงานกรณีศึกษากลุ่มเครื่องเงินเด่นทรายมูล
รายงานกรณีศึกษากลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงหมูป่าขุนแม่กวง
รายงานกรณีศึกษากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านยางพระธาตุ
รายงานกรณีศึกษากลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์แฮมพุดสมุนไพรบ้านแม่จ๋องใต้

แผนธุรกิจ/แผนปรับปรุงโครงสร้าง

แผนธุรกิจกลุ่มแปรรูปอาหารบ้านทุ่งยาว
แผนธุรกิจกลุ่มสตรีทอผ้าไทลื้อบ้านหาดบ้าย
แผนธุรกิจกลุ่มเพาะเห็ดและแปรรูปเห็ดครบวงจรบ้านไม้ยา หมู่ที่ 2
แผนธุรกิจกลุ่มจักสานทางมะพร้าวบ้านสันกอตาล
แผนธุรกิจกลุ่มแกะสลักไม้ในครัวเรือนบ้านถ้ำผาตอง
แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านสันหลวงใต้
แผนธุรกิจกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านบ่อปู้
แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าบ้านเด่นตะวันตก
แผนธุรกิจกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสันต้นดู่
แผนธุรกิจกลุ่มโคมไฟและตุ๊กตาด้านนา
แผนธุรกิจกลุ่มหัตถกรรมกระดาษสาบ้านต้นเปา
แผนธุรกิจกลุ่มจักสานบ้านต้นโชคหลวง
แผนธุรกิจกลุ่มอาชีพทำน้ำตาลสดเด่นตาล
แผนธุรกิจกลุ่มหน่อไม้ดองวังเจ้า
แผนธุรกิจกลุ่มข้าวกล้องพลังน้ำตก
แผนธุรกิจกลุ่มแปรรูปมะไฟที่บ้านกอก
แผนธุรกิจกลุ่มจักสานหญ้าสามเหลี่ยม
แผนธุรกิจกลุ่มตีเหล็กบ้านป่าด่าง
แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าบ้านชาวหลวง
แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าบ้านไผ่งาม
แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าลายโบราณบ้านท่าควาย
แผนธุรกิจกิจการปลาส้มศรีทน

แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าไทยลื้อบ้านสันปูเลย
แผนธุรกิจกลุ่มไม้กวาดด้ามถักลาย
แผนธุรกิจกลุ่มผ้าปักชาวเขาน่านปางค่า
แผนธุรกิจกลุ่มเกษตรทำนาบ้านตำม่อน (สุรากลั่นสิงโตทอง)
แผนธุรกิจกลุ่มแม่บ้านแปรรูปการเกษตรเนื้อสัตว์
แผนธุรกิจกลุ่มจักสานหวายบ้านก้อต
แผนธุรกิจกลุ่มผลิตภัณฑ์กระดาษบ้านลองลือบุญ
แผนธุรกิจกิจการพรมเช็ดเท้าคุณอรพิน
แผนธุรกิจกลุ่มส่งเสริมอาชีพข้าวกล้องบ้านเหมืองหม้อ
แผนธุรกิจกลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรบ้านปางไฮ
แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองย้อมสีธรรมชาติบ้านน้ำริด
แผนกลุ่มหัตถกรรมผ้าต้นมือบ้านธรรมเมือง
แผนธุรกิจกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสบสอย
แผนธุรกิจกลุ่มตัดเย็บผ้าไหมเมืองปอน
แผนธุรกิจกลุ่มสหกรณ์ผู้ปลูกกาแฟบ้านห้วยหอม
แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าบ้านกะปวง
แผนธุรกิจกลุ่มจักสานบ้านเลโคะ
แผนธุรกิจกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทำข้าวแต่น้ำแดงโมบ้านทุ่งม่านเหนือ
แผนธุรกิจกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเจดีย์แม่ครัว
แผนธุรกิจกลุ่มจักสานกล่องข้าวหกละเอียด
แผนธุรกิจกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเกาะคา
แผนธุรกิจกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรหนองหล่าย
แผนธุรกิจกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมดนตรีไทย (ซิม)
แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าบ้านกิวพัฒนา
แผนธุรกิจกลุ่มสตรีแม่บ้านบ้านปางประดู่
แผนธุรกิจกลุ่มอาชีพผลิตภัณฑ์กะลามะพร้าวร่วมจัดหัตถกรรม
แผนธุรกิจกลุ่มผลิตภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์จากดินไทย ดินญี่ปุ่น และดินหอมมะลิ
แผนธุรกิจกลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านต้นผึ้ง
แผนธุรกิจกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงผึ้งตำบลเหล่ายาว
แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าบ้านเหล่าพระเจ้าตาเขียว

แผนธุรกิจกลุ่มทอดผ้ายกดอกบ้านแม่สารบ้านตอง

แผนธุรกิจกลุ่มทอดผ้าบ้านแม่ขนาด

แผนธุรกิจกลุ่มเครื่องเงินเด่นทรายมูล

แผนธุรกิจกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงหมูป่าขุนแม่กวัง

แผนธุรกิจกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านยางพระธาตุ

แผนธุรกิจกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์แฮมหมูสมุนไพรบ้านแม่จ๋องใต้

แผนปรับปรุงโครงสร้างกลุ่มสมุนไพรชาวเขาเผ่าม้งบ้านทรัพย์เจริญ

แผนปรับปรุงโครงสร้างกลุ่มข้าวแควงดำชุมชนหัวเตี้ยด

แผนปรับปรุงโครงสร้างกลุ่มทอดผ้าปาเก๋อญอบ้านป่าไร่เหนือ

**รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการการพัฒนานักวิจัยและการวิจัยเชิงปฏิบัติการไตรภาคีเพื่อยกระดับ
วิสาหกิจชุมชน ระยะที่ 1: ภาคเหนือตอนบน**

รายงานบทสรุปสำหรับผู้บริหาร กลยุทธ์การพัฒनावิสาหกิจชุมชน

รายงานบทเรียนจากกระบวนการสร้างนักวิจัยวิสาหกิจชุมชน